

PLA LOCAL DE SALUT DE SANTA COLOMA DE CERVELLÓ 2023-2026

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE

Promoció, coordinació tècnica i revisió:

AJUNTAMENT DE SANTA
COLOMA DE CERVELLÓ
Regidoria de Salut

Elaboració:

 Anthesis Lavola

Amb el suport de:

**Diputació
Barcelona**

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1.	Presentació.....	4
2.	Enfocament conceptual.....	5
3.	Marc normatiu	7
4.	Enfocament metodològic	9
5.	Diagnosi de salut	12
5.1	La població de Santa Coloma de Cervelló	12
5.2	L'estat de salut	18
5.3	Hàbits i estils de vida	32
5.4	Violència i discriminacions	43
5.5	Afectació de la pandèmia de Covid-19	45
5.6	L'entorn de Santa Coloma i la salut.....	49
5.7	Conclusions de la diagnosi de salut	54
5.8	Resum infogràfic de la Diagnosi de salut	56
6.	Pla d'acció.....	64
6.1	L'estructura del Pla d'acció.....	64
6.2	La salut en les polítiques de l'Ajuntament.....	69
6.3	Les accions.....	72
6.4	Resum del Pla d'acció.....	134
7.	Implementació i seguiment	139

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE

1. PRESENTACIÓ

La voluntat de l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló i en especial de la Regidoria de salut, és anar més enllà del compliment de les competències bàsiques per donar resposta a diferents necessitats i demandes del municipi, tot enfortint la salut de manera global.

Aquest document és fruit d'un treball dut a terme durant dos anys, elaborat amb la voluntat que es converteixi en un full de ruta perquè el nostre poble sigui un municipi més saludable i enfocat a millorar el benestar, la salut i la qualitat de vida de les persones que hi vivim.

Des de la seva creació, el Departament de Salut ha treballat per garantir la salut de les persones mitjançant programes de protecció de la salut i actuacions per a la seva promoció. No obstant això, els últims anys, i sobre tot des de l'esclat de la pandèmia de COVID-19, se'ns va fer evident que calia un enfocament global, en què la salut fos una prioritat a l'hora de definir les actuacions que es porten a terme al municipi, per fer un salt qualitatiu i avançar-nos a les necessitats i problemes de salut, amb la mirada posada no només en la cura de la malaltia sinó en el conjunt dels determinants de salut.

Per establir un punt de partida, l'any 2021 vam fer una diagnosi de la salut del municipi, una fotografia de la situació: quins problemes de salut hi ha?, quines necessitats existeixen i quins són els actius que tenim a l'abast per poder millorar la situació?,... Un cop disposada aquesta informació, l'any 2022 s'ha treballat en aquest Pla que ens marca el camí amb les accions i estratègies de futur que cal dur a terme per resoldre o minimitzar les mancances detectades i, al mateix temps, potenciar i realçar les bonances o fortaleses conegudes. Tot plegat amb l'objectiu que Santa Coloma de Cervelló esdevingui un poble on l'opció saludable sigui la més fàcil de prendre i on, per tant, s'avanci cap a una millor salut i benestar de totes les persones que hi viuen, hi treballen o hi tenen algun tipus d'interacció.

Des del principi hem volgut fer un Pla de Salut de totes i tots, per aquest motiu, en l'elaboració de les diferents fases, hem comptat amb la participació de professionals de diferents àmbits i del gran actiu del municipi: les seves persones i entitats. A partir d'aquí s'han analitzat totes les dades on l'empresa contractada, Anthesis Lavola, ha dut a terme la diagnosi i el pla d'acció.

Finalment, vull enviar el més sincer agraïment per aquest treball interdisciplinari de totes les persones que han participat i dedicat els seus esforços, les quals han fet possible aquest Pla Local de Salut de Santa Coloma de Cervelló: professionals de l'àmbit de la salut de la Generalitat, de l'àmbit educatiu, tècnics municipals de diferents departaments, el Departament de Salut al complet, inclosos els agents cívics que van fer possible que 378 persones responguessin una llarga enquesta ajudant a sentir la veu dels que tenen més dificultats tecnològiques, idiomàtiques o de comprensió, a la Diputació de Barcelona que ens ha donat suport econòmic i orientació, a les entitats del municipi i, sobre tot, als seus ciutadans i ciutadanes.

Entre totes i tots, seguim avançant per fer de Santa Coloma un poble més saludable!

Jèssica Muñoz Rodríguez,
4a Tinenta d'Alcaldia i
Regidora de Salut i Esport

2. ENFOCAMENT CONCEPTUAL

La salut no és només un dret sinó que és un recurs bàsic per a la vida, una inversió de futur i un factor de desenvolupament dels pobles.

Tot i que la definició del concepte ha anat evolucionant al llarg dels anys, actualment entenem la salut com un **estat de complet benestar físic, mental i social, i no tan sols l'absència d'afeccions o malalties.**

La solució als problemes de salut és complexa. El sistema sanitari dona resposta assistencial a malalties i accidents però moltes vegades no pot intervenir sobre les causes ja que aquestes moltes vegades són complexes i no depenen de la persona sinó del seu entorn i circumstàncies.

De fet, gairebé el 50% de les raons per les quals emmalaltim i morim depenen del conjunt de factors personals, socials, polítics i ambientals que determinen l'estat de salut dels individuals i de les poblacions: el que es coneix com els **determinants de la salut.**

La salut és, doncs, el resultat d'accions i factors individuals i col·lectius, però que no afecten a tothom per igual. Així, les desigualtats socials són un dels determinants bàsics per a la salut de les persones. És important ressaltar, a més, que en societats amb nivells econòmics similars, aquelles amb menys desigualtats entre les persones que en formen part tenen tendència a tenir més cohesió social, menors índex de criminalitat i menors taxes de mortalitat, especialment les derivades de malalties cardiovasculars.

Per tal que les polítiques de salut siguin eficaces i eficients cal que siguin intersectorials i interdisciplinàries. Els beneficis no seran només per a la salut, sinó també en progrés socioeconòmic. En aquest sentit, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va plantejar una estratègia per canalitzar aquest abordatge integral, la *Salut a totes les polítiques* (HIAP per les seves sigles en anglès), perquè la salut depèn en gran mesura de factors econòmics, culturals, ambientals, socials i polítics.

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE

Per aquest motiu, qualsevol acció per avaluar i millorar la salut de les persones que formen una comunitat cal que analitzi i tingui en compte tots els factors que influencien en els determinants de la salut.

L'àmbit local esdevé un marc ideal per a desenvolupar accions integrades a totes les polítiques, ja que conforma un territori ben definit tant geogràfica com administrativament, i es poden desenvolupar accions a escala humana d'impacte directe a la població.

El present Pla recull tots els mandats i reptes que hi ha sobre la taula i es marca la missió de millorar la salut i el benestar del municipi i les seves persones a través de reforçar els determinants positius (actius) i reduir els negatius (factors de risc), fent front a les desigualtats en salut.

3. MARC NORMATIU

Disposar d'un marc normatiu específic ajuda a identificar l'àmbit competencial de les administracions locals i de salut. És un suport a nivell autonòmic, estatal i internacional que recolza les polítiques municipals. Tot i això, si existeix un compromís polític per part de l'Ajuntament, el marc normatiu perd certa rellevància.

- Normativa internacional

La **Carta d'Ottawa**¹ defineix cinc àrees d'acció prioritàries:

- La reorientació dels serveis de salut
- L'enfortiment de l'acció comunitària
- La construcció de polítiques saludables
- La creació d'entorns saludables
- Desenvolupament d'habilitats personals

La **declaració d'Adelaide**² desenvolupa el terme de Política Pública Saludable, la qual es basa en que tots els sectors polítics influeixen sobre la salut i per tant l'han de tenir present.

La **Carta de Hèlsinki**³ es focalitza en la promoció de la salut a través d'una resposta conjunta de totes les polítiques d'un govern, fent èmfasi en els determinants socials i ambientals. Aquesta Carta va crear el lema Salut a Totes les Polítiques.

L'**Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible** va ser aprovada per les Nacions Unides i signada per 193 països l'any 2015. Aquest document és el nou full de ruta global i un compromís per combatre els majors problemes globals. L'Agenda proposa 17 **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** com a un instrument global amb un ampli abast. Aquests ODS cobreixen la dimensió social, econòmica i ambiental de la sostenibilitat i aborden cinc grans àmbits: planeta, persones, prosperitat, pau i aliances.

- Normativa europea

La **Carta Europea d'Autonomia Local**⁴ identifica en els municipis la capacitat d'ordenar i gestionar sota la pròpia responsabilitat una part substancial dels afers públics mitjançant l'impuls de polítiques pròpies. Això se sustenta sobre l'exercici del lideratge polític del Govern local per tal que, tant els actors públics com els privats, des dels seus propis àmbits, formin una xarxa capaç de fer competitiu el territori i donar una resposta adaptada a la realitat de la societat que representen. La seva ratificació per part del regne d'Espanya implica tota la municipalitat de l'Estat.

¹ OMS. Carta d'Ottawa de promoció de la salut. 1986.

² OMS. Declaració de Adelaida. 1988.

³ Declaració de Hèlsinki sobre la Salut en Totes les Polítiques. 2013

⁴ Consell d'Europa: Carta Europea d'Autonomia Local, firmada a Estrasburg el 15 d'octubre de 1985. Ratificada per Espanya el 20 de gener de 1988 (BOE, núm. 47, de 24 de febrer de 1989).

- Normativa autonòmica

Pel que fa a l'organització territorial, el **Decret legislatiu 2/2003**, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, és el que regula l'organització, la competència i les funcions dels governs locals, inclosa la salut pública.

La **Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya (LOSC)**, té per objecte l'ordenació del sistema sanitari a Catalunya, com també la regulació general de totes les accions que permetin fer efectiu a Catalunya el dret a la protecció de la salut previst a l'article 43 de la Constitució espanyola. La llei estableix el Pla de Salut com l'instrument indicatiu i el marc de referència per a totes les actuacions públiques en la matèria.

El 14 d'octubre de 2009 el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat la **Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya**, que culminà tot un procés de reforma iniciat l'any 1990 amb la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya.

La Llei de salut pública ordena les actuacions, les prestacions i els serveis en matèria de salut pública en l'àmbit territorial de Catalunya, basant-se en una concepció integral, integrada i intersectorial, i en el marc dels instruments de planificació corresponents. Igualment, impulsa la coordinació i la col·laboració dels organismes i les administracions públiques implicades en el marc dels seus àmbits competencials.

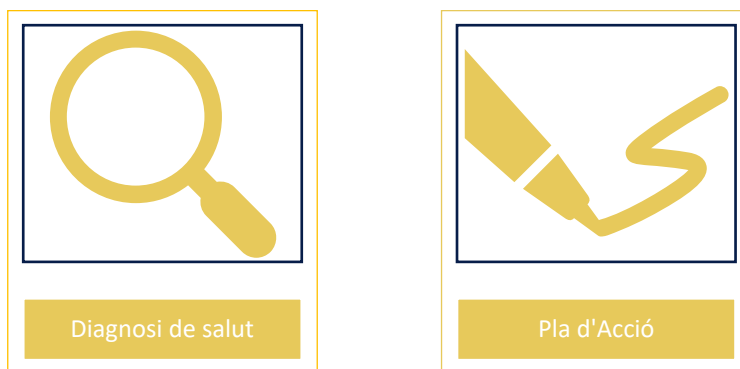
A banda dels textos normatius, cal fer esment al **Pla de Salut de Catalunya 2021-2025**, aprovat el desembre del 2021 i que conforma el marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut dins l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya. Aquest document també adopta una mirada ampla, fixant-se el repte d'avançar en la transformació del sistema sanitari tenint en compte, no només l'absència de malaltia, sinó el benestar físic i emocional de la persona i les desigualtats en salut per raó de gènere, de territori o de condició social.

Finalment, tot i que està pendent de revisió i actualització, s'escau fer referència al **Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública (PINSAP)**, una iniciativa per impulsar la salut des de tots els àmbits de l'acció del Govern i la societat, alineada amb les recomanacions de l'OMS.

4. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

L'enfocament metodològic per a l'elaboració del Pla Local de Salut de Santa Coloma de Cervelló s'ha sustentat en dues grans fases de treball, diferenciades en quant als objectius perseguits:

Durant la **fase del Diagnosi** es va desenvolupar una metodologia mixta, utilitzant informació qualitativa i quantitativa amb la finalitat d'obtenir uns resultats el més ajustats a la realitat i incloent totes les perspectives i variables possibles per tal d'explicar l'estat de salut de la població de Santa Coloma de Cervelló.

L'esquema següent resumeix l'enfocament metodològic aplicat:

Un dels punts destacables va ser l'elaboració d'una enquesta de salut percebuda. Per aconseguir resultats representatius de la població de Santa Coloma de Cervelló, tenint en compte una població de 6.728 persones majors de 15 anys, que era la població diana, calia una mostra de 364 persones (amb un interval de confiança del 95%). Finalment, 378 persones van respondre l'enquesta, aconseguint la mostra necessària per poder extrapolar els seus resultats a la resta de població de Santa Coloma de Cervelló. De totes maneres, es va analitzar la seva representativitat segons les característiques de la població com la distribució en grups d'edat, els nuclis de residència de la població i el gènere. S'escau destacar que no es van rebre respostes de la població major de 84 anys i que la representativitat en relació al gènere tampoc va ser gaire bona, amb una gran majoria de les respostes de la població de gènere femení.

Per a la part propositiva, és a dir, la fase del Pla d'Acció s'ha treballat per donar resposta als resultats de la Diagnosi. En aquest sentit, partint de les conclusions d'aquesta i atenent a tota la informació recollida, s'ha dut a terme una proposta preliminar d'estructura estratègica del Pla d'Acció, mitjançant la definició d'àmbits de temàtics, objectius estratègics i objectius específics.

A partir d'aquesta primera configuració de l'arquitectura del Pla, s'han activat dos mecanismes participatius per fer una recollida d'idees sobre accions a desenvolupar.

Participació politico-tècnica i comunitària

Per reflectir la diversitat del municipi i obtenir les aportacions de professionals qualificats s'ha creat un Grup d'Acció Multiplicadora (GAM) que agrupa entitats veïnals, centres educatius, associacions locals, representants del sector de la salut, administracions públiques, entitats esportives i d'altres agrupacions de la comunitat.

Per simplificar el treball, els integrants del GAM s'han separat en tres grups focals, orientats a la validació de l'estructura estratègica del Pla i a la identificació de possibles accions a incorporar, agrupant per temàtiques:

- Atenció a les persones: Amb la participació de perfils tècnics i representants de les regidories de caire social de l'Ajuntament, professionals de la salut provinents de l'EAP Sant Boi-2 Molí Nou i membres d'administracions sanitàries supramunicipals.
- Xarxa comunitària: Grup format per representants d'associacions locals i de centres educatius.
- Territori: Grup format per perfils tècnics i representants de les regidories dels departaments de l'Ajuntament que més treballen sobre el medi físic i l'entorn.

Totes les persones convocades van tenir accés complementari a una pissarra digital, per poder fer aportacions i valorar les fetes per altres participants més enllà de l'àmbit de les reunions dels Grups Focals.

Imatge 1 Secció de la pissarra digital emprada pels grups focals

Participació ciutadana

El conjunt de la ciutadania ha pogut participar en el procés de construcció del Pla d'Acció mitjançant dues accions específiques.

Per una banda, es va crear una bústia de contacte on tots els colomins i colomines van poder fer les seves aportacions durant tres setmanes.

Per altra banda, el dia 13 de desembre de 2022 es va celebrar una sessió participativa oberta a tota la ciutadania on es va presentar l'estructura estratègia del pla, es van prioritzar els àmbits d'actuació i es van recollir propostes d'accions a considerar.

Un cop finalitzada la participació, amb tota la informació obtinguda, s'ha elaborat el Pla d'Acció final, en què per cadascuna de les accions finalment recollides es desenvolupa una fitxa descriptiva específica.

5. DIAGNOSI DE SALUT

La Diagnosi de salut és el primer pas per conèixer l'estat de salut d'una població i els seus determinants. Serveix també per a poder detectar aquells aspectes que són positius, recursos que afavoreixen a la salut de les persones i esdevenen actius en salut, i també aquells que poden ser factors negatius. En definitiva, ofereix conclusions i recomanacions sobre les àrees que cal reforçar i abordar en un àmbit local. És la base i suport per a les preses de decisions posteriors que afectin a la salut, per establir les prioritats d'acció, i per identificar els agents locals amb qui caldrà establir sinèrgies per portar-les a terme.

Els principals objectius de la Diagnosi de salut, realitzada durant l'any 2021, són:

1. Avaluar l'estat de salut de la població de Santa Coloma de Cervelló, en aquells aspectes més transcendents i en què la influència dels determinants de salut sigui clau, a través d'una enquesta de salut percebuda.
2. Organitzar i sintetitzar la informació més rellevant sobre la salut de la població de Santa Coloma de Cervelló i els seus determinants.
3. Incorporar la comunitat i fer-la partícip de l'elaboració de la diagnosi de salut del municipi.
4. Identificar àrees susceptibles d'actuació per a la millora de la salut i dels seus determinants.

5.1 La població de Santa Coloma de Cervelló

El municipi de Santa Coloma de Cervelló, a la comarca del Baix Llobregat, està situat a la Vall Baixa del Llobregat, a la riba dreta del riu, i a la falda de la muntanya de Sant Antoni, que s'estén fins als contraforts orientals del massís del Garraf. Té una superfície de 7'52 km² i una població de 8.428 habitants (desembre de 2021, segons dades padró municipal). El municipi està compost pel nucli urbà amb 6.287 habitants (75%) i la Colònia Güell, amb 797 habitants (9%), i les urbanitzacions Cesalpina, amb 1.094 habitants (13%), i Sant Roc, amb 250 habitants (3%).

El municipi comprèn una part plana, la més propera al riu Llobregat, ocupada per conreus de regadiu que es proveeixen del Canal de la Dreta del Llobregat. Aquesta plana fluvial té una llargada d'uns dos quilòmetres i mig entre la riera de les Mallorquines i la riera de can Soler, 700 metres d'amplada en el seu punt més estret i 1.100 metres en el punt més ample. A la part de ponent comprèn una part muntanyosa amb boscos que s'alternen amb conreus de secà.

El primer document que cita la població és de mitjans del segle X, malgrat que hi ha documentat un poblat ibèric al terme municipal. L'any 1323 la població era coneguda amb el nom de Santa Coloma de Montpedrós, l'elevació més alta del terme, però va canviar de nom al pertànyer a la baronia de Cervelló. A partir del segle XVII es van construir la majoria de masies.

Tot i que Santa Coloma és un municipi principalment residencial compta amb indústria, de sectors com el metal·lúrgic o el químic, i també amb construcció. L'agricultura, tot i trobar-se en una situació de regressió, és encara important i Santa Coloma de Cervelló forma part del Parc Agrari del Baix Llobregat. Tot i això, el sector predominant és el terciari, el dels serveis.

5.1.1 Característiques demogràfiques

Santa Coloma de Cervelló té una població de 8.268 habitants (Diba, 2020), un 51% de dones i un 49% d'homes, molt similar al de la resta de Catalunya. La densitat és de 1.104 habitants per km², per sota el Baix Llobregat, amb una densitat de 1,6 habitants per km². La tendència de la població és a augmentar, fet que ha passat sostingudament des de 2014.

La distribució de la població per grups d'edat, tal com mostra la Taula 1, difereix tant de la del Baix Llobregat com la de Catalunya. La població de Santa Coloma de Cervelló és més jove que la del Baix Llobregat i Catalunya, destacant que el grup de població de 0 a 14 anys està 4 punts per sobre que la de Catalunya. Així mateix, vol dir que té un percentatge més baix de població de gent gran. Aquest fet és important a l'hora de comparar la salut, ja que és en la població envellida on es presenten més problemes de salut relacionats amb malalties cròniques.

Grups d'edat	Sta. Coloma Cervelló		Baix Llobregat		Catalunya	
De 0 a 14 anys	1.540	18,63%	132.734	15,90%	1.165.865	14,98%
De 15 a 64 anys	5.555	67,19%	553.282	66,29%	5.146.253	66,14%
De 65 a 84 anys	961	11,62%	127.315	15,25%	1.218.356	15,66%
De 85 anys i més	212	2,56%	21.322	2,55%	250.005	3,21%
Total	8.268	100,00%	834.653	100,00%	7.780.479	100,00%

Taula 1. Distribució de la població per grups d'edat. Font: Idescat, 2020.

Que la població de Santa Coloma de Cervelló és més jove comparativament que la del Baix Llobregat i Catalunya també s'observa amb l'índex d'envelliment, que indica el nombre de persones de més de 65 anys per cada 100 persones de menys de 15 anys, que és 69,99, molt inferior a l'índex d'envelliment del Baix Llobregat, de 104,35; i el de Catalunya, de 124,2 (Idescat, 2020). L'índex de dependència global, que mesura la càrrega que representa la població en edat potencialment inactiva per a la població en edat de treballar és de 52,57; mentre que el del Baix Llobregat és de 50,7, i el de Catalunya és de 51,6; lleugerament més baixos.

Tanmateix, la mitjana d'edat varia segons el nucli de població de Santa Coloma de Cervelló; a la Colònia Güell és significativament més elevada que a la resta dels nuclis de població, tal com mostra la següent taula. A la colònia Güell, doncs, l'envelliment de la població sí que és un factor que influeix en els resultats de salut i pot presentar unes problemàtiques diferents a les de la resta de nuclis de Santa Coloma de Cervelló.

Nucli de població	Edat mitjana
Nucli urbà	47,86
Colònia Güell	63,40
Urbanització Cesalpina	52,22
Urbanització Sant Roc	45,50

Taula 2. Edat mitjana segons nucli de la població. Font: Elaboració pròpia

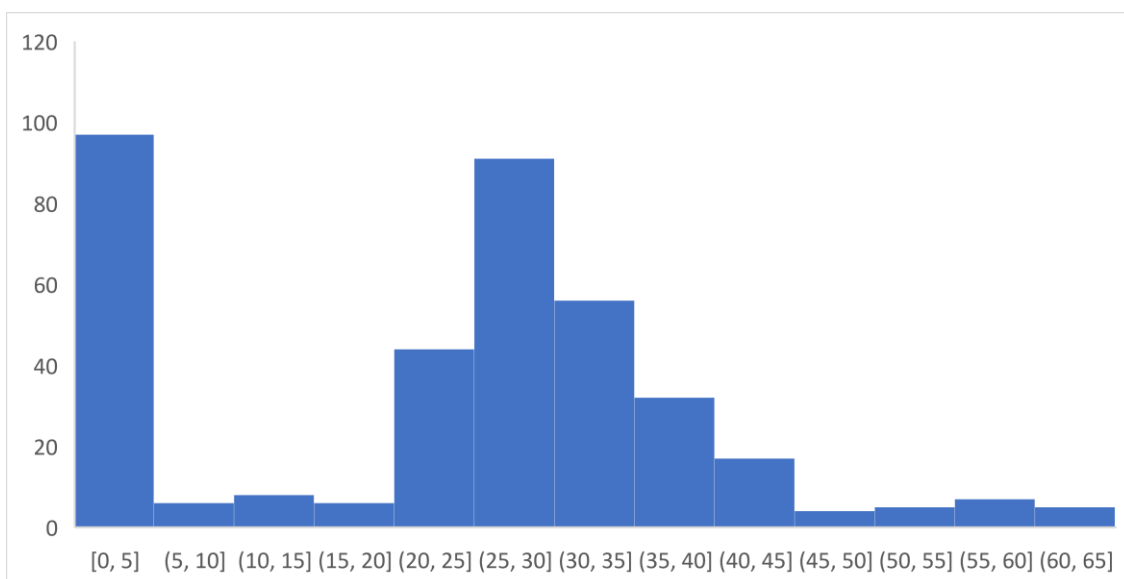
Segons dades de 2020, hi havia un total de 323 persones amb nacionalitat estrangera residents a Santa Coloma, un 3,9% de la seva població, 179 de les quals dones i 144 homes. Es tracta d'una xifra, molt menor a la del Baix Llobregat (del 10,97%) i de Catalunya (del 16,2%). Les principals nacionalitats en presència són: Colòmbia (27), Itàlia (24), Hondures (20), Marroc (20), Rússia (17). La següent taula mostra la relació de procedència de la població estrangera.

	Espanyola	Resta de la Unió Europea	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
Homes	3.893	44	16	17	14	35	18	4.037
Dones	4.052	49	24	11	29	51	15	4.231
Total	7.945	93	40	28	43	86	33	8.268

Taula 3. Distribució de la població segons l'origen. Font: Idescat, 2020.

De les respostes de l'enquesta, el 96% són de persones nascudes a Espanya, i el 4% de persones nascudes a l'estranger, en línia amb la proporció total. De les persones nascudes a l'estranger, 6 són nascudes a Amèrica del Sud, 2 de l'Europa de l'Est, 3 de la Unió Europea, 1 d'Amèrica del Nord, i 1 d'Àfrica. D'aquestes, 3 tenen doble nacionalitat, i 4 només la nacionalitat estrangera. La resta tenen totes la nacionalitat Espanyola.

De totes les persones enquestades, 85 declaren haver viscut sempre a Santa Coloma de Cervelló, mentre que 293 declaren els anys que fa que hi viuen, indicant que han anat a viure a Santa Coloma d'un altre municipi. La següent gràfica mostra la distribució del temps que fa que les persones que han arribat a Santa Coloma fa que hi viuen a Santa Coloma. Es pot veure com hi ha un important nombre de persones que hi ha començat a viure els darrers 5 anys. La resta, són persones que fa entre 20 i 45 anys que hi viuen, és a dir, tota la seva vida adulta.

Gràfic 1 Temps de residència dels enquestats a Santa Coloma de Cervelló. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

En la següent taula es mostra el nivell d'estudis de la població de més de 15 anys de Santa Coloma de Cervelló i el nivell d'estudis de la població que ha respost l'enquesta. Al municipi, la major franja és la de les persones que tenen estudis superiors, arribant quasi a un 40% del total. Aquesta és la que més a respost a l'enquesta, representant més de la meitat de les participacions. En canvi, tot i els esforços per aconseguir un perfil de resposta del qüestionari el més divers possible, els colomins i colomines amb una educació inferior no han participat tant, representant quasi l'11% de les respostes els que tenen educació primària o inferior i un 13% els que han assolit la primera etapa de l'educació secundària.

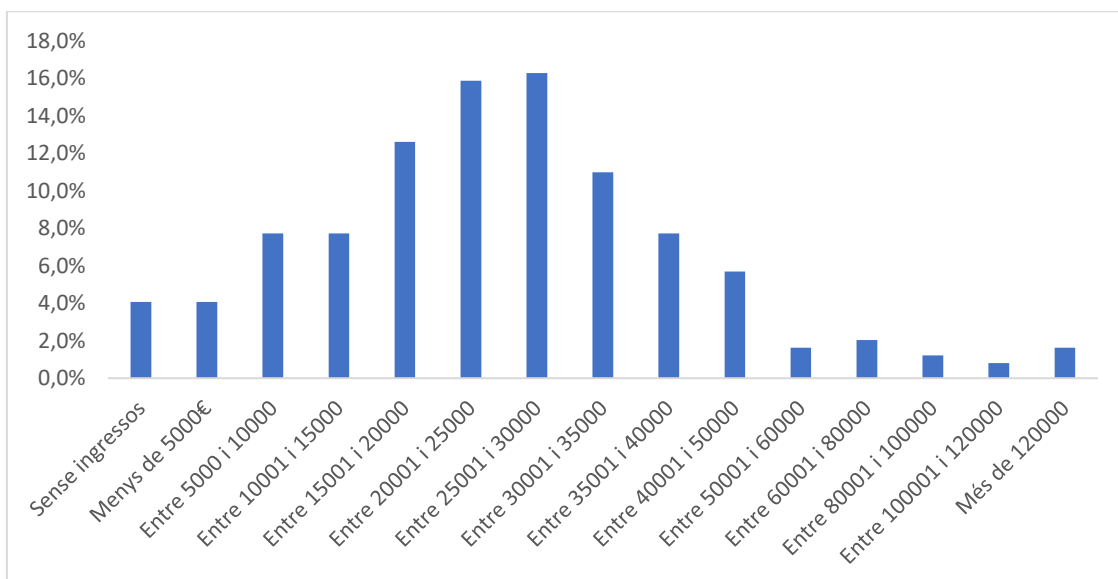
Nivell d'estudis	Municipi	Enquesta
Educació primària o inferior	13,2%	10,9%
Primera etapa d'educació secundària	22,4%	13,3%
Segona etapa d'educació secundària	25,2%	23,4%
Educació superior	39,3%	52,4%

Taula 4. Nivell d'estudis de la població. Font: Elaboració pròpia, amb dades Idescat 2019 i enquesta salut percebuda.

5.1.2 Economia i treball

La renda per càpita per habitant de 16 anys i més era de 20.613€ (Hermes DiBa, 2020), 5 punts per sobre la mitjana de la província de Barcelona.

A l'enquesta, la mitjana dels ingressos anuals bruts és de 26.533.66€ i la mediana és de 25.000€. Un 4,1% no tenien ingressos i el mateix percentatge en tenia menys de 5.000€ bruts anuals. Un 23,6% tenien menys de 15.000€ bruts anuals, mentre que un 13% en tenia més de 40.000€. Cal destacar que 132 van preferir no respondre aquesta pregunta de l'enquesta. La següent gràfica mostra la distribució dels ingressos segons categories.

Gràfic 2 Ingressos bruts anuals dels enquestats. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Hi ha diferències significatives en els ingressos per raons de gènere. Els ingressos bruts mitjos anuals dels homes són de 29.464,98€ i els de les dones són de 24.583,94€. En canvi, no hi ha diferències significatives en els ingressos entre els nuclis de població de Santa Coloma de Cervelló, malgrat els de la Colònia Güell eren lleugerament més baixos.

La situació laboral de les persones enquestades era la que mostra la següent taula. Hi va haver 4 persones que van especificar en la categoria “Altres” que tenien un contracte temporal o a temps parcial, 1 que està en situació d’ERTO, i una altra que a part de feina de la llar també és cuidadora.

Situació laboral	%
Treballa	64%
Treballa, però amb baixa laboral de més de 3 mesos	2%
Aturat/ada amb subsidi / prestació	4%
Aturat/ada sense subsidi / prestació	3%
Feina de la llar (mestre/essa de casa)	4%
Estudiant	4%
Incapacitat/ada o amb invalidesa permanent	2%
Jubilat/ada per raó d’edat	15%
Jubilat/ada de forma anticipada	3%

Taula 5. Situació laboral. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

La taxa d’atur registrada a novembre de 2021 va ser del 7,02%, sent un 5,86% en homes i un 8,32% en dones. En la mateixa data hi ha 163 persones beneficiàries d’altres prestacions, 113 són prestacions contributives, 63 són assistencials (subsidiis), i 7 persones reben la renda activa (Novembre 2021, Hermes, DiBa).

5.1.3 Habitatge

El 64,2% de les persones enquestades vivia en pisos (inclou dúplex i lofts), un 14,2% en cases adossades, i un 21,6% en cases individuals. La següent taula mostra la quantitat de sortides exteriors d’aquests habitatges. Cal destacar que un 3% van declarar que disposen dels 4 tipus de sortida proposats, un 7% disposen de 3 dels tipus de sortida, un 18% de 2 tipus de sortida diferents i un 67% només un tipus de sortida. Un 5% no disposen de cap sortida a l’exterior per al seu ús. Aquesta dada es pren com a indicador de qualitat de vida i habitatge, que va prendre especial rellevància a rel dels confinaments per la pandèmia de COVID-19.

Tipus de sortida	%
Balcó	39%
Terrassa	26%
Pati	14%
Jardí	21%

Taula 6. Sortides a l’exterior dels habitatges. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

En referència al règim de tinença dels habitatges de residència habitual, destaca que el 81% és en propietat, el 15% en lloguer, i només el 4% en d'altres fórmules. La propietat està per sobre la catalana, que és del 74,4% (2011, Idescat). Les dimensions, en superfície útil, dels habitatges es coneixen a partir de la informació facilitada per les persones enquestades. La majoria viu en habitatges d'entre 60 i 119 m², sent els de 90 a 119 m² els més freqüents. Destaca que hi ha un alt percentatge d'habitatges de més de 120 m², que suposen el 28,61%.

Superfície de l'habitatge	
Menys de 30 m ²	0%
Entre 30 i 59 m ²	2,18%
Entre 60 i 89 m ²	28,61%
Entre 90 i 119 m ²	40,33%
Entre 120 i 149 m ²	12,26%
Entre 150 i 179 m ²	5,45%
Més de 180 m ²	10,90%
Total	100%

Taula 7. Superfície dels habitatges. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

La següent taula mostra amb qui conviuen les persones que han respost l'enquesta. Podem veure que la majoria ho fa amb un nucli familiar i els descendents, essent així la majoria de les llars de més de 3 persones. Només un 3% ho fa amb els seus ascendents (pares, avis).

Per altra banda, cal destacar que un 38,7% declara que conviu amb animals de companyia, fet que indica la necessitat de conciliar les necessitats d'aquestes persones i els seus animals amb la convivència i salubritat de l'espai públic, especialment en el cas dels gossos.

Convivència a la llar	%
Amb 1 o dos progenitors	9,2%
Amb altres familiars	7,1%
Sol/a	7,9%
En parella	19,3%
En parella i descendents	53,0%
En parella i ascendents	1,4%
En parella i ascendents i descendents	1,6%
Amb altres companys d'habitatge	0,5%

Taula 8. Tipologia de llars. Font: Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.2 L'estat de salut

En aquest apartat s'analitzen les dades obtingudes a partir de l'enquesta, i per tant de salut percebuda, i dades obtingudes a partir dels principals indicadors de salut, i per tant dades objectives. Quan és possible es comparen els resultats.

Cal remarcar, però, que les dades dels indicadors de salut corresponen a tota la població assignada a l'ABS Sant Boi de Llobregat 2, format pel Centre d'Atenció Primària (CAP) Molí Nou de Sant Boi de Llobregat i el CAP de Santa Coloma de Cervelló. No és possible obtenir dades a nivell municipal dels indicadors utilitzats a nivell de Generalitat de Catalunya malgrat s'han sol·licitat als corresponents òrgans competents. En aquest sentit, l'equip professional del CAP de Santa Coloma de Cervelló ha extret les dades que els ha estat possible de la seva població atesa, malgrat sovint no són comparables amb les disponibles a nivell de Catalunya. Així, quan és possible es mostren aquestes, i quan no les corresponents a tot l'ABS. En la interpretació de les dades corresponents a l'ABS cal tenir en compte que les realitats municipals i socioeconòmiques dels dos CAP que la conformen són molt diferents, i per tant les dades a nivell d'ABS no són del tot representatives del municipi de Santa Coloma de Cervelló. Malgrat això les mostrem ja que són les dades més properes a la realitat municipal i les úniques que la inclouen.

5.2.1 La salut percebuda

En general, la població de Santa Coloma de Cervelló percep la seva salut com a bona o molt bona (71,7%) i només un 1% la considera dolenta, malgrat una cinquena part la considera regular (20,8%). Només un 6,4% la considera excel·lent. Els resultats són lleugerament inferiors als de Catalunya i als de la Regió Metropolitana Sud, on el 81,2% de persones la consideren bona o molt bona. No hi ha diferències entre dones i homes, però si segons l'edat, ja que la percepció positiva passa del 91% al grup de 15 a 44 anys, al 82% al grup de 45 a 64 anys, al 59% i al 52% de 65 a 74 i més de 75 anys respectivament.

Les següents taules mostren l'estat autopercebut de salut, segons edat i gènere, i en comparació amb les dades obtingudes a Catalunya (ESCA, 2020).

	Santa Coloma de Cervelló	Total Catalunya
Excel·lent	6,5 %	13,3 %
Molt bona	27,5 %	35,4 %
Bona	44,3 %	34,1 %
Regular	20,8 %	14,3 %
Dolenta	0,9 %	2,9 %

Taula 9. Salut percebuda. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda i ESCA (2020).

	Homes. Santa Coloma de Cervelló	Homes. Catalunya	Dones. Santa Coloma de Cervelló	Dones. Catalunya	15 - 44. Santa Coloma de Cervelló	15 - 44. Catalunya	45 - 64. Santa Coloma de Cervelló	45 - 64. Catalunya	65 - 74. Santa Coloma de Cervelló	65 - 74. Catalunya	75 i més. Santa Coloma de Cervelló	75 i més. Catalunya
Excel·lent	7,5%	14,5%	6,0%	12,1%	13%	15,4%	4%	6,3%	0%	2,7%	0%	3,3%
Molt bona	25,8%	35,7%	28,0%	35,2%	45%	47,4%	26%	26%	0%	16,3%	0%	13,3%
Bona	45,2%	35,2%	44,0%	33,1%	33%	28,6%	49%	48,6%	59%	46,9%	52%	30,8%
Regular	20,4%	12,7%	21,1%	15,7%	8%	7,4%	21%	16,7%	41%	29,9%	42%	37,6%
Dolenta	1,1%	1,9%	0,9%	3,9%	0%	1,3%	1%	2,4%	0%	4,2%	6%	14,9%

Taula 10. Salut percebuda segons gènere i edat. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda i ESCA (2020).

Pel que fa a la salut de les dents i les genives, l'estat general és bo (59,2%), malgrat no es pot menysprear l'estat regular (31,6%). Les dades són lleugerament més dolentes que les de Catalunya, i les de la Regió Metropolitana Sud (67% d'estat bo, ESCA 2020).

	Santa Coloma de Cervelló	Total Catalunya
Molt bo	11,30%	14,13%
Bo	47,90%	54,95%
Regular	31,60%	23,55%
Dolent	5,80%	5,60%
Molt dolent	3,40%	1,77%

Taula 11. Salut percebuda de dents i genives. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda i ESCA (2020).

5.2.2 Morbiditat

La morbiditat és l'estudi de la presència de malalties i les seves conseqüències en la població. És important conèixer les dades de morbiditat del municipi per poder estudiar on i per què apareixen les malalties i planificar accions per reduir la morbiditat. Un augment de morbiditats té efectes negatius en la qualitat de vida i poden provocar des de dificultats a discapacitats que condicionen la vida de les persones.

En aquest cas, ens hem centrat a valorar les malalties cròniques i la seva prevalença a Santa Coloma de Cervelló. Per fer-ho s'analitzen la percepció de la cronicitat, i es compara amb dades de l'ABS a nivell territorial, i de Catalunya, a partir de dades de l'ESCA 2020, a nivell general.

5.2.2.1 Malalties cròniques

Un 43,4% declara tenir un o més trastorns crònics, en canvi a nivell català la proporció és del 37,8% (ESCA, 2020), un 6% menys. No hi ha diferències significatives en tenir o no malalties cròniques en relació al gènere, als ingressos o al nucli de població de residència dins el municipi. En canvi, sí que n'hi ha en relació a l'edat (a més edat més probabilitats de tenir malaltia crònica) i en relació al nivell d'estudis (amb més menys malalties cròniques com més elevat el nivell d'estudis).

La següent taula mostra les malalties cròniques identificades amb la seva freqüència. També s'inclou, per aquelles en què hi ha dades disponibles, la freqüència segons els indicadors del CAP de Santa Coloma, d'ABS Baix Llobregat - Molí Nou i segons els resultats a nivell de Catalunya a partir de l'ESCA. Cal assenyalar que s'observen diferències en els resultats, malgrat d'entrada són dades objectives. Per una banda, per les diferències entre els resultats de l'enquesta i les dades del CAP o ABS, s'entenen dos motius: el primer és que potser algunes persones han estat diagnosticades fora del sistema de salut públic de Catalunya i, per tant, aquestes diagnosis no consten registrades. El segon és que, en tractar-se d'una enquesta autoadministrada, és possible que hi hagi persones que hagin considerat que pateixen certs trastorns de manera crònica però que en realitat no compleixen tots els criteris per a aquest diagnòstic o, fins i tot, no ho han expressat així en les seves consultes mèdiques. Per altra banda, per les diferències entre els resultats de l'enquesta de Santa Coloma i l'ESCA, cal apuntar al mètode d'administració. L'enquesta de Santa Coloma és autoadministrada i s'ha preguntat per més malalties específicament. Sembla que això ha pogut sobrevalorar alguns trastorns, ja sigui perquè veure'ls per escrit implica certa tendència a valorar que es pateixen (sense ésser una malaltia crònica diagnosticada), o perquè la presència d'un enquestador/a pot ajudar a clarificar dubtes sobre si considerar un trastorn com a crònic o no, per exemple. En canvi, en les malalties ben identificades (no grups de malalties o dolències) les diferències no són tant grans.

Malaltia crònica	Santa Coloma de Cervelló	CAP (2021)	ABS (2018)	Catalunya (ESCA, 2020)
Ansietat	25,33%	19,06%	19,30%	16,53%
Mal d'esquena crònic lumbar o dorsal	24,54%			25,43%
Migranya o mals de cap freqüents	22,69%			17,42%
Colesterol elevat	19,53%	7,67%	27,70%	19,46%
Hipertensió	17,68%	15,31%	21,70%	24,7%
Mal d'esquena crònic cervical	15,57%			20,60%
Artrosi	13,72%		6,20%	
Depressió	13,19%	4,75%	13,80%	10,16%
Tendinitis	12,14%			
Al·lèrgies cròniques	11,08%		14,40%	16,27%
Diabetis	6,60%	6,33%	8,9%	7,89%
Asma	6,60%			7,97%

Malaltia crònica	Santa Coloma de Cervelló	CAP (2021)	ABS (2018)	Catalunya (ESCA, 2020)
Incontinència urinària	6,07%			6,88%
Trastorn adaptatiu		4,88%		
Artritis	4,49%			
Tumors malignes o càncer	4,22%			4,89%
Altres problemes de salut	4,75%			22,88%
Bronquitis crònica i/o emfisema (MPOC)	3,69%			6,63%
Malaltia reumàtica o de l'aparell locomotor	3,69%			20,78%
Altres trastorns mentals	3,43%			6,93%
Trastorns tiroïdals	3,43%		6,90%	
Altres malalties del cor	2,64%		4,30%	5,28%
Insuficiència renal	2,11%			4,84%
Fibromiàlgia	1,85%			
Altres malalties autoimmunes	1,32%			
Ictus	0,79%			1,96%
Hiperplasia de pròstata	0,79%		5,20%	
Cirrosi o disfunció hepàtica	0,53%			1,74%
Infart de miocardi	0,53%			1,87%

Taula 12. Malalties cròniques. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda, CAP (2021), ESCA (2020) i ABS (2018).

Per facilitar l'anàlisi s'han agrupat aquelles malalties cròniques més freqüents segons aparells o tipus d'afectació.

Grup de trastorns	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya
Malalties de l'aparell locomotor	74,1%	66,8%
Trastorn mental	42,0%	33,6%
Migranyes o mals de cap freqüents	22,7%	17,4%
Dislipèmia (colesterol elevat)	19,5%	19,5%

Grup de trastorns	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya
Hipertensió arterial	17,7%	24,7%
Al·lèrgies cròniques	11,1%	16,3%
Malalties de l'aparell respiratori	10,3%	14,6%
Malalties de l'aparell digestiu	7,1%	9,6%
Malalties de l'aparell cardiovascular	3,2%	7,2%

Taula 13. Malalties cròniques agrupades. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda, CAP (2021) i ESCA (2020).

El grup de problemes de salut crònics o de llarga durada amb major incidència són les malalties de l'aparell locomotor i reumàtiques. En aquest grup s'ha inclòs l'artrosi, l'artritis, la tendinitis, mals d'esquena cervicals i lumbars crònics, reumatisme i altres malalties reumàtiques o de l'aparell locomotor. Hi ha una diferència del 7,3% respecte els resultat per a Catalunya.

Cal tenir en compte que aquestes malalties poden provocar dolor i que més d'un 50% de la població en presenta. Malgrat és probable que hi hagi una sobrevaloració de problemes que s'hagin especificat com a crònics i no ho siguin, en el grup focal tècnic i amb l'entrevista al CAP també es va identificar aquesta situació i es va senyalar que seria molt útil poder organitzar, entre diferents agents, activitats per aquest grup de població, especialment el que també té dolor, destinades a millorar els seus resultats de salut, controlar les condicions cròniques, i millorar la seva qualitat de vida.

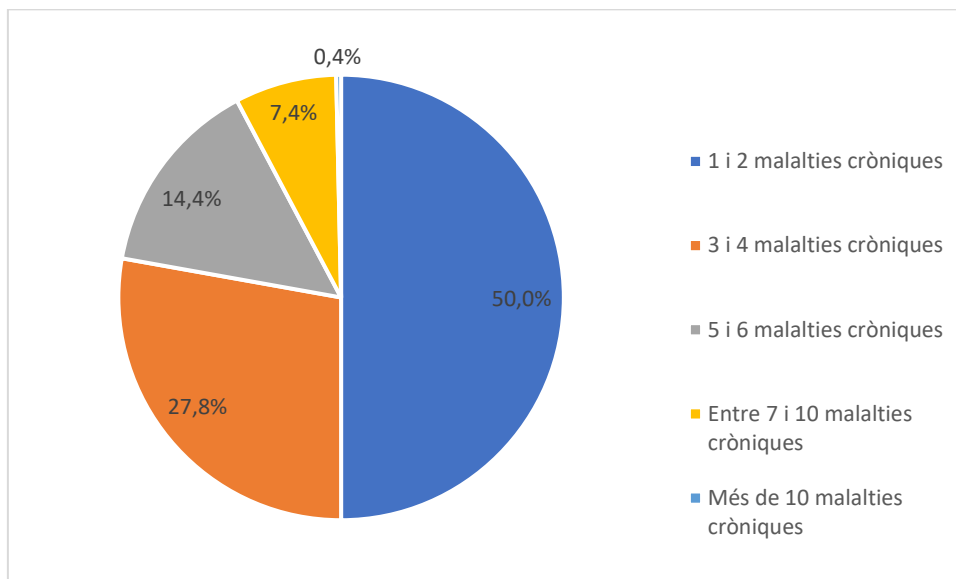
El següent grup amb més prevalença són els trastorns mentals. Aquí s'inclou l'ansietat, la depressió i la categoria d'altres trastorns mentals, representant aquest últim el 4,5% dels casos. Segons dades del CAP, també destaca, amb un 4,88%, el trastorn adaptatiu, el qual consisteix en la manifestació de simptomatologia emocional o conductual en resposta a un o diversos factors d'estrès. Els símptomes del trastorn adaptatiu es manifesten durant els tres mesos posteriors a l'inici de la circumstància estressant i, degut a la desconexió generalitzada, sovint la població el percep com a ansietat.

Aquesta elevada prevalença també s'ha identificat durant els grups focals com un repte i se n'atribueix l'augment a la pandèmia de Covid-19, malgrat al no disposar d'una sèrie de dades en el temps és possible mesurar l'impacte real de la pandèmia en aquest sentit.

El tercer grup de malalties cròniques en prevalença és el de les migranyes i mals de caps, amb un 22,7% de la població, mentre que a Catalunya és del 17,4%, 5 punts per sota.

La dislipèmia (colesterol elevat) i la hipertensió tenen una gran prevalença per sí mateixes i, per això, no s'han agrupat. Les dues estan associades a hàbits i estils de vida i és interessant fer-hi atenció en les accions de promoció de la salut. Finalment, cal destacar que un 14% de la població té algun tipus d'al·lèrgia. Aquestes dades són les que tenen menys diferències comparades amb les de l'ESCA i l'ABS, segurament perquè són més senzilles d'identificar.

La mitjana de malalties cròniques en tota la població és de 2,34 per persona i la mediana de 2. En el cas del 43,3% de persones que declaren tenir alguna malaltia crònica, la mitjana és de 3,05 i la mediana de 2, fet que indica que, generalment, tenir una malaltia crònica va associat a una major probabilitat de tenir-ne més.

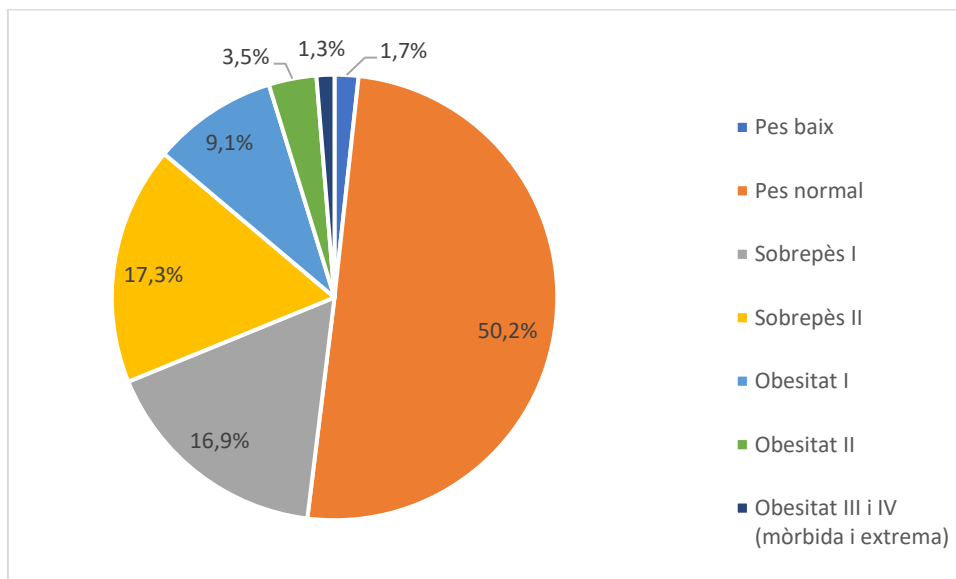
Gràfic 3 Proporción de malalties cròniques en persones que declaren tenir-ne. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.2.2.2 Índex de Massa Corporal

Finalment, amb les dades proporcionades, s'ha calculat l'Índex de Massa Corporal, una mesura estandarditzada per valorar l'existència de sobrepès i obesitat, una condició en cas de cronificar-se, a més de ser un problema i malaltia en sí mateixa, és precursora d'altres síndromes i problemes metabòlics que afecten a la salut de les persones i està estretament vinculada al desenvolupament d'altres malalties cròniques. Cal destacar que aquestes dades no són autopercebudes sinó que s'han calculat a partir del pes i l'alçada donades a l'enquesta i, per tant, és una representació objectiva de la realitat.

En la següent gràfica podem observar que, malgrat la majoria de persones té un pes dins dels paràmetres de la normalitat (50,2%), un 34,2% té sobrepès i un 13,9% algun grau d'obesitat. En total, un 48,1% de la població té el pes per sobre els paràmetres de la normalitat, un percentatge molt elevat. Al contrari, només un 1,7% estava per sota el pes normal, però en tots els casos amb valors molt propers a la normalitat. En les dades proporcionades pel CAP de Santa Coloma, la prevalença de l'obesitat seria més elevada, d'un 18,11% (CAP, 2021).

Els homes (66,2%) tenen significativament més sobrepès que les dones (40,5%). També hi ha diferències significatives entre els menors de 64 anys i els majors de 65 anys, on els primers tenen menys sobrepès; i entre els majors de 65 anys (94,1% de sobrepès) i els majors de 75 anys (60% de sobrepès).

Gràfic 4 Índex de massa corporal. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

En comparació amb Catalunya, tal i com es pot observar en la següent taula, el percentatge de població amb pes normal és més elevat i el percentatge de població amb obesitat és menor. De totes maneres, en dades de l'ABS (2108) l'obesitat és del 19,7%, però en canvi el sobrepès és del 15%.

Índex de Massa Corporal	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya
Infrapès (<18,5)	1,7%	1,6%
Pes normal ($\geq 18,5$ a <25)	50,2%	47,7%
Sobrepès (≥ 25 a <30)	34,2%	33,7%
Obesitat (≥ 30)	13,9%	17,0%

Taula 14. Índex de Massa Corporal (IMC). Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda (2020) i ABS (2018).

5.2.3 Qualitat de vida

Com s'ha explicat a la introducció, la salut, i també la seva percepció, va molt més enllà de l'absència de malaltia. La qualitat de vida es defineix com la "percepció que té una persona de la seva condició de vida, determinada a partir de l'escala de valors, les aspiracions i les expectatives personals en els diferents àmbits de la vida personal, familiar i social." (Termcat, 2021). És un concepte multidimensional i personal, d'aquí a la dificultat per a la seva valoració. Seguint la metodologia de l'Enquesta de Salut de Catalunya i l'Enquesta de Salut de Barcelona, s'ha optat per incloure les preguntes que formen part del qüestionari estandaritzat 5q-5D-5L, que és àmpliament utilitzat per a aquesta mesura. La mitjana de l'índex EQ-5D-5L és de 0,870; molt similar a l'índex de referència d'Espanya (0,879).

La següent taula mostra els resultats vinculats a la qualitat de vida obtinguts, a partir dels cinc ítems que formen part del qüestionari. En general, els resultats mostren una valoració positiva de la qualitat de vida, però lleugerament inferior a la mitjana de Catalunya. En aquest sentit, destaquen els resultats en dolor, un 54,2% té algun tipus de dolor, el doble que el 24,9% de Catalunya; i els resultats en ansietat,

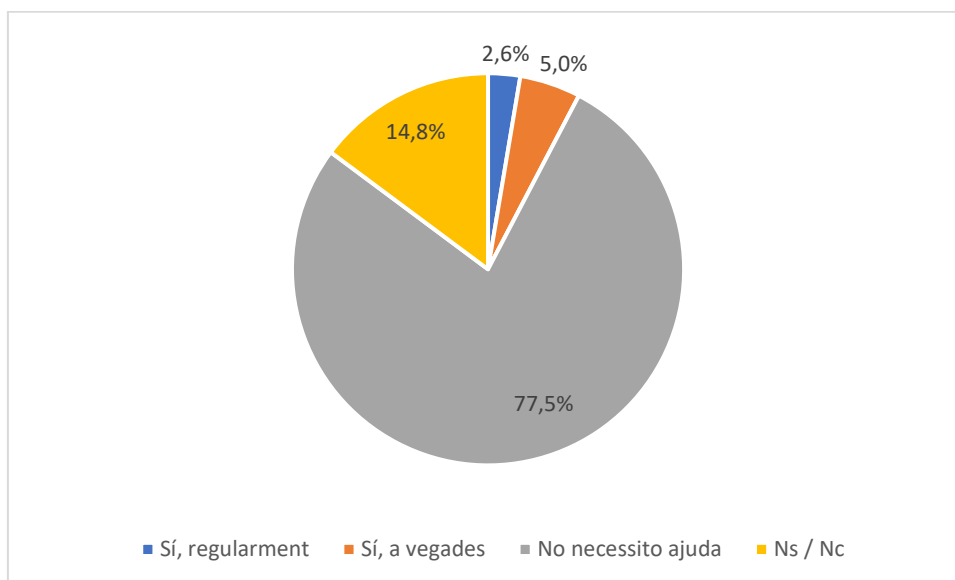

un 46,1% té algun grau d'ansietat, en comparació el 10,7% de Catalunya. Algunes d'aquestes diferències podrien ser degudes a que aquest qüestionari està pensat per ser administrat per una persona i, en aquesta ocasió, ha estat autoadministrat, si bé hi ha estudis (Hernandez, Garin, Pardo, 2018) que conclouen que les diferències entre aquest tipus d'administració no són significatives.

	Caminar		Rentar-se o vestir-se		Activitats quotidianes		Dolor		Ansietat o estat d'ànim	
	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya	Santa Coloma de Cervelló	Catalunya
No té problemes	79,6%	86,6%	95,4%	94,1%	80,3%	87,2%	45,8%	75,1%	53,9%	89,4%
Té problemes lleus	13,7%	5,1%	2,2%	2,7%	15,7%	4,8%	36,6%	11,7%	31,2%	5,5%
Té problemes moderats	4,9%	5,1%	1,5%	1,7%	2,2%	3,6%	14,8%	8,6%	11,8%	3,7%
Té problemes greus o molt fort /ansiós	1,8%	2,7%	0,9%	0,9%	1,8%	2,6%	2,5%	4,0%	2,5%	1,4%
No pot o extrem	0,0%	0,5%	0,0%	0,6%	0,0%	1,9%	0,3%	0,6%	0,6%	0,1%

Taula 15. Qualitat de vida. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda i ESCA (2020).

També s'ha valorat la necessitat d'ajuda per al desenvolupament de les activitats de la vida diària. En aquest cas, un 2,6% en necessita de manera regular, per sota la mitjana catalana que és de 4,1% (ESCA, 2020) i un 5% de manera esporàdica, en línia amb la mitjana catalana (4,4%; ESCA 2020). La dependència està vinculada també amb el benestar i la qualitat de vida de les persones.

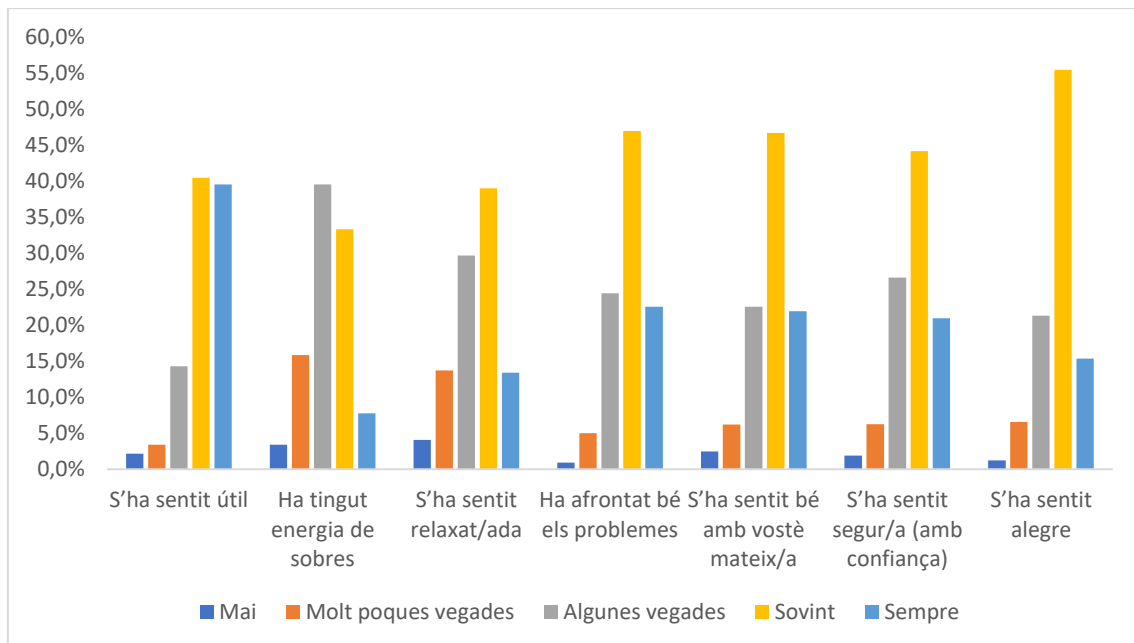
Gràfic 5 Necessitat d'ajuda per desenvolupar les tasques del dia a dia. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.2.4 Benestar emocional i social

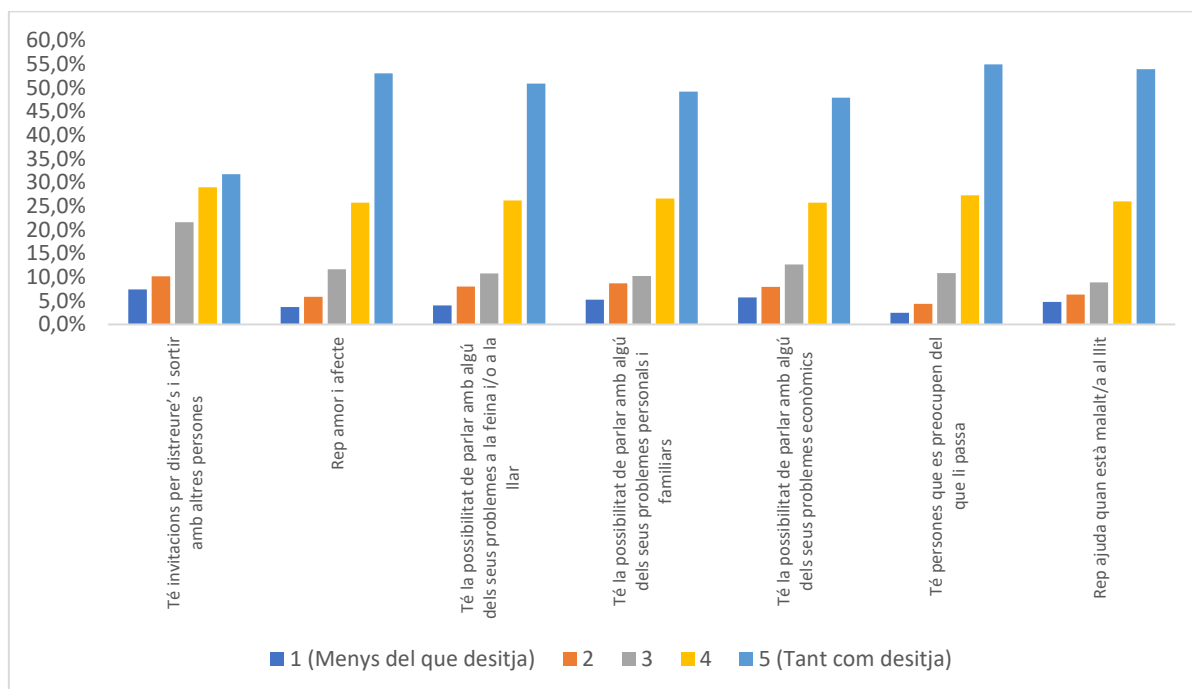
Més enllà de les malalties cròniques i l'estat de salut física general de la població, també s'ha valorat el benestar emocional, de gran importància. La valoració s'ha fet amb unes preguntes amb resposta categòrica, que valoren diferents aspectes relacionats amb el benestar emocional, com és la confiança, l'autoestima, la capacitat d'afrontament, el sentiment d'utilitat, i la tristesa. I també d'altres que valoren aspectes relacionats amb el benestar social i el suport que té la persona.

Les valoracions generals sobre el benestar emocional són bones. El sentiment d'utilitat és el que té millors resultats, hi ha molt poca població que tingui sentiments d'inutilitat. En canvi, la que té pitjors resultats és la vinculada amb l'estrès, amb un 43,5% de la població de població diu haver-se sentit relaxat entre algunes vegades i poques vegades. Aquest resultat és consistent amb l'elevat percentatge d'ansietat de la població. L'estrès és un factor nociu per a la salut, desencadenant de problemes de salut emocionals i també físics. Un 55,5% de la població també diu no haver tingut energies de sobres per a les activitats de la vida diària alguna vegada. Es dedueix, doncs, que els factors que influeixen més en el benestar emocional són els relacionats amb l'estrès i el ritme de vida quotidià de les persones.

Gràfic 6 Benestar emocional. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

L'altra paràmetre analitzat és el suport social, que influeix en el benestar emocional de les persones i en la seva qualitat de vida. En general, les puntuacions són molt bones, però el 60,8% li agradaria tenir més invitacions per distreure's i sortir amb altres persones, fet que està vinculat amb el sentiment de soledat. Caldria valorar l'impacte dels confinaments i de mantenir grups bombolla i distància social per la pandèmia en aquest ítem, ja que ha augmentat l'aïllament, especialment d'aquelles persones més vulnerables o que viuen soles.

Gràfic 7 Suport social. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.2.5 Ús del sistema sanitari

5.2.5.1 Descripció de l'Àrea Bàsica de Salut i l'Equip d'Atenció Primària

El Centre d'Atenció Primària (CAP) de Santa Coloma de Cervelló forma part de l'Àrea Bàsica de Salut (ABS) i l'Equip d'Atenció Primària (EAP) Baix Llobregat 2 - Molí Nou. La població total assignada a l'EAP és de 20.784 persones (2018).

La població atesa a l'ABS té un índex socioeconòmic de 35,4, per sota la mitjana de Catalunya, de 40. Aquest índex elaborat per l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya (AQUAS) sintetitza set indicadors: població exempta de copagament farmacèutic, població amb rendes inferiors a 18.000€, població amb rendes superiors a 100.000€, població amb ocupacions manuals, població amb instrucció insuficient, mortalitat prematura i hospitalitzacions potencialment evitables. S'utilitza per al càlcul d'assignació de recursos a l'atenció primària ja que les desigualtats social és un determinant bàsic de la salut i les persones amb nivell socioeconòmic més baix tenen més probabilitat de morir abans dels 65 anys i presenten més problemes de salut física i mental al llarg de la vida, i per tant és lògic que necessitin un ús més intensiu dels serveis assistencials. L'atenció primària és la més propera a la ciutadania i la que concentra més activitats de promoció i prevenció de la salut, i és lògic que els recursos es distribueixin de manera que es tingui en compte aquestes dades. La despesa de contractació de l'EAP va ser de 2.913.498,66€ el 2018.

En la següent taula podem observar els indicadors bàsics que descriuen l'activitat de l'Equip d'Atenció Primària i els indicadors bàsics de resultats.

Indicador	Homes	Dones	Total	Total Catalunya
Població assignada a l'EAP 2018	10.195	10.539	20.734	7.383.613
Nombre de visites a l'EAP (SISCAT, 2018)	57.667	78.270	135.937	44577007
Població assignada i atesa a l'EAP 2018	74,2%	83,2%	78,8%	73,4%
Mitjana de visites de la població assignada i atesa a l'EAP 2018 (ABS)	7,6	8,9	8,3	8,1
Població assignada a l'EAP de 75 anys o més que ha estat atesa al programa ATDOM 2018 (%)(ABS)	5,1%	8,6%	7,2%	13,3%
Població de 18 anys o més atesa a centres ambulatoris de salut mental (%)	1,8%	2,9%	2,4%	2,9%
Població menor de 18 anys atesa a centres ambulatoris de salut mental (%)	4,7%	3,2%	3,9%	4,6%
Població consumidora de fàrmacs 2018 (%)	65,4%	76,5%	71,0%	67,4%
Població consumidora de psicofàrmacs 2018 (%)	16,2%	28,8%	22,6%	21,1%
Taxa per 100.000 hab. de població polimedicada amb 10 ATC o més 2018	523,1	569,9	546,7	663,4

Taula 16. Principals indicadors de l'ABS Sant Boi de Llobregat 2 - Molí Nou. Font: Indicadors Bàsics de Salut, 2018. Observatori de les desigualtats en Salut, Generalitat de Catalunya

Els períodes d'incapacitat laboral han tingut una mitjana de 28,7 dies i una mediana de 4 dies. Això vol dir que la majoria dels períodes són de 4 dies, curts, però n'hi ha de molts llargs. Aquestes dades són molt similars a les de Catalunya, que són de 32 dies i 4 dies respectivament.

Un 22,1% dels pacients d'entre 0 i 2 anys ha rebut més de 20 visites l'any 2018, cal considerar que el calendari de revisions en preveu 10 durant aquest període. Aquesta xifra està gairebé un 10% per sobre la mitjana catalana, que és del 13,7%. Un 43,7% dels pacients de més de 74 anys ha rebut més de 12 visites durant el 2018, un 9% més que la mitjana catalana, que és del 34,7%. La població, és doncs, molt demandant del servei.

Durant els grups focals i també amb una entrevista amb la direcció del CAP, es van explorar els motius d'aquesta elevada demanda. Des del CAP van explicar que calia tenir en compte que la població assignada a l'ABS respon a 2 realitats socioeconòmiques molt diferents, depenent del municipi d'on proveniu, i que això fa que l'origen de l'alta demanda també sigui diferent. Mentre que la població assignada procedent de Sant Boi de Llobregat té un índex socioeconòmic més baix, i això en general es tradueix amb pitjor salut i més necessitat de visites, la població assignada procedent de Santa Coloma de Cervelló té un nivell socioeconòmic mig-alt i la demanda del servei és per a altres motius no especificats. En general, es percep una exigència molt elevada al sistema de salut.

La taxa d'hospitalitzacions evitables per 1.000 habitants, calculada per a cada ABS, és de 13,1, lleugerament per sobre la de Catalunya, que és de 11. Aquest indicador es calcula a partir del nombre d'altres d'hospitalització convencional amb diagnòstic principal, definit com a hospitalització potencialment evitable per a les següents malalties: complicacions de la diabetis mellitus, insuficiència

cardíaca congestiva, malaltia pulmonar obstructiva crònica, asma, angina de pit, infeccions del tracte urinari, pneumònia bacteriana, deshidratació i hipertensió. No es considera que siguin uns mal resultats tenint en compte l'índex socioeconòmic.

Pel que fa l'ús de les eines digitals per a la comunicació entre la població i el personal de l'ABS, la raó de professionals que utilitzen la consulta digital en relació a la població de més de 18 anys assignada a l'EAP i atesa és de 1,1. La raó d'usuaris que utilitzen la consulta digital en relació a la població de més de 18 anys assignada a l'EAP i atesa és de 17,9, per sobre la mitjana catalana que és de 11,3. Aquestes són dades de 2018, serà interessant observar l'increment a rel de la pandèmia quan estiguin disponibles les dades consolidades de 2020 i 2021.

Finalment, els índex Estàndard de qualitat assistencial estan en línia amb els de la resta de Catalunya.

5.2.5.2 Descripció del Centre d'Atenció Primària de Santa Coloma de Cervelló

A continuació es mostra una descripció específica de l'activitat del CAP de Santa Coloma de Cervelló, amb dades proporcionades pel mateix CAP i que permeten mostrar més detall de l'activitat específica del CAP.

La població assignada específicament al CAP de Santa Coloma de Cervelló és de 8.930 persones (2021), mentre que la població de Santa Coloma de Cervelló és de 8.268 habitants. La població assignada pot variar de la població censal ja que les persones residents a Catalunya tenen dret a assistència sanitària, segons la Llei 9/2017, de 27 de juny de 2017, d'universalització de l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics per mitjà del Servei Català de la Salut.

Com mostra la següent taula, el 90,39% de la població assignada té nacionalitat Espanyola, un 4,29% és sense identificar i de la resta la majoria són o bé de la resta de la Unió Europea (1,67%) o d'Amèrica del Sud (1,58%). Podeu veure l'apartat de dades demogràfiques per veure la distribució de la població empadronada.

Espanyola	Resta de la Unió Europea	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica del Nord i Central	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Sense identificar	Total
90,39%	1,67%	0,71%	0,29%	0,68%	1,58%	0,38%	4,29%	100%

Taula 17. Origen població assignada al CAP. Font: Elaboració pròpia, amb dades CAP Santa Coloma de Cervelló (2021)

La ràtio de professionals per habitant es mostra en la següent taula. Des del CAP informen que és superior a la mitjana catalana, malgrat no s'han pogut obtenir dades a nivell de Catalunya ni per demarcacions territorials.

Medicina de família			Pediatria			Infermeria		
Població assignada	Professionals	Rati 1000h	Població assignada	Professionals	Rati 1000h	Població assignada	Professionals	Rati 1000h
7510	5	0,67	1420	2	1,41	8930	6	0,67

Taula 18. Ratis de professionals del CAP. Font: Elaboració pròpia, dades CAP Santa Coloma de Cervelló (2021)

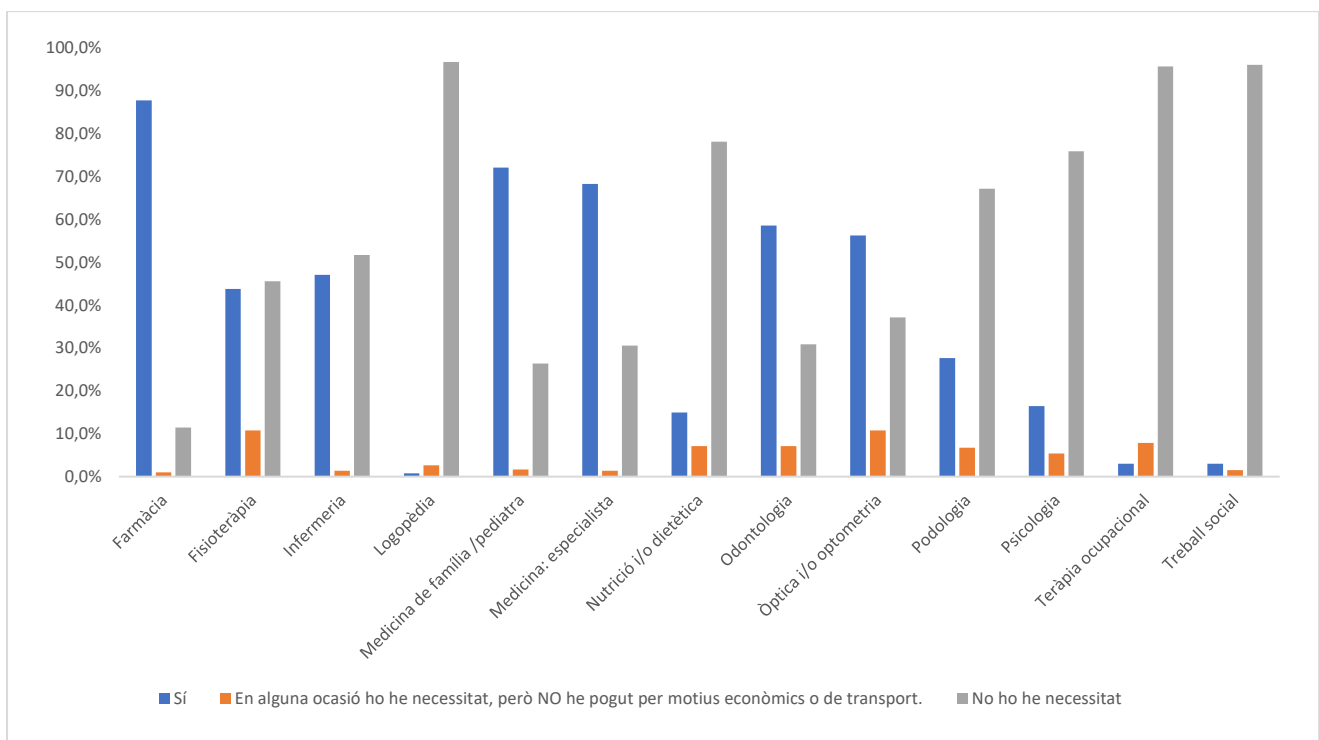
La següent taula mostra les visites realitzades en el servei. S'observa l'impacte que va tenir la COVID-19 al llarg del 2020 i la recuperació de l'activitat del 2021.

Servei	2020	2021
Infermeria	11.313	20.920
Medicina de família	20.598	32.112
Pediatría	3.174	5.450
Unitat d'Atenció a la Ciutadania	6.589	4.672
TOTAL	43.694	65.175

Taula 19. Ratis de professionals del CAP. Font: Elaboració pròpia, dades CAP Santa Coloma de Cervelló (2021)

5.2.5.3 Ús percebut del sistema sanitari

La següent gràfica mostra els recursos sanitaris més demandats, i també si alguns d'ells no han estat a l'abast dels usuaris.

Gràfic 8 Ús del recursos sanitaris. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Els recursos més utilitzats han estat, de més a menys: farmàcia, medicina de família/pediatría, especialitats mèdiques, odontologia i òptica. Els recursos que menys s'han necessitat són: logopèdia, teràpia ocupacional, treball social i nutrició i dietètica. Els recursos que s'han necessitat però no s'hi ha pogut accedir són: fisioteràpia, nutrició i/o dietètica, odontologia, òptica, podologia, psicologia i teràpia ocupacional.

En els dos grups focals realitzats es van explorar els motius que es creia que podien dificultar l'accés i, en ambdós grups, es va coincidir en identificar-ne dos. Per algunes persones i certs recursos, el motiu era econòmic, especialment en aquells que estan ben presents al municipi però que no són d'accés públic, com odontologia i òptica. També es va identificar que, en alguns casos, la dificultat és d'accés perquè no hi ha una bona disponibilitat al municipi i/o per les mancances a nivell de transport públic. Aquest supòsit es dona tant en serveis privats com en públics i es va apuntar com al motiu principal de les situacions en què no es pot accedir a un recurs especialitzat, encara que sigui de derivació pública.

5.2.5.4 Medicació

Un 3,4% de la població assignada a l'ABS té exempció del copagament de la medicació (2018), en línia amb la població exempta de copagament a nivell de Catalunya, que és del 4%.

La taxa de polimediació és de 1.733,8. Això vol dir, que de cada 10.000 habitants de l'ABS, a 1.733 se'ls ha dispensat més de 10 medicaments en un mateix mes (dades de desembre 2018). L'índex de Catalunya està força per sota, a 1.278 persones. Això pot ser degut a les diferències socioeconòmiques detectades i a l'edat de la població usuària de l'ABS, ja que a més edat més risc de polimediació.

L'Índex de qualitat de prescripció farmacèutica (IQF) és de 66, superior al de Catalunya, que és del 44. Aquest índex mesura de manera quantitativa i qualitativa la prescripció farmacològica efectuada pels professionals. Està format per una bateria de 21 indicadors de tres tipus: universals, de prevalença, i de selecció.

Pel que fa al consum de fàrmacs, segons dades estandarditzades, un 7,5% de la població assignada a l'ABS i major de 15 anys consumeix antidiabètics orals, un 24,2% consumeix antihipertensius, un 15,2% hipocolesteremiants. Totes aquestes xifres són de la mateixa magnitud que les de tota la població de Catalunya (2018, Central de Resultats).

El nombre de receptes mèdiques dispensades, sobre el total de població assegurada és de 28, mentre que la mitjana catalana és de 25,5. Cal destacar que inclou la població assignada a l'EAP i a les residències geriàtriques. El cost de la medicació prescrita per usuari és de 331,4€. La mitjana del cost anual dels pacients tractats amb els següents medicaments prescrits és de: 216,5€ els antidiabètics, 69,5€ els antihipertensius, 80,4€ els hipolipemians, i de 90,2€ els antidepressius (2018, Central de Resultats). En general les dades són de magnituds similars a les catalanes, o en tot cas lleugerament superiors. Finalment, un 29,7% són pacients d'antiulcerosos sense justificació mèdica, superior als 23,9% de Catalunya, i un 1,2% de pacients de més de 55 anys que consumeixen bifosfonats (medicaments que prevenen la pèrdua de densitat de massa òssia) des de fa 5 anys o més.

Segons les dades extretes pel mateix CAP, el nombre de prescripcions i tipologia, realitzades al 2020 i 2021 són les següents:

	2020			2021		
	Apòsits	Bolquers	Mediació	Apòsits	Bolquers	Mediació
Medicina general	172	405	25.682	285	332	23.597
Pediatria		2	1.836		6	2.054

Taula 20. Prescripcions CAP Santa Coloma de Cervelló. Font: Elaboració pròpia amb dades del CAP.

Més enllà de les dades d'indicadors relacionats amb la medicació de la població assignada a l'ABS i les prescripcions realitzades des del CAP, en l'enquesta es van introduït dues preguntes sobre l'ús de medicació. La pregunta feia referència als darrers 15 dies, de manera que es pren com una bona mesura del grau de medicalització de la població, ja sigui esporàdica o permanent.

En aquest cas, un 49% de les persones han pres medicació amb prescripció mèdica i un 26% ho ha fet sense prescripció mèdica. Les persones que han pres medicació amb prescripció mèdica és similar a la de Catalunya, que és d'un 48,1%, però les que ho han fet sense prescripció és lleugerament superior, ja que el de Catalunya és d'un 21% (2020, ESCA).

Així, un quart de la població pren medicació sense prescripció de manera relativament habitual. La relació de medicaments presos sense prescripció mèdica es mostra en la següent taula. Cal destacar l'elevat consum de medicaments antiinflamatoris no esteroides (AINE), destacant l'Ibuprofè com a medicament més pres, malgrat els seus efectes adversos potencials. El Paracetamol és el segon medicament més pres sense prescripció. També és important, per la naturalesa d'aquests medicaments i els seus efectes adversos i necessitat de control que tenen, el consum de productes antidepressius, ansiolítics, i per la son, que en el seu conjunt representen el 6,3%.

Medicament	Consum sense prescripció mèdica
Ibuprofè	45,1%
Paracetamol	37,4%
Altres medicaments antiinflamatoris (AINE)	17,6%
Complexos vitamínics	3,3%
Altres complements alimentaris	3,3%
Antihistamínics	2,2%
Homeopatia i/o productes naturals	3,3%
Antidepressius i/o ansiolítics	4,4%
Somnífers o productes per afavorir la son	3,3%

Taula 21. Grups de medicaments consumits sense prescripció mèdica. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.3 Hàbits i estils de vida

Els hàbits i estils de vida adoptats influeixen en gran mesura en l'estat de salut de les persones, sent un determinant clau per a la salut. Hi ha diferents aspectes que poden influir: socials, econòmics, culturals, de coneixement, etc. Per això les activitats de promoció de la salut generalment van encaminades a fomentar uns hàbits saludables i a ajudar a reduir o eliminar aquells que no ho són, ja que l'impacte en la salut general de la persona és molt gran.

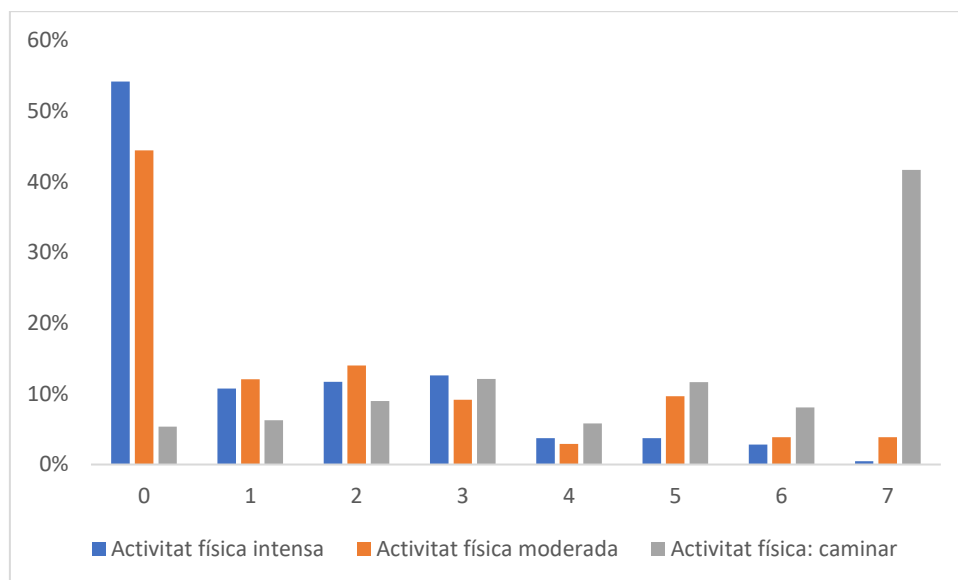
5.3.1 Son

La mitjana de les hores de son és de 7,03 (amb una desviació estàndard de 1,1), i la mediana és de 7. Malgrat el valor mínim és de 3 hores i el màxim de 12, se segueix una distribució normal, amb el percentil 25 de 6 hores, el percentil 50 de 7 hores, i el percentil 75 de 8 hores, fet que indica que la majoria de persones dormen entre 6 i 8 hores diàries, que és el que es recomana. Segons els resultats, no hi ha diferències estadísticament significatives segons el gènere o l'edat, malgrat s'observa la tendència que en general les dones dormen menys hores.

5.3.2 Activitat física

Segons dades de l'ABS, el 78,4% de la població entre 15 i 69 anys fa activitat física saludable, un percentatge més baix que el de Catalunya, que és del 82,8% (Indicadors Bàsics de Salut, 2018). En l'enquesta s'ha preguntat per la freqüència i la durada de l'activitat física segons si aquesta és intensa, moderada o és caminar. També s'ha preguntat pel sedentarisme.

El següent gràfic mostra la freqüència en que s'ha realitzat activitat física a la setmana.

Gràfic 9 Hàbits d'activitat física dels participants a l'enquesta. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Un 54% de la població no fa cap dia d'activitat física intensa a la setmana, per sota el percentatge de Catalunya, que és del 70,4%. La mitjana de dies que es fa activitat física és de 2,3 (std 1,7), per sobre la mitjana catalana que és de 1 dia (std 1,8). En canvi, la mitjana dels minuts a la setmana d'activitat física intensa és de 80,66 minuts, per sota la mitjana de Catalunya que és de 97,8 minuts (2018, ESCA), però hi ha una gran variabilitat en les dades, que van des dels 10 als 600 minuts setmanals.

Un 44,4% de la població no fa cap dia d'activitat moderada a la setmana, també per sota el percentatge de Catalunya, que és del 67%. La mitjana de dies que es fa activitat física moderada és de 2,77 (std 2,1), per sobre la mitjana de catalana que és d'1 dia (std 2). Per a l'activitat física moderada, s'ha realitzat una mitjana de 82,14 minuts i una mediana de 60 minuts (això vol dir que la meitat de persones que declaren haver fet activitat física moderada ha fet menys de 60 minuts a la setmana). Les dades

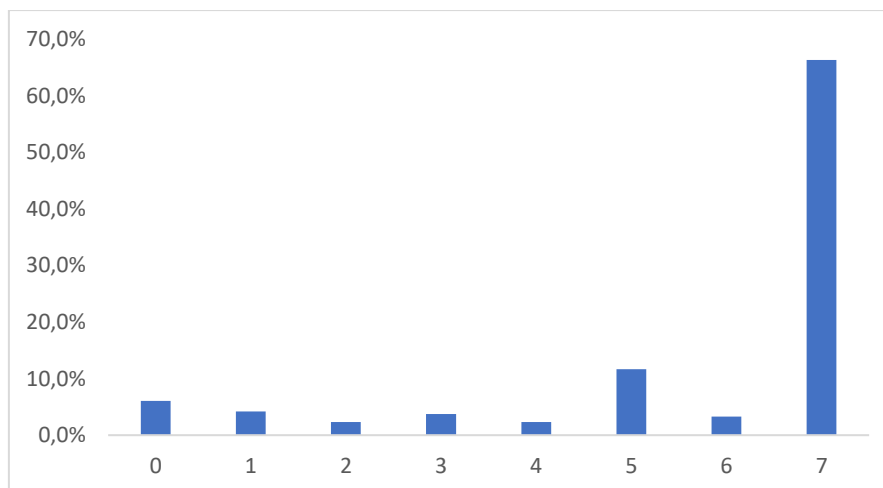

també mostren una gran variabilitat, sent el mínim de 20 minuts i el màxim de 365 minuts. La mitjana catalana és de 106,1 minuts (std 101,5).

En general, doncs, la població de Santa Coloma de Cervelló practica més sovint activitat física però ho fa en menor temps total durant la setmana.

Les dades sobre la freqüència de caminar a la setmana és molt similar amb les dades generals de Catalunya, només un 12% no camina cap dia de la setmana, i la mitjana de dies és de 5,8 (std 2,33). Les dades sobre el temps que es camina a la setmana també mostren una gran variabilitat, la mitjana és de 89,51 minuts i una mediana de 60 minuts a la setmana, però el mínim és de 7 i el màxim és de 2500 minuts. De totes maneres, malgrat els temps dedicats són similars a les altres categories d'activitat física, la freqüència és molt més alta, tal i com mostra l'anterior gràfica. En aquest cas, el temps està per sobre la mitjana de Catalunya, que és de 64,3 minuts.

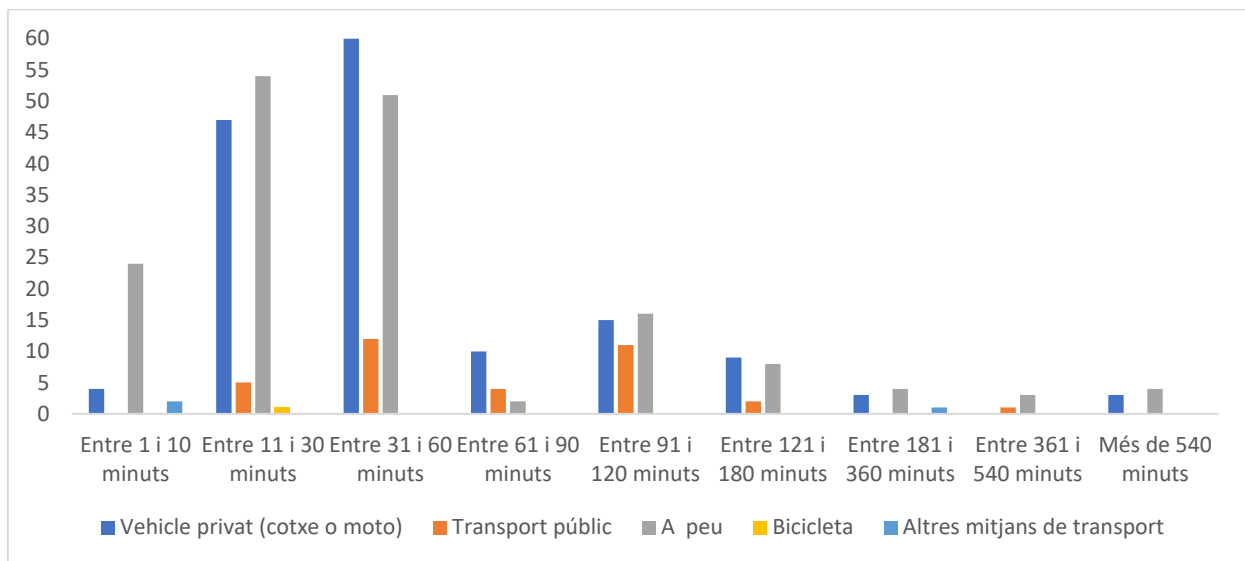
Finalment, la següent gràfica mostra els dies que la gent ha estat asseguda. La mitjana és de 5,4 hores diàries, en línia amb la mitjana de Catalunya de 5,2 hores diàries, amb un valor mínim de 30 minuts al dia i un valor màxim de 15 hores al dia. La següent gràfica mostra la freqüència, que també és elevada.

Gràfic 10 Sedentarisme (dies assegut). Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

La mobilitat diària és un factor important que ajuda a tenir més activitat física o bé fa augmentar el sedentarisme. Per aquest motiu, és important fomentar el mínim ús del transport privat i el màxim de transports que impliquin caminar o anar en bicicleta per a totes aquelles distàncies que ho permetin.

A Santa Coloma, les tipologies de mobilitat utilitzades es mostren a la següent gràfica. Destaca un ús majoritari del vehicle privat, especialment alt en aquells desplaçaments d'entre 11 i 60 minuts, que també són els que concentren una major freqüència. És en la franja d'entre 1 minut i 30 minuts en vehicle privat que es podrien incentivar altres modalitats de transport, físicament més actives i ambientalment més responsables. L'ús de la bicicleta és pràcticament inexistent i l'ús de transport públic per a trajectes curts també és baix i només s'acosta al del vehicle privat per aquells trajectes d'entre 90 i 120 minuts.

Gràfic 11 Temps (minuts) dedicat diàriament a la mobilitat, per modes. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.3.3 Alimentació

Es calcula que un 66,5% de la població té adherència a la dieta mediterrània, percentatge més elevat que a Catalunya, on és del 62,5% (ABS, 2018).

Un 96,2% de les persones utilitza l'oli d'oliva com a greix principal per a cuinar, lleugerament per sobre el percentatge de Catalunya, mentre que el 7,6% consumeix una ració o més al dia de mantega, nata o altres greixos saturats per a cuinar, també per sobre la mitjana de Catalunya, de 5,7%.

El consum de verdura i hortalisses, la majoria de les persones enquestades, el 82% en consumeix entre 1 i 2 al dia, per contra, vora un 6% no en consumeix o només mitja ració el dia. Només un 9% consumeix 3 racions o més al dia, que seria el recomanat.

El consum de fruita, la majoria de persones enquestades, el 70,8% en consumeix entre 1 i 3 peces al dia. Aquesta xifra està per sota el 83,9% de població de Catalunya que diu menjar de 1 a 3 peces al dia. Un 11,2% en consumeix 4 o més al dia, mentre que el 7,7% no en consumeix.

Pel que fa al consum de carn, un 3% declara que no en consumeix en general, un 18,8% que no consumeix carn vermella, i un 81,6% mostra preferència per a la carn blanca. Un 19,2% diu consumir una ració de carn vermella al dia, i un 62% menys d'una ració de carn vermella al dia.

Pel que fa al consum de peix, un 5,1% no en consumeix, un 67,2% consumeix 2 racions o menys a la setmana, i un 27,7% 3 o més racions a la setmana. I el consum de llegums és el següent: un 6,4% no en consumeix, un 75,2% ho fa 2 o menys racions a la setmana, i un 18,4% 3 o més. Totes dues dades són similars a les de la resta de Catalunya.

Pel que fa al consum d'aliments i begudes no saludables, un 29,1% consumeix més de 2 racions a la setmana de brioixeria industrial, un 42,7% en consumeix menys de 2 vegades, i un 28,2% diu no consumir-ne. El 55,4% diu no consumir cap beguda ensucrada al dia, un 18,5% una al dia, el 10% dues al dia, i un 18% en consumeix 3 o més al dia, un consum molt elevat, molt per sobre del de Catalunya, que només un 4,1% en pren més d'una al dia (2020, ESCA).

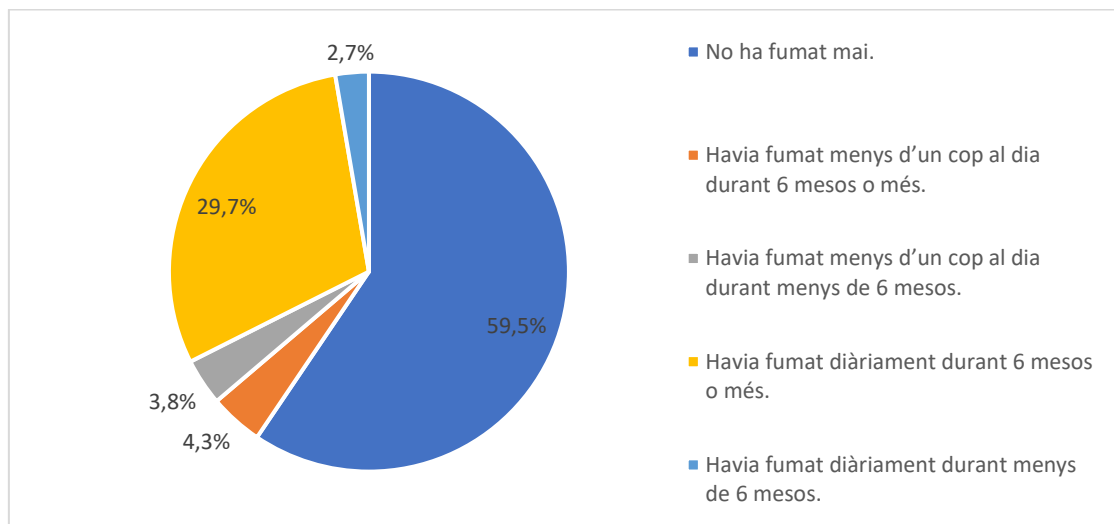

5.3.4 Consum de tabac

Malgrat que des de l'entrada en vigor de les lleis antitabac el nombre de fumadors ha disminuït considerablement en el conjunt de la societat, el tabac encara és un element molt important en l'àmbit de la salut pels problemes derivats del seu consum, especialment en malalties cròniques a llarg termini. En aquest sentit, la incidència de malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC) augmenta amb el pas dels anys.

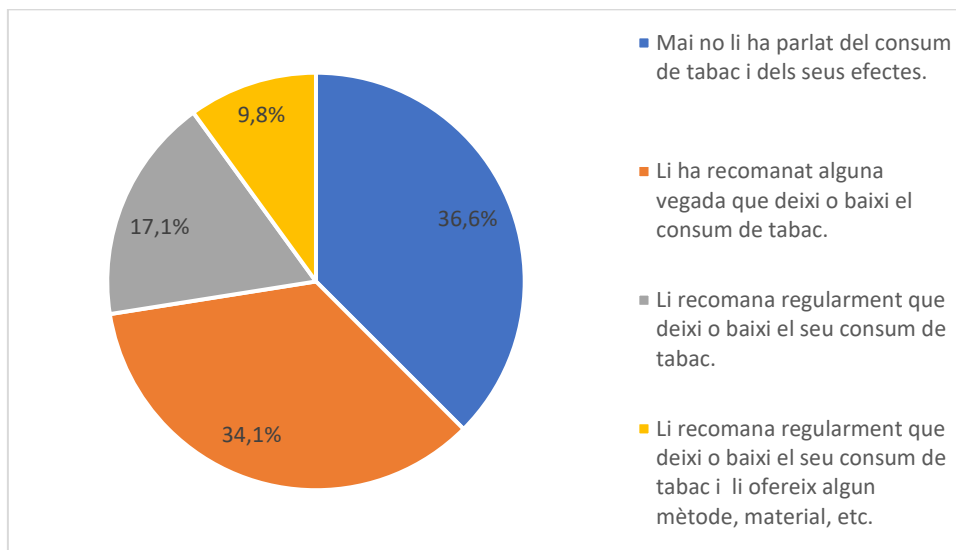
Segons les dades extretes de l'enquesta, un 80,4% de la població de Santa Coloma no és fumadora actualment, un 16,6% ho és de forma habitual (coincidint amb la dada proporcionada pel CAP, de 16,29%) i un 3% és fumadora ocasional (consum que pot derivar en l'habitució en l'hàbit tabàquic). Així, un total del 19,6% diu ser fumadora. Aquesta dada va en línia a les dades de l'ABS (20,5%; 2018) i és inferior a la de Catalunya (24,6%; ESCA 2020).

Entre els no fumadors, un 60% no ha estat mai fumador, i vora un 30% havia estat fumador habitual. També en línia amb les dades de la resta de Catalunya.

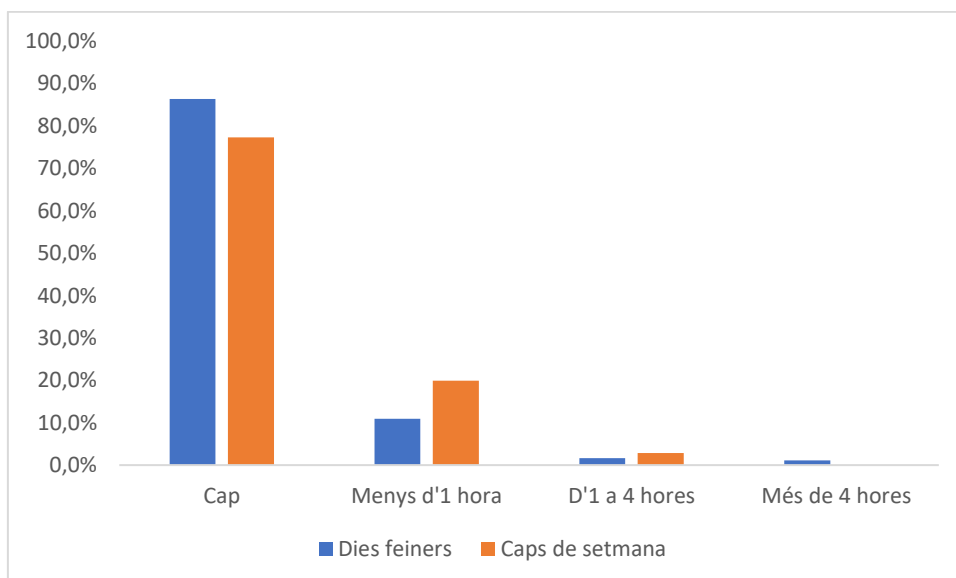
Gràfic 12 Consum de tabac de les persones actualment no fumadores. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

En aquest sentit, es va demanar explícitament per les recomanacions rebudes per part de personal sanitari per fomentar i acompanyar en el deshabitament tabàquic. Un 36,6% diu que no li han parlat mai del consum del tabac i els seus efectes, xifra molt alta tenint en compte totes les campanyes de promoció de la salut en aquest sentit, però en el mateix ordre de magnitud que la resta de Catalunya (35,9%, 2020 ESCA). Només un 9,8% diu haver tingut recomanacions i ofertes de mètodes, materials, etc. per tal d'aconseguir-ho. Cal matissar que les respostes reflecteixen el que els usuaris han rebut, que no té perquè concordar amb els esforços de promoció de la salut del personal sanitari. En tot cas, malgrat la població fumadora a Santa Coloma estigui per sota de la mitjana catalana, seria molt interessant abordar aquest tema a nivell municipal.

Gràfic 13 Recomanacions per deixar de fumar rebudes per part del personal sanitari. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Finalment, es va demanar per l'exposició al fum de tabac a les persones no fumadores. El temps de fumador passiu també s'ha vist molt reduït per les lleis antitabac, que han limitat el seu consum en espais tancats i alguns d'oberts, però es volia valorar l'impacte que tenia, també en àmbit domèstic. Només un 4,7% diuen convida amb persones fumadores i pel que es desprèn de la següent gràfica, que mostra l'exposició al fum del tabac que també és baixa en general, la majoria no consumeix en espais tancats i compartits amb d'altres persones. Aquestes dades són inferiors a les de Catalunya, que és del 7,7%.

Gràfic 14 Exposició al fum de tabac dels no fumadores. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

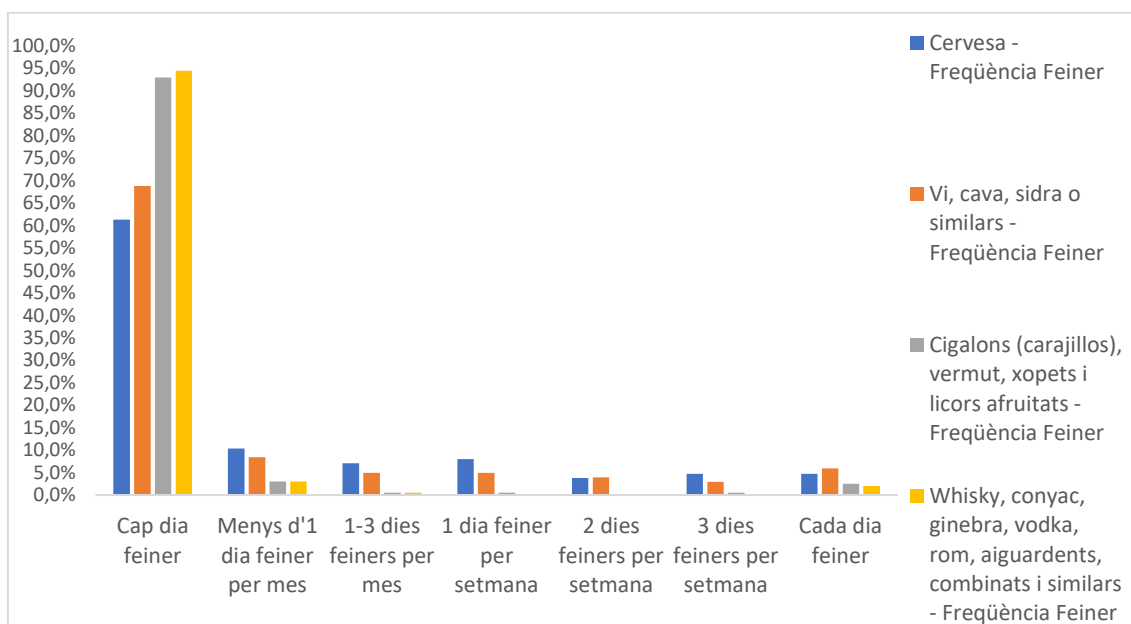

5.3.5 Consum d'alcohol

El consum d'alcohol és àmpliament acceptat i està entre la població, malgrat ser una substància que pot provocar problemes de salut i addiccions. El seu consum és generalment un acte molt social i segueix patrons diferents segons l'espai de consum i el moment, i també l'edat. Per aquest motiu es va preguntar pel seu consum de manera diferenciada en els dies feiners (de dilluns a dijous) i els cap de setmana (divendres, dissabte i diumenge), i segons el tipus de beguda alcohòlica).

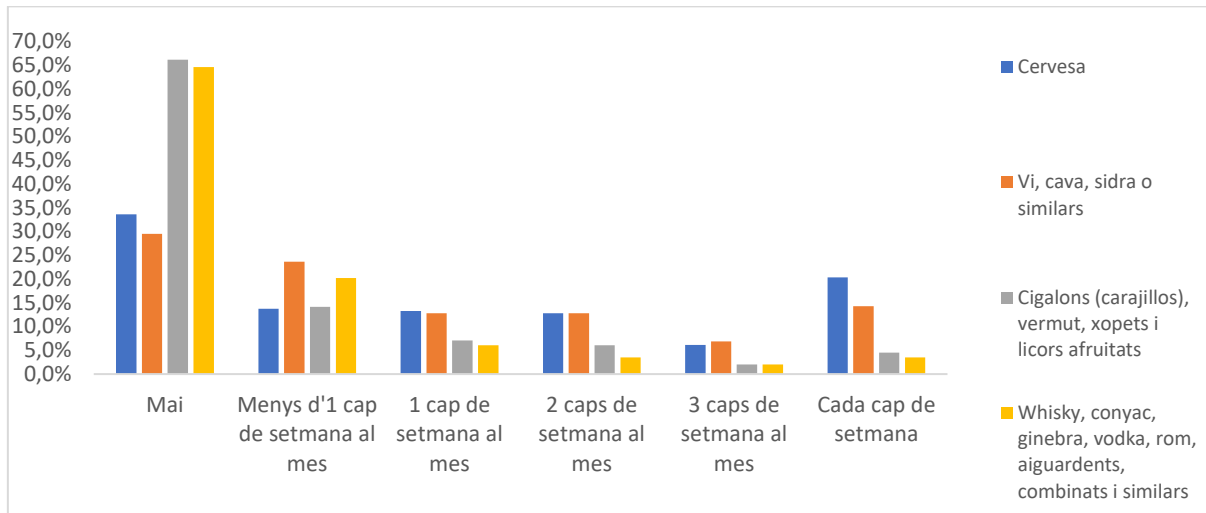
En dades de l'ABS (2018), un 5,1% de la població té un consum d'alcohol de risc, (un 7,5% d'homes, i un 2,9% de dones), mentre que les dades per a tot Catalunya són més baixes, del 4% (un 6,4% d'homes i un 1,7% de dones). El consum d'alcohol de risc s'estableix en 10 grams/dia les dones (que equival a un xarrup o mitja copa de vi o 250ml de cervesa -una canya-) i 20 grams dies els homes (que equival a 2 xarrups o una copa de vi o 500ml de cervesa -una gerra-). La diferència és deguda a les diferències metabòliques dels organismes d'homes i dones. Al CAP de Santa Coloma tenen identificada una prevalença de l'1% d'alcoholisme.

Tenint en compte aquestes dades i per valorar el consum de risc de la població, s'ha considerat que el consum diari en dies feiners és consum de risc. Aquest és d'un 7,9% dels homes i un 2% de les dones. Aquestes dades són similars a les proporcionades per l'ABS i, per tant, sembla que la pandèmia no ha tingut un impacte negatiu en aquest sentit. Finalment, es pot considerar que el consum d'alcohol en dies feiners és estadísticament diferents en homes i dones.

Gràfic 15 Consum d'alcohol en dies feiners. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

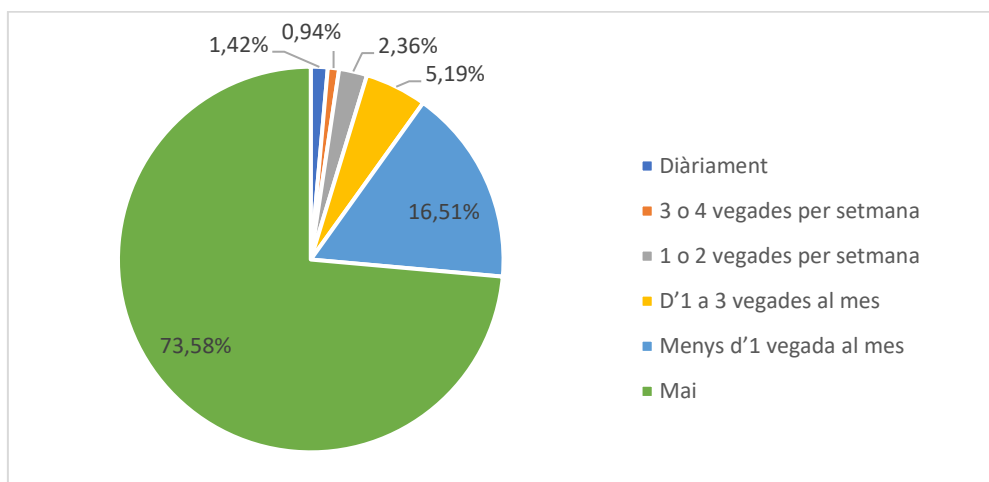
En general, s'observa que la beguda més consumida entre setmana és la cervesa, seguida del vi, el cava, la sidra o similars, i que el seu consum és en general esporàdic. Cal dir que s'observen dos perfils de persones consumidores d'alcohol, aquelles que no ho fan mai o molt esporàdicament i aquelles que ho fan cada dia o gairebé cada dia. En aquestes destaca que també hi ha consum de begudes alcohòliques de graduació més alta i serien els consums que podrien derivar, o amagar, a un alcoholisme.

Gràfic 16 Consum d'alcohol durant el cap de setmana. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Durant el cap de setmana el consum d'alcohol augmenta, en general, en totes les freqüències. També s'observen els dos perfils de consums abans esmentats. L'altra gran diferència és que es consumeix més vi i cava i sobretot més begudes de graduació alta, si bé de manera esporàdica.

Finalment, s'ha analitzat una altra tipologia de consum d'alcohol, que és la característica dels botellots i/o d'altres tipus d'oci nocturn i, especialment, entre els i les joves. Es tracta de consum d'una gran quantitat de begudes alcohòliques (5 o més consumicions) en un interval de temps curt, de 4 a 6 hores. Malgrat s'ha identificat aquest tipus d'oci com un problema creixent d'incivisme a Santa Coloma de Cervelló, en general aquest no és un consum habitual, tot i que hi ha un 7,5% de la població que ho fa amb una freqüència pràcticament setmanal. Cal destacar que un 1,5% ho fa amb una freqüència molt elevada. Segurament aquests percentatges són suficients per provocar problemes a nivell de convivència social, com també ho són a nivell de salut. No hi ha diferències estadístiques entre homes i dones en aquest tipus de consum d'alcohol. Pel que fa a l'edat, si que hi ha diferències estadístiques entre els diferents grups d'edat, però el grup de d'edat que declara més fer aquest tipus d'ingesta és el de 26 a 45 anys.

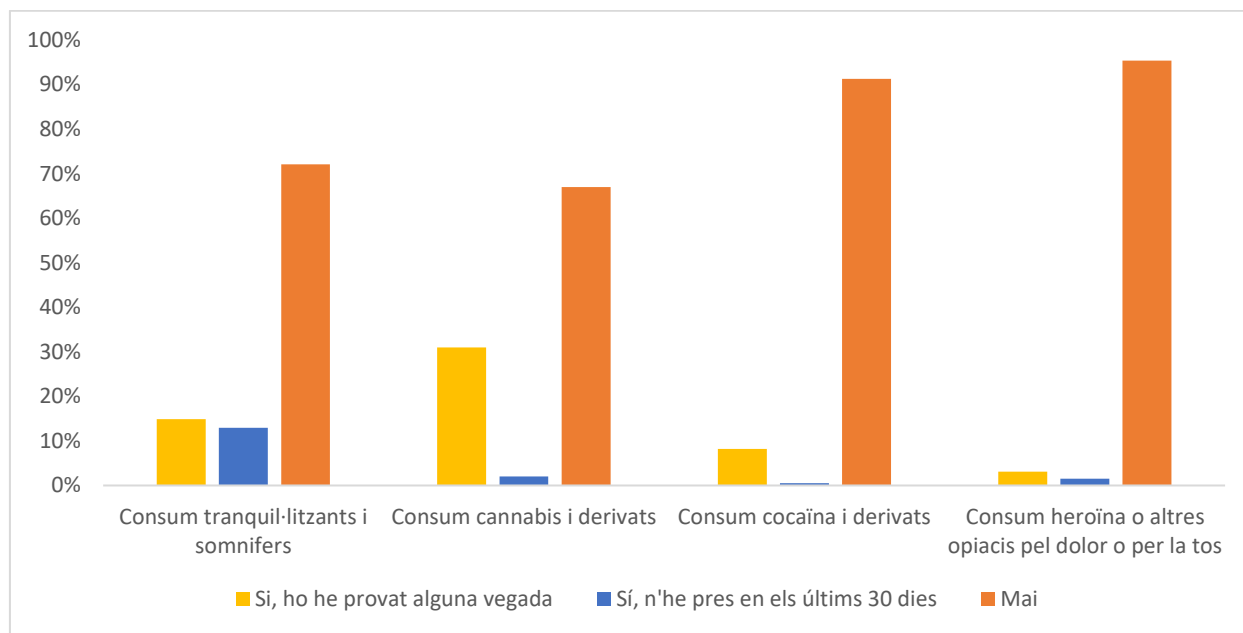

Gràfic 17 Freqüència del consum d'alcohol en grans quantitats. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.3.6 Consum d'altres drogues

El consum d'altres drogues és un problema de salut pública i social, ja sigui pels efectes directes sobre la salut derivats del consum, pels riscos d'addiccions o pels problemes socials i mentals que se'n poden derivar, fins i tot si és un consum esporàdic. La següent taula mostra els resultats obtinguts pels 4 grans grups de drogues. No es representa el grup d'altres drogues ja que només va obtenir una resposta, que declarava un consum ocasional de bolets al·lucinògens. Al CAP de Santa Coloma tenen identificada una prevalença del 0,80% pel consum habitual de drogues.

Gràfic 18 Consum de drogues. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

El grup que té una taxa de consum més elevada en la categoria d'haver-lo provat alguna vegada és el cànnabis i els seus derivats, que fins a un 31% de persones l'han provat. En canvi, el seu consum habitual ha sortit molt baix en l'enquesta, del 2% de la població. El consum està concentrat especialment dels 26 als 55 anys, malgrat hi ha consum anterior i posterior.

Per altra banda, el consum de tranquil·litzants i somnífers sense prescripció mèdica obtenen uns resultats preocupants, ja que un 15% declaren haver-ho provat, però un 13% declaren ser-ne consumidors habituals. Aquesta tipologia de fàrmacs tenen efectes adversos freqüents i interaccions importants amb d'altres grups de medicaments, que es poden agreujar per la manca de control mèdic. Aquest resultat, però, està en concordança amb els trobats en salut emocional i l'alta prevalença d'ansietat i depressió detectades. El consum està més concentrat en la franja dels 36 als 55 anys, però continua fins més enllà dels 75 anys.

Finalment, un 8% ha provat la cocaïna, però només un 1% diu fer-ne un ús habitual. El consum, esporàdic, està concentrat a la franja dels 26 als 55 anys d'una manera marcada.

Per contra, només un 3% diu haver provat el grup de l'heroïna o altres opiacis, però un 2% en fa un consum habitual, especialment s'han especificat fàrmacs opiacis pel dolor, sense recepta mèdica en la categoria d'altres, que s'han integrat a aquesta. Aquest també és un problema per les possibles addiccions que puguin causar aquests fàrmacs i pels efectes adversos i interaccions amb d'altres grups

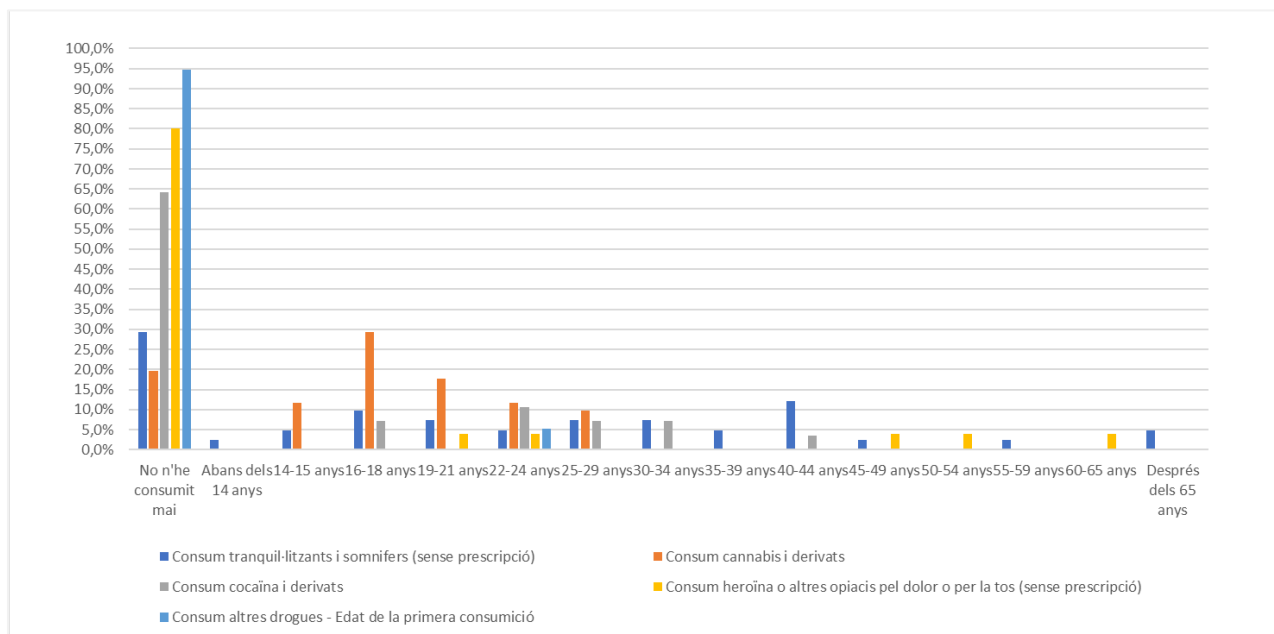
de medicaments, que es poden agreujar per manca de control mèdic. El consum habitual està concentrat dels 46 als 65 anys.

La següent gràfica mostra l'edat de la primera consumició. En aquest cas destaquem que el consum de tranquil·litzants i somnífers es pot donar de molt jove, abans dels 14 anys, però té una taxa d'inici similar en els diferents grups d'edat, excepte el grup de 40 a 44 anys, on hi ha un pic. És a dir, es tracta d'un grup que té un inici de consum en qualsevol franja d'edat.

Pel que fa el cànnabis i els seus derivats té un pic molt marcat en la franja dels 16 als 18 anys, malgrat en la franja dels 14 i 15 també hi ha una proporció elevada d'inici. A partir d'aquí encara hi ha inicis en els següents grups d'edat però cada vegada menors, fins a desaparèixer després dels 29 anys. Sembla, doncs, que té un inici precoç però que perd interès amb l'edat.

L'edat de la primera consumició de cocaïna, o de prova, és entre els 22 i els 24 anys, malgrat també hi ha força inicis entre els 25 i 34 anys. Hi ha un primer pic entre els 16 i 18 anys. És per tant una droga que es pot iniciar jove, però que en general s'inicia més tard. Hi ha alguna primera consumició en la franja de 40 a 44 anys, però després desapareix del tot.

L'heroïna i altres opiacis pel dolor tenen dos grups d'edat diferenciats d'inici de consum. El primer és entre els 21 i 24 anys, i el segon és a partir dels 45 anys. Caldria preguntar més específicament per diferenciar entre un consum per a ús recreatiu i un ús per a calmar dolor agut o crònic fort i que es recórrer a aquests medicaments encara que sigui sense prescripció. Així mateix, si hi ha consum d'heroïna pròpiament dit, per les implicacions que té d'addicció i d'incapacitament, o només es tracta de medicaments opiacis. Destaca que l'inici en els grups d'edat joves és per homes, i els d'edat més avançada és per dones, que en general són les que tenen més prevalença de dolor crònic.

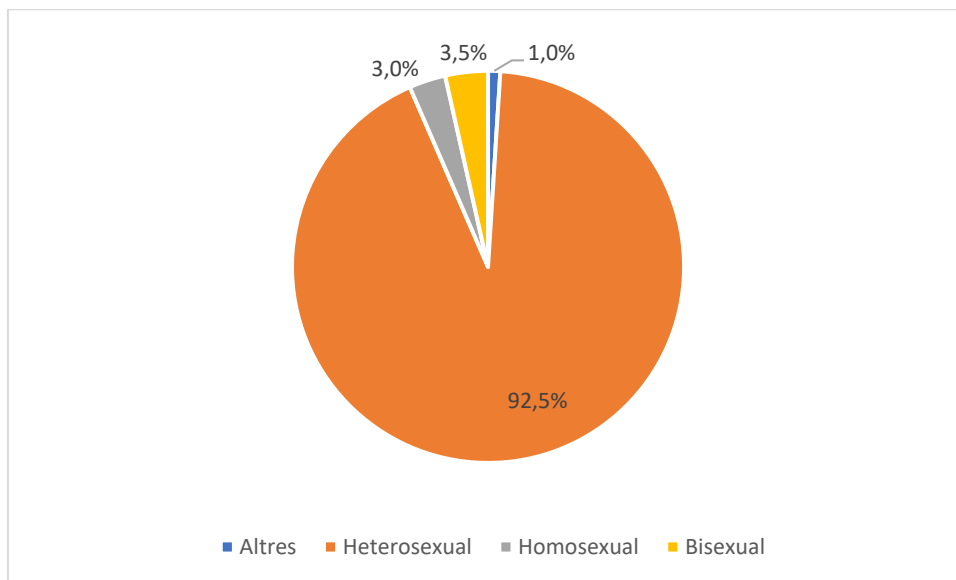
Gràfic 19 Edat de la primera consumició de drogues. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.3.7 Sexualitat

La sexualitat és un aspecte sovint menystingut però molt important per a la salut de les persones. Des dels problemes greus que poden ocasionar les malalties de transmissió sexual, fins a la salut emocional si l'expressió de la sexualitat no és satisfactòria, no hi ha una acceptació de la identitat sexual i també de gènere. Aquest últim aspecte no s'ha analitzat en aquesta enquesta, més enllà d'indicar-ho en l'ítem de gènere. Cal remarcar que la quantitat de respostes rebudes en aquest apartat és significativament menor que en els altres apartats, ja que part de la població no s'ha sentit còmode responnent, especialment persones grans.

Pel que fa a la identitat sexual, la majoria de persones s'identifiquen com a heterosexuals. Un 3% ho fa com a homosexual i un 3,5% com a bisexual. Finalment, un 1% s'identifica amb d'altres identitats sexuals. D'aquestes, només dues persones han especificat quines: asexual i pansexual.

Gràfic 20 Identitat sexual. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

És interessant conèixer l'ús i la tipologia d'anticonceptius perquè donen una mesura de conductes de risc associades amb la sexualitat i que poden afectar a la salut. Cal remarcar que, mentre tots els mètodes anticonceptius tenen per objectiu el d'evitar embarassos no desitjats, com el seu nom indica, en el cas dels preservatius també són la única manera d'evitar les malalties de transmissió sexual (MTS). Aquest apartat, per tant, no només valora l'ús d'anticonceptius per evitar embarassos, sinó valora el risc de MTS en les diferents hàbits sexuals.

Un 11,2% de les persones que han respost l'enquesta declara no ser sexualment actius. S'han comptabilitzat com a no practicar sexe com a mètode anticonceptiu.

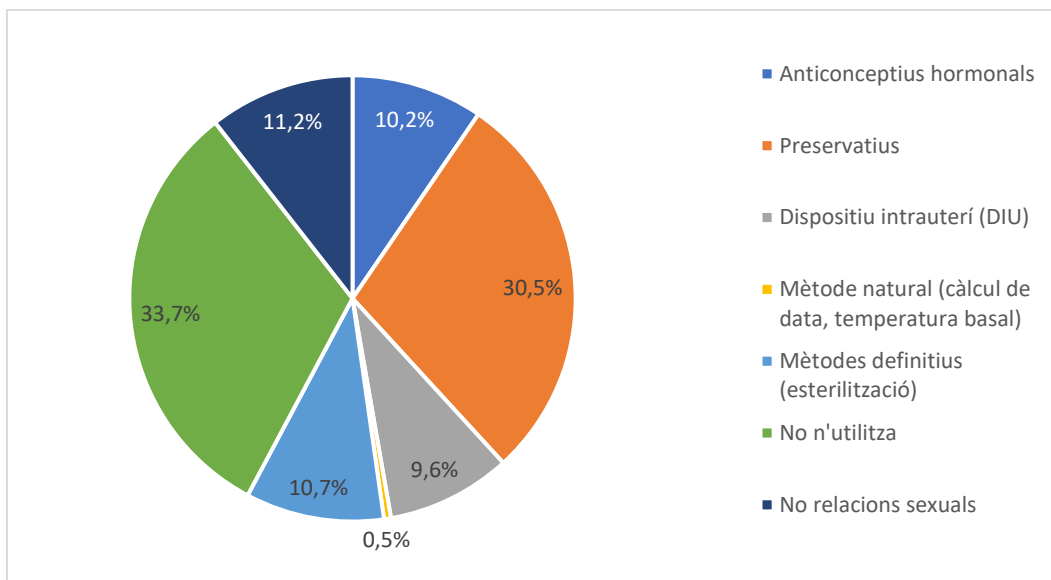
Només un 30,5% de les persones sexualment actives utilitza els preservatius de manera habitual. Cal especificar que en cas de tenir una sola parella sexual i haver comprovat prèviament que no hi ha risc de transmetre MTS i en el cas d'utilitzar preservatiu en relacions esporàdiques fora de la parella, es poden utilitzar altres mètodes sense suposar un risc de MTS. Però preguntats específicament per aquest tema, un 17,8% de les persones no té en compte les malalties de transmissió sexual en l'elecció del mètode anticonceptiu, i un 4,8% explica haver tingut relacions sexuals sense protecció més enllà de la parella habitual. Finalment, un 8% de les persones explica tenir o haver tingut alguna malaltia de

transmissió sexual. Aquests són uns percentatges de conductes de risc elevats, que seria interessant dirigir activitats de promoció de la salut per a elles.

Un 33,7% diu que no utilitza mètodes anticonceptius. D'aquest percentatge, un 75% corresponen a persones de més de 46 anys, dels quals es pressuposa que ja no són fèrtils. Malgrat això, caldria considerar la possibilitat de que alguns d'aquests siguin homes que tenen relacions sexuals amb dones que potser si que són fèrtils, pel que fa a embarassos no desitjats. Pel que fa a MTS, el risc de contraure-les és independent a la fertilitat i és un fet que en aquest segment d'edat estan augmentant.

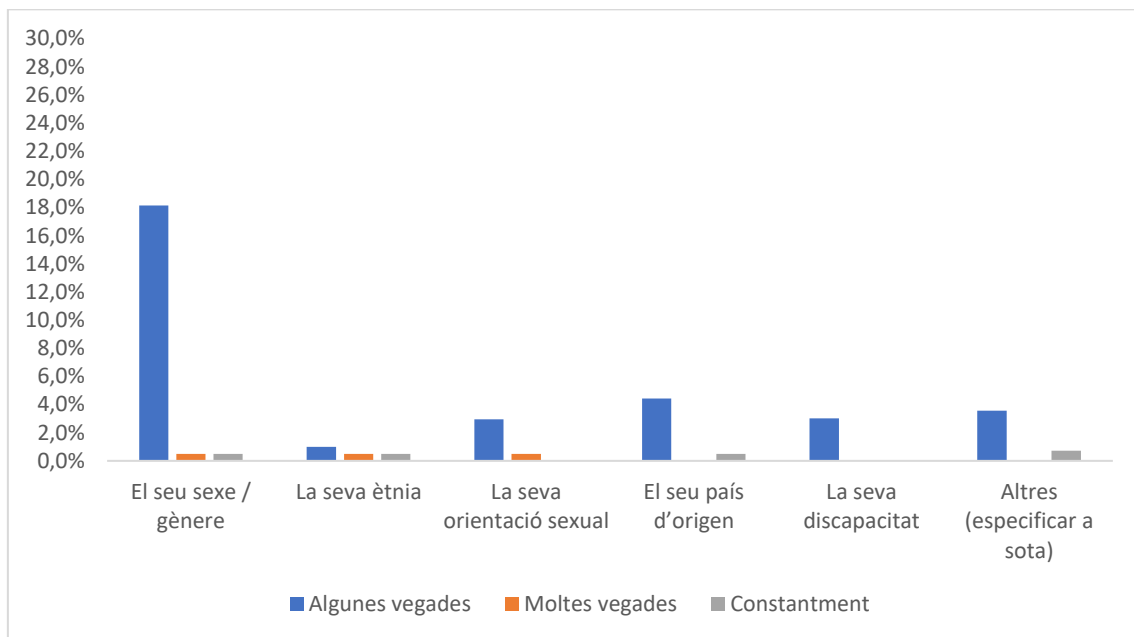
Aproximadament un 10% utilitza anticonceptius hormonal, mètodes definitius com l'esterilització i el dispositiu intrauterí. Només un 0,5% utilitza mètodes naturals. Cap persona ha respost que utilitzi el diafragma, espermicides o el preservatiu femení. Hi ha un 2,6% de les persones que ha contestat que el mètode anticonceptiu l'utilitza la seva parella i aquest està inclòs en els percentatges exposats en la gràfica.

Gràfic 21 Mètodes anticonceptius emprats. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.4 Violència i discriminacions

Els aspectes vinculats amb violència poden afectar greument a la salut de les persones, tant física com emocional, sent sovint l'origen d'altres dolències o malestars crònics, físics o mentals, que redueixen marcadament la qualitat de vida d'aquestes persones. És per aquest motiu que s'han analitzat aquests aspectes. Cal remarcar que la quantitat de respostes rebudes en aquest apartat és significativament menor que en els altres apartats ja que part de la població no s'ha sentit còmode respondent-hi, especialment persones grans.

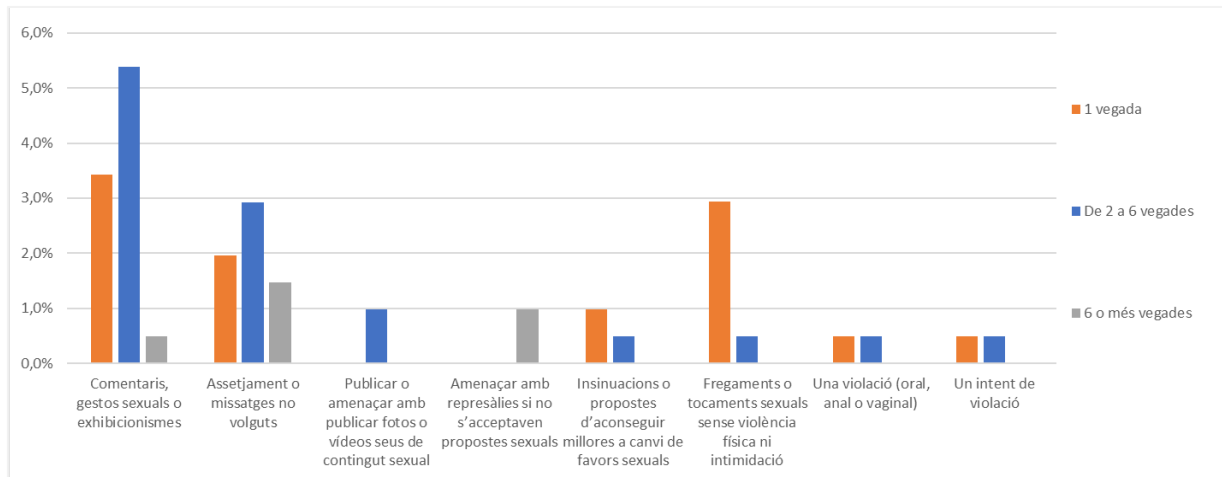

Gràfic 22. Freqüència i motiu de discriminacions. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Com a altres discriminacions s'han identificat: imatge personal (3), ser professional sanitari (1), per estar en ERTE o altres situacions de caràcter laboral (2), problemes de salut (1), forma de viure (1), lingüística per parlar en català (1).

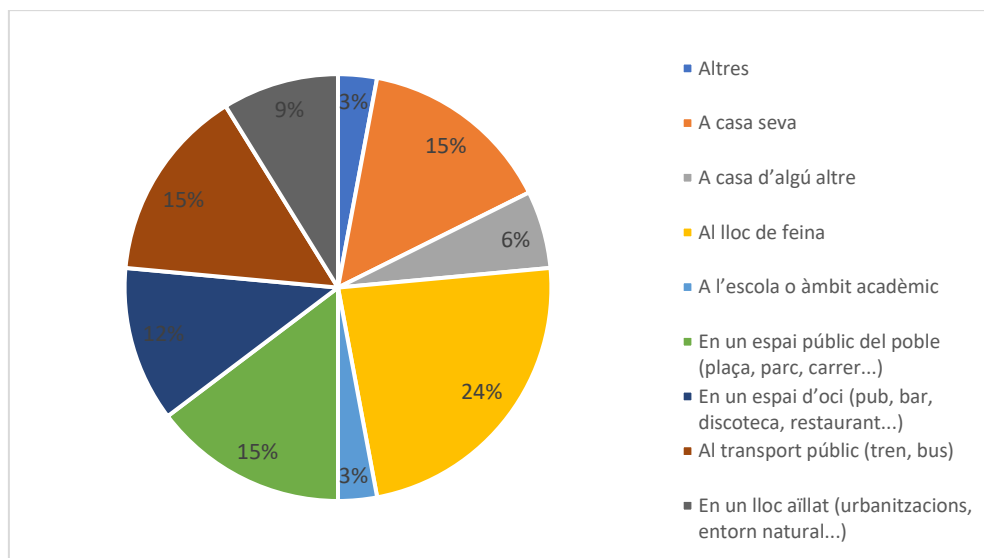
Sobre violència de gènere en l'àmbit de la parella, cal destacar que un 2,4% de les persones que han respost aquesta pregunta diu no tenir parella. En relació a maltractaments emocionals, un 4,8% diu haver-ne rebut algunes vegades i un 1,9% rebre'n moltes vegades. En relació als maltractaments físics, un 1,5% contesten que n'han rebut algunes vegades. En relació als maltractaments sexuals, també, un 1,5% contestes que n'han rebut algunes vegades.

En el següent gràfic es mostren els resultats sobre violència de caràcter sexual, fora de l'àmbit de la parella. Es mostren els resultats de les persones que han respost afirmativament, per facilitar la visualització del gràfic. Es pot observar que els més freqüents són els comentaris i insinuacions, l'assetjament a través de missatges i els fregaments o tocaments. Destaca també les categories relacionades amb xantatges sexuals, ja sigui en positiu (a canvi de favors, s'entén) o en negatiu (per evitar represàlies).

Gràfic 23 Freqüència i motiu de la violència de caràcter sexual. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

La majoria d'episodis han tingut lloc a la feina, seguits de a la pròpia casa o en un espai públic, sigui d'oci o al transport públic.

Gràfic 24 Espais on han succeït les agressions sexuals. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

El 39,5% d'aquests episodis de violència sexual van passar en el terme municipal de Santa Coloma de Cervelló.

5.5 Afectació de la pandèmia de Covid-19

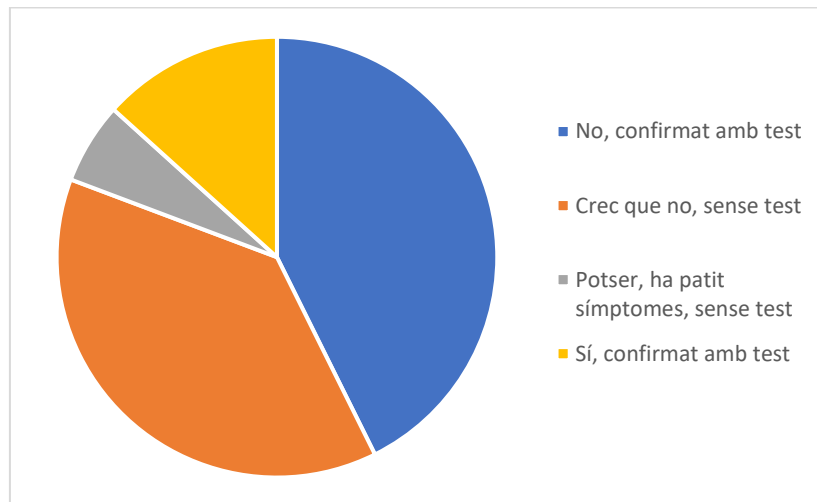
L'11 de març de 2020 l'OMS va declarar la pandèmia de Covid-19, causada pel nou coronavirus Sars-CoV-2, que es va originar el desembre de 2019 a la ciutat de Wuhan, a la Xina. Des de llavors, la pandèmia ha afectat globalment a la salut de totes les persones. Evidentment, els primers afectats són aquells

que han tingut la malaltia, especialment les formes greus o persistents. Però també ha afectat la salut de la resta de la població, tant a nivell mental com físic. A nivell físic perquè amb la sobrecàrrega del sistema sanitari durant les onades de la Covid-19 s'han hagut d'ajornar intervencions quirúrgiques, posposar controls de malalties cròniques, i hi ha hagut retràs en el diagnòstic d'altres patologies, com el càncer. A nivell mental, la por i la incertesa davant d'una malaltia nova i desconeguda, les conseqüències socials i econòmiques, els confinaments, etc. tot ha afectat la salut mental, augmentant especialment els casos d'ansietat i depressió, especialment entre els i les més joves.

Aquest context no es pot obviar al realitzar una diagnosi de salut i per aquest motiu es va afegir un bloc de preguntes sobre l'afectació a l'enquesta. D'aquesta manera podem conèixer l'afectació a les persones de Santa Coloma de Cervelló.

Hi ha un 19% de persones que contesten positivament a la pregunta de si s'ha passat la malaltia, 13% confirmat amb test i un 6% sense test. Com que a la primera onada els casos que no necessitaven ingrés hospitalari no es van diagnosticar, per fer les següents anàlisis s'ha considerat aquest 19%.

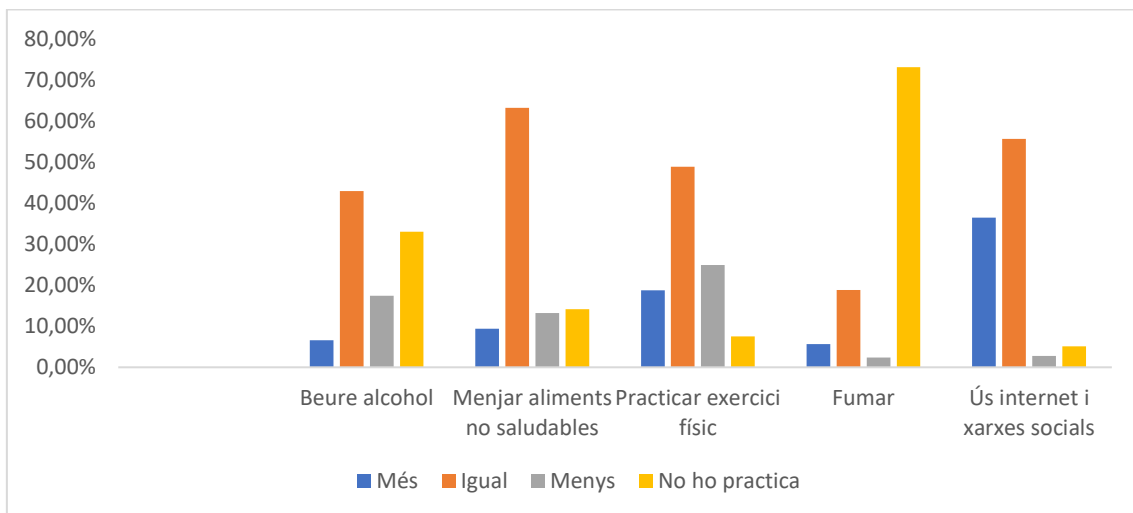
Gràfic 25 Dades sobre els participants a l'enquesta que han patit (o creuen) COVID-19. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

D'aquest 19% que contesten que han passat la malaltia per Covid-19 fins a 30 d'octubre de 2021, amb una mitjana d'edat de 44,27 anys, un 7% van requerir ingrés hospitalari, amb una mitjana d'edat de 55 anys, i un 2,3% ingrés a l'UCI, amb una mitjana d'edat de 77 anys. D'aquests, un 35,7% declaren que van patir seqüeles degut a la malaltia, però s'han recuperat, amb una mitjana d'edat de 47,07 anys. En canvi un 14% declaren que no s'han recuperat de les seqüeles o bé pateixen Covid persistent, amb una mitjana de 46,5 anys. Cal senyalar que la mostra per avaluar si hi ha diferències significatives en relació a l'edat, gènere, o malalties cròniques prèvies és massa petita i els resultats no són prou representatius, és per aquest motiu que no s'exposen. En general, però, es segueix la tendència: persones més grans tenen més risc d'hospitalització i UCI, així com persones amb malalties prèvies.

Pel que fa als canvis d'hàbits, en tots els casos majoritàriament no hi ha hagut canvis durant la pandèmia. Tot i això, l'ús d'internet i les xarxes socials va tenir un increment considerable, especialment amb els altres hàbits. Pel que fa a beure alcohol i menjar aliments no saludables, segueixen una tendència similar, hi ha un petit percentatge de persones que ho han practicat més, però

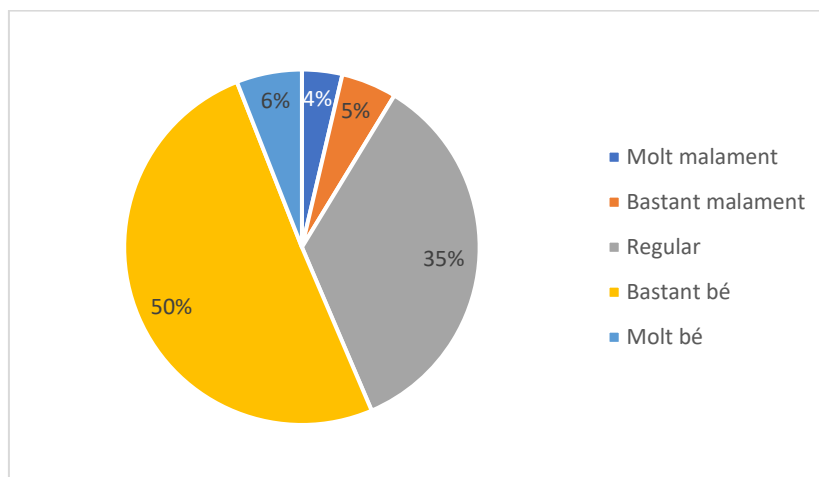

hi ha un percentatge més alt de persones que ho ha practicat menys. Això també passa amb practicar exercici físic, però amb uns números absoluts més elevats. En canvi, fumar és al revés, un petit percentatge ho ha practicat més, i molt poques persones ho han practicat menys. Es dedueix, doncs, que l'impacte de la pandèmia més perjudicial pels hàbits de salut ha estat en l'ús d'internet i les xarxes socials, seguit de l'exercici físic i el fumar.

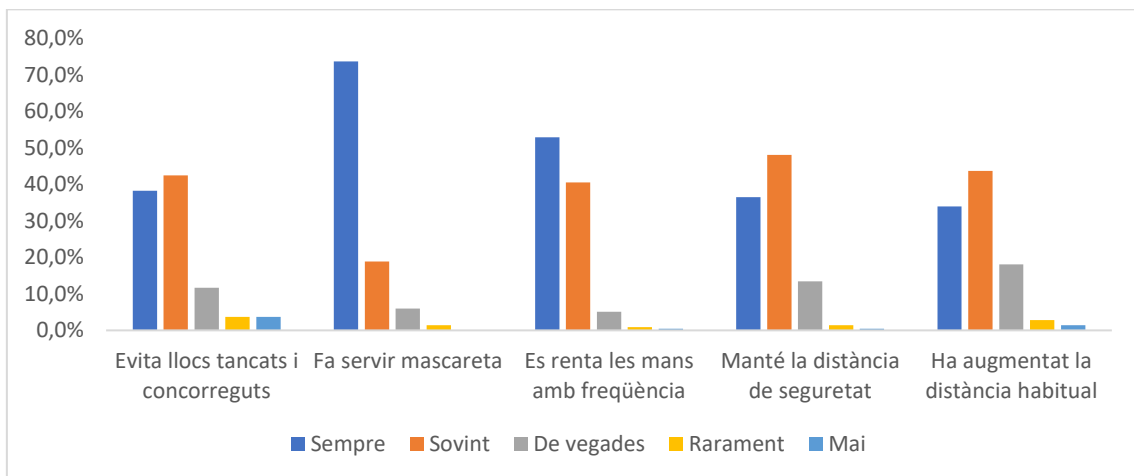
Gràfic 26 Canvis d'hàbits derivats de la pandèmia. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

La meitat de les persones diu haver-se adaptat bé als canvis de la pandèmia i un 6% considera que s'ha adaptat molt bé. Per contra, un 35% diu haver-se adaptat de manera regular, un 5% bastant malament i un 4% molt malament, un 44% en total. És evident, doncs, que per a moltes persones adaptar-se als canvis derivats de la pandèmia és un factor estressant, afectant així la salut mental.

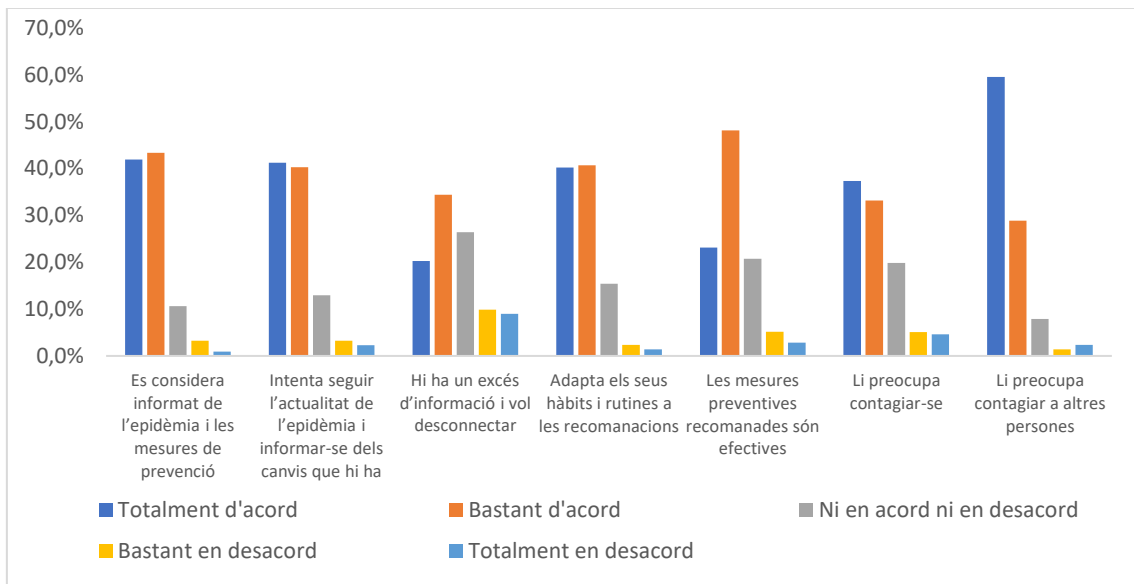
Gràfic 27 Adaptació dels participants a l'enquesta als canvis succeïts com a conseqüència de la pandèmia. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

En el següent gràfic es pot veure que, en general, hi ha un elevat compliment de les recomanacions per a la prevenció de la Covid-19. Les que sembla que són de més difícil compliment són les relacionades amb la distàncies de seguretat i evitar llocs tancats o concorreguts, que són les que interfereixen més en el manteniment de l'activitat social.

Gràfic 28 Compliment de les recomanacions de prevenció de contagi. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Finalment, s'ha preguntat per la opinió sobre la pandèmia de Covid-19. Pel que fa a la informació sobre la pandèmia, la majoria es considera ben informat i intenta seguir l'actualitat i els canvis que es produeixen en les mesures. Malgrat la majoria no és tant àmplia, també es considera que hi ha un excés d'informació en general i hi ha necessitat de desconexió. La majoria s'adapta a les recomanacions, però no hi ha tanta unitat a l'hora de considerar si les mesures preventives recomanades són efectives, en aquest sentit disminueix el percentatge que hi ha està totalment d'acord i augmenta el que no està en acord ni desacord. El que preocupa més és contagiar a altres persones, més que contagiar-se un mateix.

Gràfic 29 Opinió sobre la pandèmia. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6 L'entorn de Santa Coloma i la salut

Els següents apartats responen a la pregunta “Els següents aspectes de Santa Coloma de Cervelló **influeixen de manera positiva** a la salut del habitants del municipi”, de manera que mostren el grau d'acord o desacord en què els següents aspectes de Santa Coloma de Cervelló, relacionats amb els determinants de la salut, influeix de manera positiva a la seva salut.

Per a cada apartat s'ha analitzat si el nucli de població, el gènere o l'edat influïa en el tipus de resposta. Només s'han especificat en el text aquells casos en que si que ho feien.

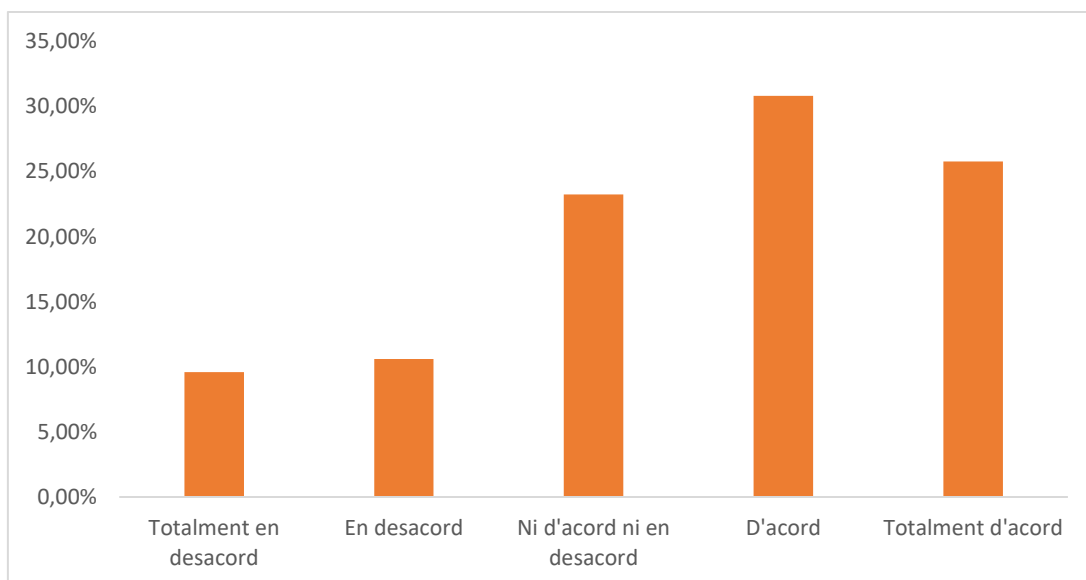
5.6.1 Entorn construït

L'entorn construït influencia en gran mesura altres aspectes que determinen la salut, ja sigui l'urbanisme, la tipologia d'habitatges, el verd urbà, etc. com el seu manteniment.

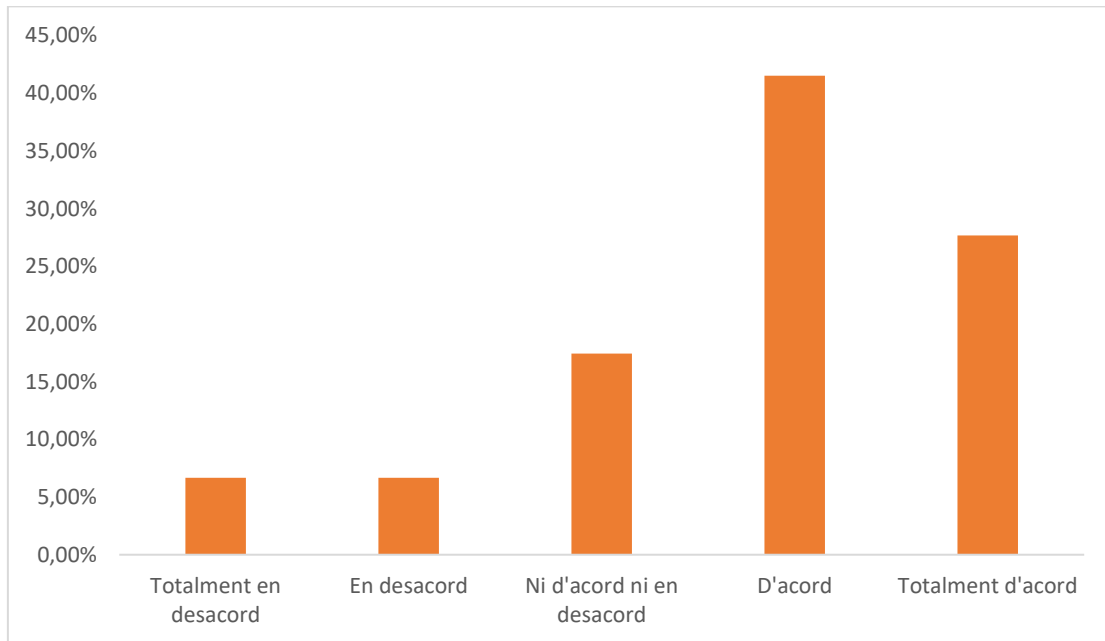
Com es pot veure en les següents gràfiques, els habitants de Santa Coloma de Cervelló que valoren que els serveis i equipaments influeixen positivament en la salut són el 76%, un 69,23% l'habitatge i un 54,83% l'estat de manteniment.

En el cas de l'habitatge, durant el grup focal de caràcter ciutadà es va identificar que l'accés a un habitatge s'està complicant, especialment per als més joves, i que caldria més habitatge social o afavorir que n'hi hagi de més assequible, per evitar que hi hagi habitants que hagin de marxar a un altre municipi per no poder accedir a un habitatge.

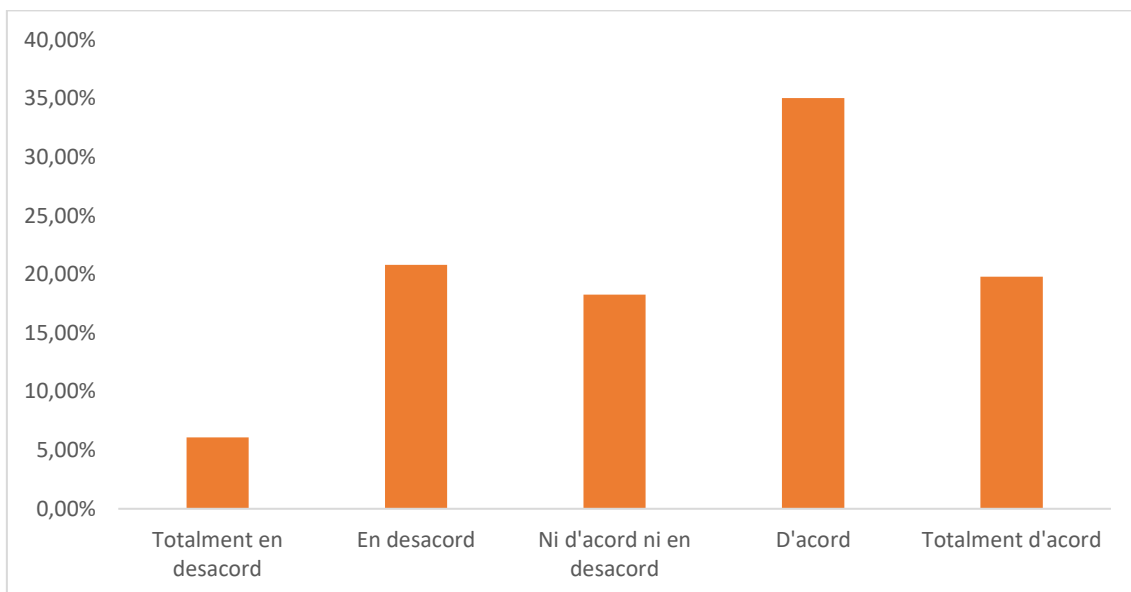
En aquest darrer cas, un 27,7% es mostra en desacord o totalment en desacord. Aquest percentatge varia en funció del nucli de població, i és més elevat a la Colònia Güell i a la Urbanització Cesalpina.

Gràfic 30 Valoració de la influència positiva sobre la salut dels serveis i equipaments del municipi. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

Gràfic 31 Valoració de la influència positiva sobre la salut de l'habitatge. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

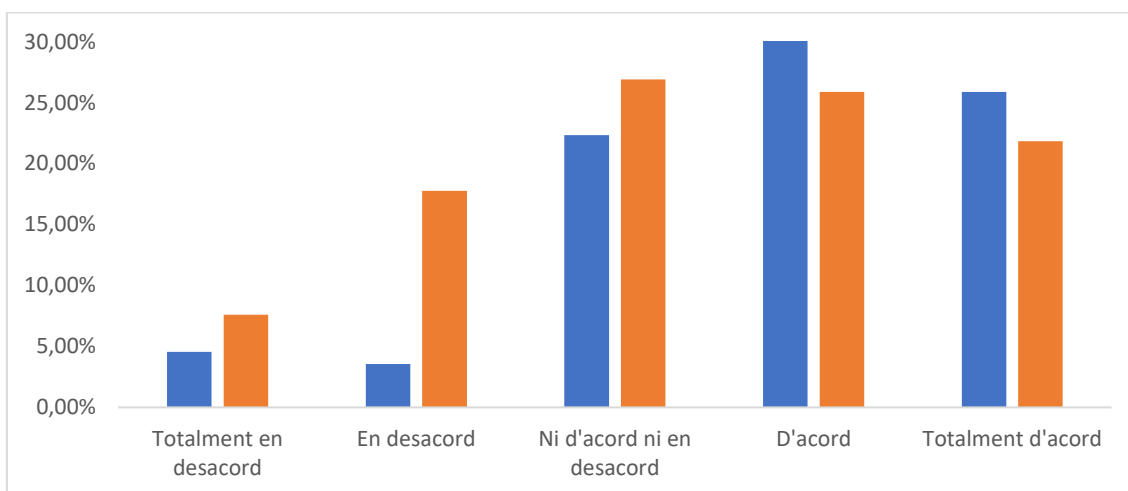

Gràfic 32 Valoració de la influència positiva sobre la salut de l'estat del barri (manteniment, etc.). Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6.2 Convivència i seguretat ciutadana

La convivència i seguretat ciutadana també es valora que influeix positivament a la salut, encara que la seguretat rep una valoració més baixa, i en general hi ha persones que no hi estan d'acord o en tot cas no la valoren positivament. Són aspectes importants perquè poden influir a la salut directament, la manca de seguretat pot afectar físicament (per patir violència directament), o emocionalment (la por, estrès post traumàtic, etc.). Una mala convivència pot afectar a la salut mental, negativament, però també afecta perquè una bona convivència proporciona recursos que afecten positivament a la salut, com el suport social.

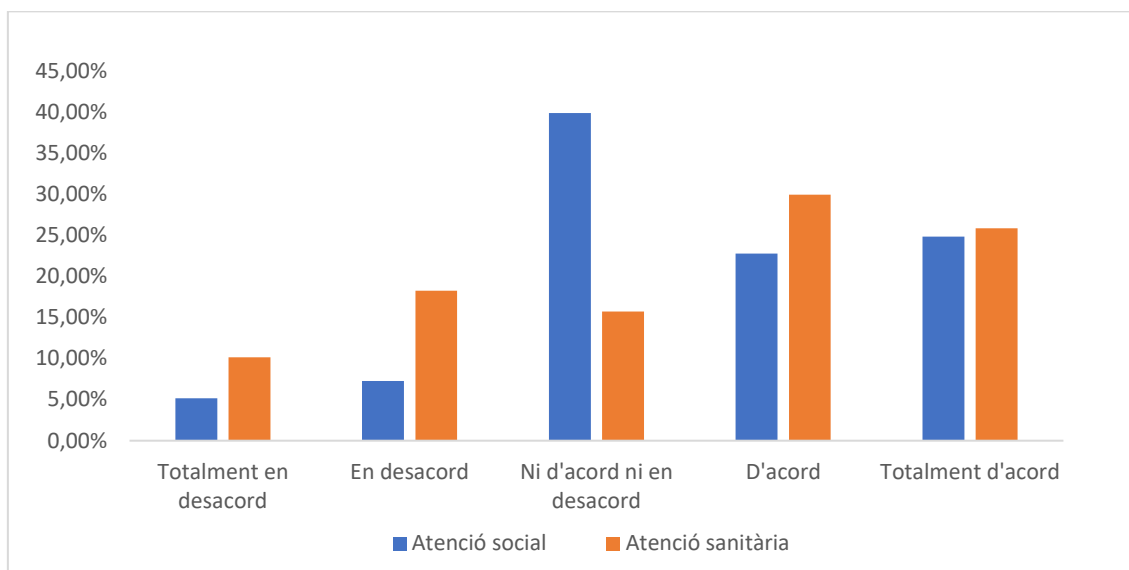
Gràfic 33 Valoració de la influència positiva sobre la salut de la convivència i seguretat al municipi. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6.3 Atenció sanitària i social

Malgrat el model de determinants de salut especifica que el sistema sanitari no és el que influeix més en la salut de les persones, és evident que cal valorar-lo en una diagnosi de salut. A Santa Coloma de Cervelló l'atenció sanitària rep una puntuació positiva en general, malgrat que algunes respostes són negatives. L'atenció social rep una valoració mitja.

En els grups focals es va valorar que, en el primer cas, la pandèmia havia estat determinant per la valoració, ja que es valorava negativament la dificultat d'accés al professional sanitari de referència, tant físicament com digitalment. En el segon cas, es va valorar que la raó més probable és que moltes persones desconeixen els serveis oferts perquè no els necessiten. En aquest grup, la Colònia Güell concentra més respostes negatives.

També es va identificar un tema nou que és el de l'atenció domiciliària, que també s'ha vist reflectit en les dades, i és que es considera que és insuficient per arribar a tota la gent que la necessita. A rel de la pandèmia el número de persones grans que ja no surt de casa ha augmentat molt i caldria donar-hi resposta.

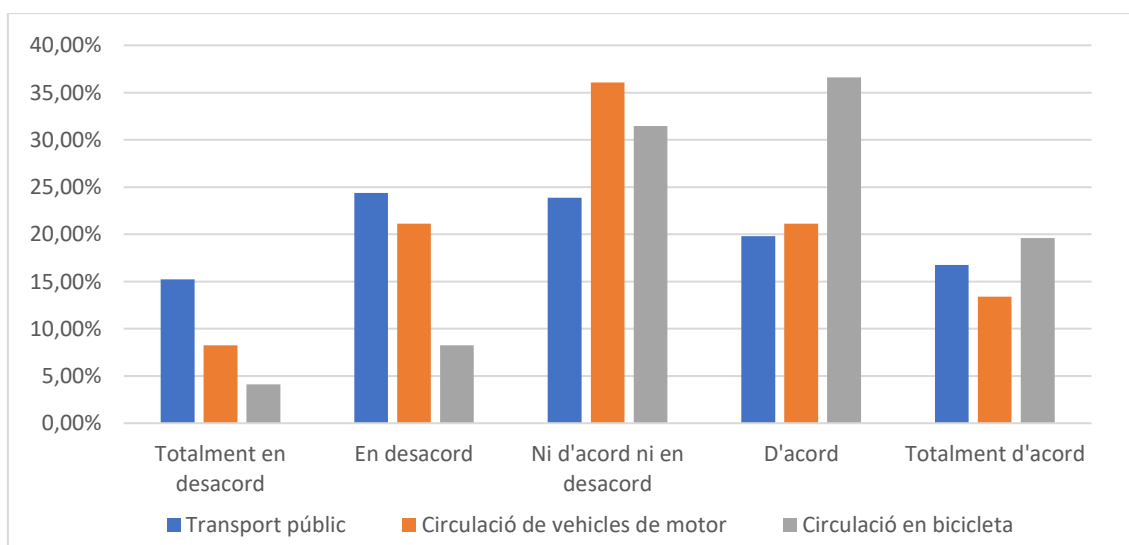

Gràfic 34 Valoració de la influència positiva sobre la salut de l'atenció sociosanitària. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6.4 Mobilitat

La mobilitat influeix a la salut per dos aspectes. El primer és que la mobilitat en vehicle privat és un gran contaminant als entorns urbans i això afecta negativament a la salut de les persones, provocant morts prematures. El segon és que la mobilitat quotidiana és una gran oportunitat per augmentar l'activitat física utilitzant la bicicleta o augmentant els trajectes a peu. És un doble guany.

A Santa Coloma de Cervelló, però, malgrat l'ús de vehicles de motor són els que reben major puntuació negativa de tots els aspectes analitzats, no hi ha una diferència significativa entre els que ho valoren negativament dels que valoren positivament per a la salut. D'aquí s'intueix que cal posar esforços en canviar aquesta percepció, primer, i els hàbits, després.

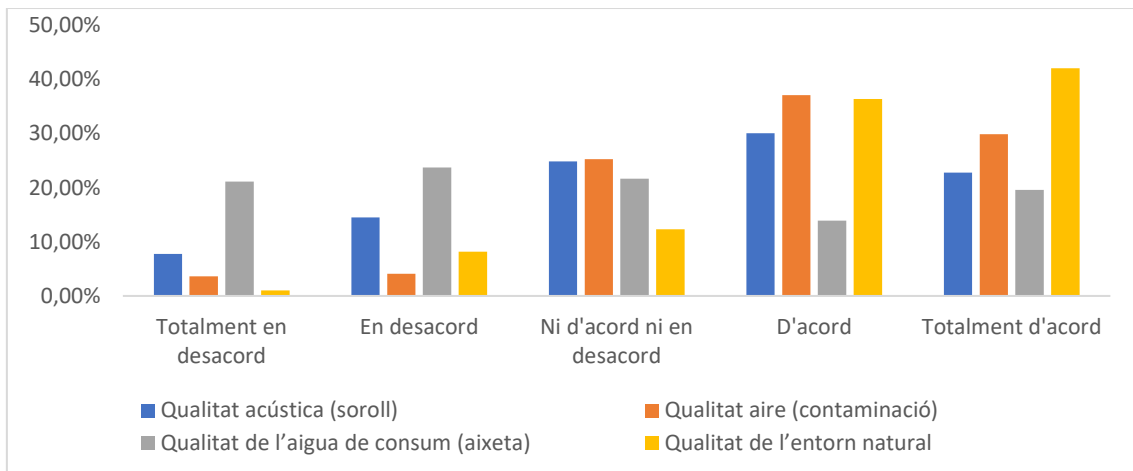
Gràfic 35 Valoració de la influència positiva sobre la salut de la mobilitat. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6.5 Qualitat ambiental

La qualitat ambiental rep una bona puntuació en general, excepte l'aigua, que rep puntuació majoritàriament negativa. En els grups focals es va matissar que no era perquè els paràmetres fossin dolents sinó que era un tema organolèptic de l'aigua, i així ho confirmen les analítiques de control realitzades per l'ajuntament i per Agbar a diferents punts de subministrament d'aigua potable, tots dins els paràmetres establerts.

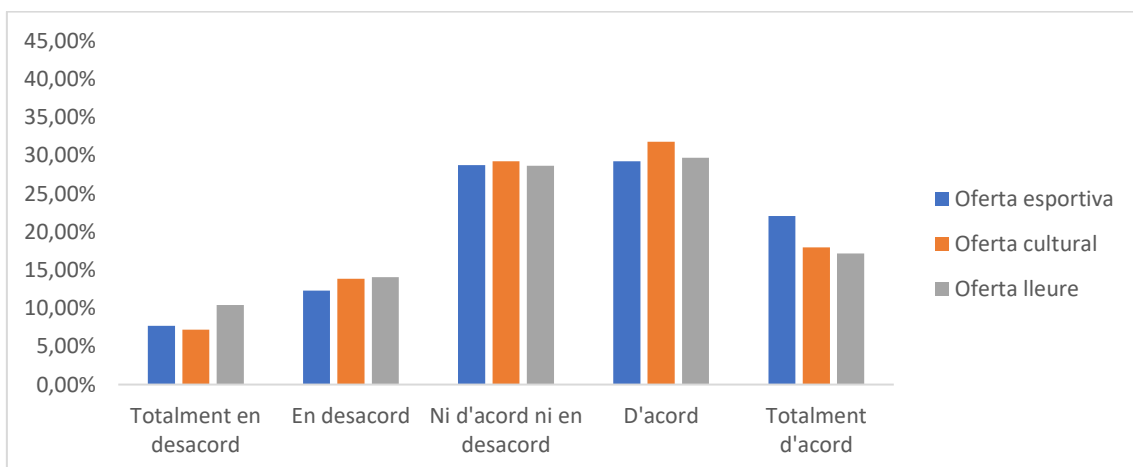
Destaca l'entorn natural, que rep una puntuació molt positiva. En els grups focals es va identificar com un gran actiu per a la salut del municipi però es van matissar les necessitats de millora del seu accés o estat de conservació.

Gràfic 36 Valoració de la influència positiva sobre la salut de la qualitat ambiental del municipi. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.6.6 Oferta de lleure, esportiva i cultural

L'oferta de lleure, esportiva i cultural reben puntuacions similars. En general estan en el rang regular-bo. En els grups focals s'ha vist que es valora positivament l'oferta de proximitat, però que en manca d'especialitzada que obliga el desplaçament a d'altres poblacions veïnes.

Gràfic 37 Valoració de la influència positiva sobre la salut de l'oferta cultural, esportiva i de lleure al municipi. Elaboració pròpia, amb dades enquesta salut percebuda.

5.7 Conclusions de la diagnosi de salut

Pel que fa a l'estat de salut de la població de Santa Coloma de Cervelló, cal destacar que, si bé els indicadors sociodemogràfics són millors en general que a la resta de la comarca i Catalunya (població més jove), els indicadors de salut no són, en general, millors que els de la resta de població. Tampoc són pitjors. Això podria ser degut a que, malgrat la mostra de població que ha respost l'enquesta és representativa a nivell demogràfic, qui l'hagi respost siguin aquelles persones més preocupades pels temes de salut per tenir alguna problemàtica directa o indirecta. Aquest fet només es podria resoldre fent un mostreig aleatori, fora de l'abast d'aquesta diagnosi. De tota manera, les dades són plenament representatives de la població.

L'estat de salut percebut de la població en general és bo, així com la qualitat de vida percebuda, com també ho és el benestar emocional i social.

Tot i això, en diferents indicadors sobresurten negativament els paràmetres relacionats amb ansietat, estrès, sigui independentment o vinculat a l'adaptació a la pandèmia. L'augment de trastorns adaptatius ha estat identificat també (qualitativament), posant el focus en el repte d'aconseguir una atenció a la salut mental de la població adequada.

També és molt elevada la prevalença de malalties cròniques que causen dolor. En el grup focal i entrevista amb la direcció del CAP també es va identificar aquest tema i van comentar l'interès que tindria de disposar activitats físiques adaptades ja que hi ha evidència que són positives per al control de les malalties.

De l'anàlisi de les respostes sobre la influència de diferents característiques del municipi de Santa Coloma de Cervelló en la salut de la seva població i dels resultats dels grups focals realitzats, es desprèn que en general no hi ha grans problemes, mancances o aspectes del municipi que influeixin negativament a la salut de la població, però sí que n'hi ha que poden millorar.

El principal punt fort que ha destacat tant en les respostes de l'enquesta com en els dos grups focals realitzats és l'entorn natural del municipi. Es valora com a principal actiu de salut que Santa Coloma de Cervelló sigui un municipi envoltat d'entorn natural, ja sigui boscos, el Parc Agrari del Llobregat o l'entorn fluvial. S'ha destacat l'existència d'una gran xarxa de camins senyalitzats que faciliten l'accés a aquest entorn natural, facilitant realitzar-hi diferents activitats físiques. Malgrat aquesta unanimitat també han sortit aspectes lligats a l'entorn natural del municipi que haurien de millorar. La qualitat ecològica del Llobregat, l'entorn fluvial, al seu pas pel municipi és mediocre. Amb l'augment de la freqüentació de l'entorn natural a rel de la pandèmia de Covid-19, han augmentat els actes incívics, especialment els "botellots", de manera que aquest està més brut i amb residus que deixa la gent.

La qualitat ambiental del municipi és en general positiva, especialment la qualitat de l'aire, que segons l'estudi de la qualitat de l'aire realitzat per la unitat mòbil de la Diputació de Barcelona entre el desembre de 2019 i el febrer de 2020, és bona al municipi, sense passar mai cap llindar per cap contaminant atmosfèric. Malgrat això, durant els grups focals va sorgir el tema de la proximitat a l'àrea metropolitana i a zones industrials molt importants del Baix Llobregat i el temor que aquesta contaminació d'alguna manera també pugui arribar a afectar el municipi.

L'altre gran punt fort identificat és la densitat de població i la proximitat que això ofereix pels serveis, equipaments i especialment per les relacions socials i la vida associativa.

Tots els punts anteriors, però, tenen un aspecte negatiu ja que obliguen a una major mobilitat, que per una banda fa augmentar l'ús del vehicle privat, perjudicial ambientalment per la contaminació atmosfèrica i acústica i per la disminució de l'activitat física, i perjudica a aquelles persones que no en

disposen. El fet que la majoria de població hagi de treballar fora del municipi també augmenta aquesta mobilitat obligada.

Aquest punt enllaça amb un dels punts febles identificats en l'enquesta però sobretot en el grup focal realitzat amb representants de la ciutadania que és un transport públic insuficient, tant per connectar els diferents nuclis de població de Santa Coloma de Cervelló, com per enllaçar-lo amb municipis propers, especialment amb el CAP Molí Nou i altres espais sanitaris de Sant Boi de Llobregat, referència per a l'atenció sanitària especialitzada. Un altre punt identificat és la manca de Farmàcia a la Colònia Güell, que obliga a la seva població, de mitjana d'edat més elevada, a desplaçar-se sense una bona connexió en transport públic.

Malgrat que en les respostes es valora molt positivament la bicicleta com a mitjà de transport, el seu ús és testimonial. S'identifica en els grups focals que el municipi té pendents molt pronunciades que no faciliten el seu ús.

Els serveis sanitaris es valoren també positivament i en destaquen les enquestes de valoració positives que reben. S'identifica un bon equip de professionals sanitaris i es destaca que és un equip amb una ràtio professionals/ciudadans majors que la mitjana catalana. De totes maneres, s'identifica l'augment de problemes de salut mental, disparat a rel de la pandèmia de Covid-19, com un repte ja que la seva gestió marcarà l'evolució de la salut de la població els propers mesos i anys. També s'identifica un problema de comunicació amb el CAP del municipi, ja que la cobertura mòbil al municipi és baixa en algunes zones. En aquest punt, tant en l'enquesta com en els grups focals, s'identifica que la pandèmia ha provocat que l'atenció sanitària sigui poc presencial i això en fa disminuir la confiança i la comoditat per a les persones, que reben la trucada no sempre en un bon moment o que necessiten poder parlar presencialment amb els seus professionals de referència. Els resultats en aquesta àrea estan molt marcats, doncs, pel context del moment i les dificultats tant dels serveis assistencials a donar resposta a tota la demanda amb els recursos limitats, com de les persones usuàries per adaptar-se als canvis i a veure com l'atenció sanitària habitual està més restringida. Des dels serveis sanitaris també fan èmfasi en que cal canviar alguns hàbits de consulta i potenciar altres vies per resoldre dubtes o problemes de la ciutadania a nivell sanitari que no només sigui trucar al CAP. En aquest sentit caldria fer pedagogia i explicar bé a la població de tota la informació disponible i per a quins canals.

Pel que fa als serveis socials, malgrat tenen una valoració mitjana a l'enquesta, en els grups focals s'identifiquen com un valor positiu, tot i que es destaca que molta gent no els coneix i que a Santa Coloma hi ha prejudicis en relació a acudir als diferents serveis socials del municipi. És a dir, a vegades persones o famílies a qui els útil un acompanyament o ajuda, però que no la necessitaven anteriorment o són de classe mitja, no volen demanar-ho per vergonya o por a ser assenyalats.

També s'ha destacat que malgrat tenir una població jove, d'edat per sota la mitjana, els darrers anys està augmentant la població més gran i això representa un repte en termes d'envelliment. A Santa Coloma de Cervelló això és especialment rellevant per la població que té la residència fora del centre urbà, ja que dificulta l'accés a serveis i equipaments, especialment en transport públic. També pels canvis en l'atenció sanitària, sigui per la baixa cobertura mòbil o per la seva digitalització. S'identifica que calen treballar recursos per un envelliment actiu. S'identifica també que l'atenció domiciliària és percentualment més baixa que la mitjana de Catalunya i que hi ha persones que necessitarien estar ateses per aquest servei i no ho estan.

L'últim gran punt feble detectat són els hàbits no saludables. En alimentació, destaca l'elevat consum de begudes ensucrades, que és molt per sobre la mitjana de Catalunya. Aquest resultat també es va trobar a l'enquesta de salut realitzada per la Diba a la població jove de 14 anys. Per la resta, l'adherència a la dieta mediterrània és bona. Un altre hàbit no saludable és el consum d'alcohol, amb

un 5% de la població amb un consum de risc. El consum d'alcohol associat a "botellots" també s'identifica com un problema, no només de salut sinó de convivència, ja que originen sorolls, residus i molèsties als veïns. L'augment d'aquest tipus d'oci es relaciona amb una baixa oferta d'oci nocturn i lleure per a gent jove al municipi, problema molt agreujat pels confinaments durant la pandèmia. Malgrat això, en els grups focals es fa referència que l'incivisme relacionat no té a veure amb la pandèmia i que ja existia abans, senyalant una base més social de la problemàtica. També destaca l'elevat percentatge de població que no utilitza mètode anticonceptius (un 30%) o bé que no té en compte les malalties de transmissió sexual a l'hora d'escollir el mètode (gairebé un 18%).

En les respostes de l'enquesta s'identifica l'habitatge com un factor positiu per a la salut. En el grup focal de ciutadana es va matissar que l'accés a l'habitatge per a la població més jove comença a ser un problema degut a la seva manca i l'augment de preus. Es preveu que part de la generació més jove no podrà accedir a un habitatge al mateix municipi.

5.8 Resum infogràfic de la Diagnosi de salut

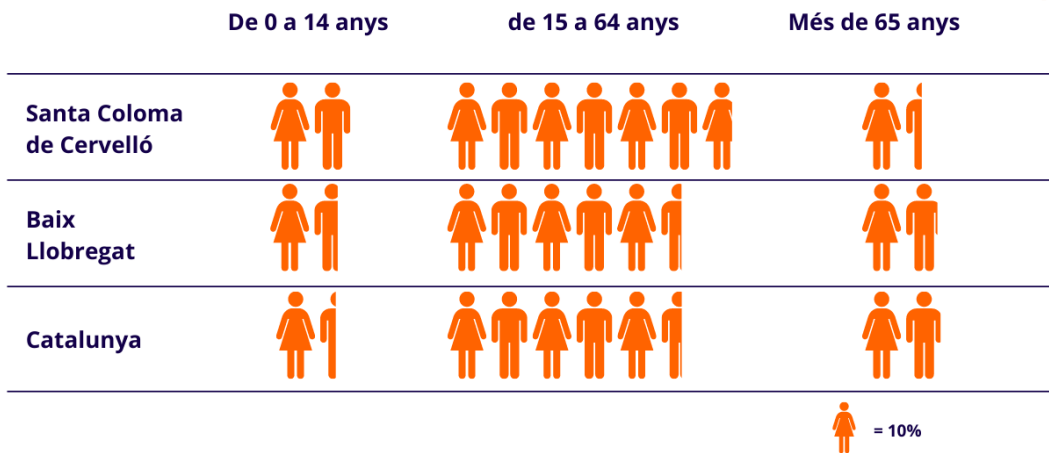
Tot seguit es mostra un resum infogràfic de les dades clau de la Diagnosi de Salut de Santa Coloma de Cervelló.

DEMOGRAFIA

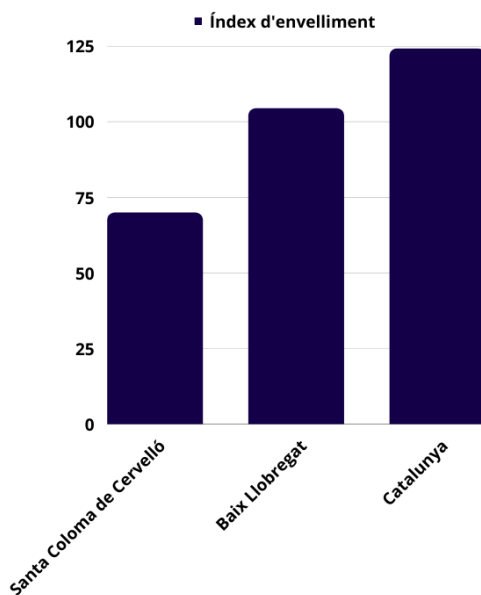

La població de Santa Coloma de Cervelló és lleugerament més jove que la mitjana comarcal i catalana.

Aquest fet és important en termes de salut ja que una població envellida presenta més problemes relacionats amb malalties cròniques.

L'índex d'envelliment és un altre factor que reflecteix aquesta menor edat mitjana dels colomins i colomines.

La Colònia Güell és el nucli amb la mitjana d'edat major, de **63,4 anys**.

ESTAT DE SALUT

Salut percebuda

La majoria de la població de Santa Coloma de Cervelló té una percepció positiva de la seva salut.

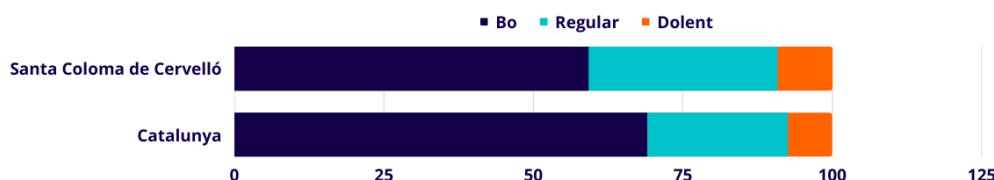
 = 10%

No s'han detectat diferències entre gèneres, però sí entre edats: El 91% dels menors de 45 anys tenen una percepció positiva de la seva salut, en contrapartida del 52% dels majors de 75.

Pel que fa a la salut bucal dels colomins i colomines, tot i que els resultats són lleugerament pitjors als del conjunt de Catalunya, un 59,2% la consideren bona mentre que un 31,6% regular.

Malalties cròniques

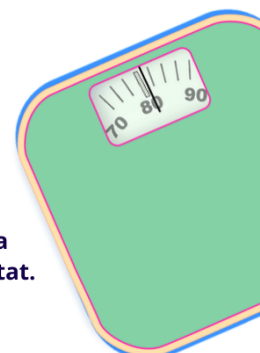
Un 43,4% de la població de Santa Coloma de Cervelló té algun problema de salut crònic o de llarga durada, 6 punts per sobre de la mitjana catalana.

Les complicacions més freqüents són:

- Malalties reumàtiques
- Ansietat
- Colesterol elevat
- Hipertensió

Cal destacar que el 48,1% de la població té un pes per sobre de la normalitat i un 14% pateix obesitat.

BENESTAR PERSONAL

Qualitat de vida

Segons les respostes de l'enquesta, la qualitat de vida dels colomins i colomines és bona, tot i que lleugerament inferior a la mitjana catalana:

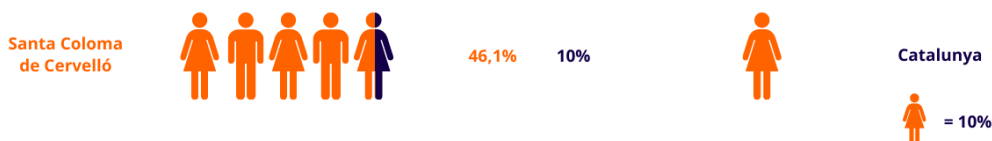
- o Necessitat d'ajuda a l'hora de dur a terme tasques quotidianes

- o Patiment d'algun tipus de dolor

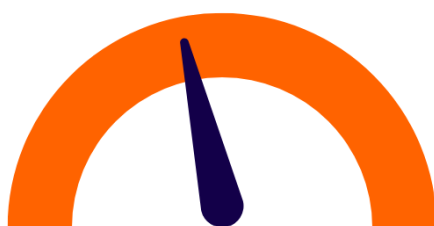

- o Patiment d'ansietat

Benestar emocional

L'estrès i el ritme de vida accelerat són els factors més rellevants que afecten el benestar dels colomins i colomines.

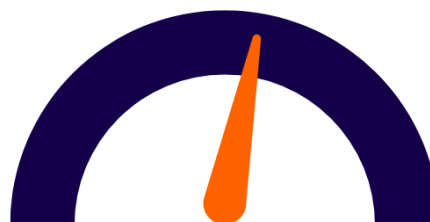

Estrès

Cal destacar que un 60,8% de la població assegura tenir menys vida social de la que li agradaria.

Un 43,6% de la població assegura patir estrès mentre el 55,5% afirma que, en alguna ocasió, no ha tingut prou energies per afrontar les activitats de la vida diària.

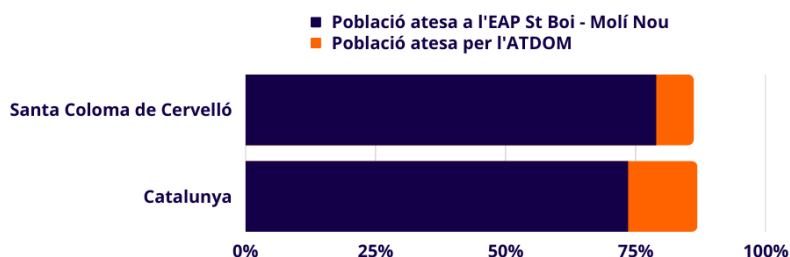
Cansament

QUOTIDIANITAT

Ús del sistema sanitari

L'EAP Sant Boi de Llobregat 2 - Molí Nou ha atès el **78,8%** de la població que té assignada i el Programa d'Atenció Domiciliària (ATDOM) un **7,2%**

Segons l'enquesta duta a terme, el **71%** dels colomins i colomines consumeix fàrmacs i el **22,6%** psicofàrmacs, lleugerament superior a la mitjana catalana (**67,4%** i **21,1%**).

Consum de fàrmacs

Consum de psicofàrmacs

Consum sense prescripció

Cal destacar que el **26%** de la població assegura prendre medicaments sense prescripció mèdica, bàsicament paracetamol i antiinflamatoris AINE.

 = 10%

Els problemes de mobilitat són el principal factor que dificulta l'accés a serveis sanitaris especialitzats degut a la necessitat de moure's entre nuclis i municipis.

Els serveis socials, bé per vergonya bé per desconeixement, estan infrautilitzats per part de la població.

Adaptació a la COVID-19

Un **14%** dels colomins i colomines pateixen COVID persistent o bé no s'han recuperat completament de les seqüeles.

Pràcticament la meitat de la població ha canviat els seus hàbits com a conseqüència de la pandèmia, sobretot en relació al consum d'internet i xarxes socials.

 = 10%

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE

SOCIETAT

Hàbits i estils de vida

La majoria de la població de Santa Coloma de Cervelló segueix la recomanació de dormir entre **6 i 8 hores** diàries, tot i que s'ha detectat que les dones tendeixen a ser les que en dormen menys.

Un **78,4%** dels colomins i colomines entre 15 i 69 anys assegura fer activitat física, un resultat menor a la mitjana catalana, del **82,8%**.

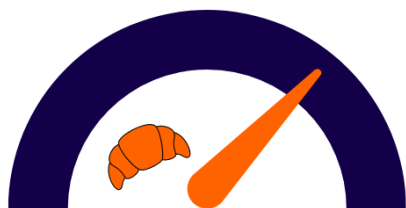
Per altra banda, la proporció de població catalana que no duu a terme cap dia d'activitat física intensa és del **70,4%**, mentre que la dada de Santa Coloma de Cervelló és només del **54%**.

La mobilitat amb vehicle privat és la clara dominant ja que els desnivells dels carrers no afavoreixen l'ús de la bicicleta i perquè la oferta de transport públic és limitada i s'utilitza per trajectes llargs.

Tot i que Santa Coloma de Cervelló té afinitat per una dieta mediterrània, un **71,8%** de la vila consumeix brioixeria industrial setmanalment. Per altra banda, un **18,5%** consumeix una beguda ensucrada al dia i un **28%** més de dues, molt superior a la mitjana catalana.

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE

SOCIETAT

Hàbits i estils de vida

El consum de tabac és inferior a la mitjana catalana i, com a conseqüència, també ho és el nombre de persones considerades com a fumadores passives.

Santa Coloma
de Cervelló

Catalunya

 = 10%

Respecte al consum d'alcohol, les dades del municipi són molt similars a les catalanes. El que destaca és la diferència de gènere ja que un **7,9%** dels homes fan un consum de risc d'alcohol, mentre que entre les dones només un **2%**.

Pel que fa al consum d'altres drogues, un **31%** de la població ha provat el cànnabis i un **8%** la cocaïna, però en ambdós casos tan sols un **2%** en fa un consum habitual.

 = 10%

Un **15%** assegura haver pres somnífers o tranquil·litzants sense prescripció mèdica, dels quals un **13%** en fa ús habitual. Referent als opiacis, només un **3%** els ha provat i un **2%** en fa un consum habitual (segurament associat al dolor).

Discriminació i violència

Desgraciadament un **4,8%** de la població de Santa Coloma de Cervelló ha rebut maltractaments emocionals dins l'àmbit de la parella. Pel que fa a la violència física o sexual, en ambdós casos, un **1,5%** assegura haver-ne patit.

La majoria d'episodis han succeït a l'entorn laboral o domèstic i el **39,5%** del total dins del terme de Santa Coloma de Cervelló.

AJUNTAMENT DE SANTA
COLOMA DE CERVELLÓ

Anthesis Lavola

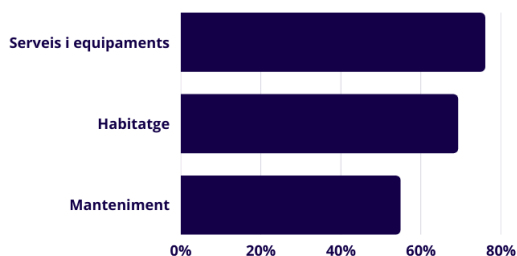
LA VILA

L'entorn

L'entorn natural de la vila és molt ben valorat pels colomins i colomines com a element afavoridor en matèria de salut, tot i que alguns punts concrets preocupen per el seu estat de manteniment i inseguretat.

En general l'entorn construït del municipi es valora molt positivament en matèria de salut. Tot i això els serveis i equipaments es creuen insuficients.

Població que valora positivament els diferents àmbits:

Cal destacar que en el cas de l'habitatge ja s'estan començant a percebre problemes per accedir a una llar digna, sobretot per a la població més jove.

Convivència i seguretat

Aquests dos elements poden influir de forma rellevant sobre la salut de la població. Tot i que en termes de seguretat la valoració és més baixa, en general la població de Santa Coloma de Cervelló valora positivament aquests dos aspectes.

Atenció sanitària

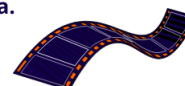

Tot i que el sistema sanitari de la població té una valoració positiva per part de la ciutadania, presenta certa problemàtica pel fet que el municipi està dividit en diferents nuclis i es considera que l'atenció domiciliària oferta és insuficient.

L'aigua de xarxa és dels elements que més mala puntuació ha rebut a l'enquesta, no per la seva mala qualitat, sinó per les seves propietats organolèptiques.

Finalment, l'oferta cultural, esportiva i de lleure es valora entre regular i bona, ja que es reconeix que l'oferta de proximitat és poc especialitzada.

6. PLA D'ACCIÓ

6.1 L'estructura del Pla d'acció

Aquest Pla d'Acció ha estat elaborat partint de les propostes tècniques, polítiques i ciutadanes amb l'objectiu principal de donar resposta als problemes detectats mitjançant la Diagnosi i tenint en compte el que recomanen altres instruments enfocats a la millora de la salut i el benestar de les persones. Com el Pla de Salut de Catalunya.

El Pla aborda la salut del conjunt de la població de Santa Coloma de Cervelló, si bé es posa atenció especial en:

- **Població infantil i juvenil**, pel fet que seran la població adulta d'aquí una o dues dècades i perquè es tracta d'una edat en què s'estableixen o es marquen determinats patrons o conductes relacionades amb la salut, així com qüestions relacionades amb la socialització de gènere (assignació de rols).
- **Grups o col·lectius que viuen en situacions més desfavorides i vulnerables**: població de més edat, persones amb diversitat funcional i persones en situació econòmica i laboral precària amb fills menors i persones dependents al seu càrrec, dones, persones aturades de llarga durada, treballadors manuals no qualificats, immigració. Es tracta de grups especialment vulnerables en termes de salut.

Tenint en compte això, el Pla ha estat estructurat en forma d'arbre en el qual quatre elements diferents es relacionen de forma vertical i transversal. Aquesta model estructural es compon de:

- **Àmbits**: Cada un engloba un determinant de salut que s'ha considerat rellevant al municipi.
- **Objectius estratègics**: Grans línies de treball amb un enfoc a llarg termini que vertebrin el full de ruta de cada un dels àmbits.
- **Objectius específics**: subordinats als objectius estratègics, defineixen fites més concretes i més a curt termini que els anteriors.
- **Accions**: Activitats concretes que tenen la finalitat d'arribar a l'acompliment del seu objectiu específic i, en conseqüència, de l'estratègic.

Tot seguit es recull el detall de l'estructura del Pla d'Acció, atenent a aquests elements (exceptuant les accions, que es presenten posteriorment):

Àmbits	Objectius estratègic	Objectius específics
A1 Política i salut	OE1.1 Incorporar la perspectiva de la salut en els diferents àmbits d'intervenció de l'Ajuntament	oe1.1.1 Prioritzar les polítiques amb un impacte positiu sobre la salut
	OE1.2 Transversalitzar la salut dins del propi Ajuntament i entre tots els agents que juguen un paper clau en la seva millora	oe.1.2.1 Implementar una estratègia de comunicació en salut oe.1.2.2 Fomentar el treball transversal entre les diferents regidories i departaments oe.1.2.3 Potenciar la implicació de la xarxa comunitària en la millora de la salut
A2 Hàbits saludables	OE2.1 Promoure hàbits alimentaris i de consum saludables i responsables	oe.2.1.1 Promoure una alimentació saludable basada en el consum local i de proximitat oe.2.1.2 Fomentar l'oci saludable
	OE2.2 Promoure l'activitat física per combatre el sedentarisme	oe.2.2.1 Promoure l'exercici físic a totes les edats oe.2.2.2 Combatre les pràctiques que afavoreixen el sedentarisme
	OE2.3 Potenciar i facilitar una criança basada en hàbits saludables	oe.2.3.1 Promoure la criança saludable

Àmbits	Objectius estratègic	Objectius específics
A3 Entorn urbà saludable	OE3.1 Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics	oe.3.1.1 Mantenir la neteja i higiene de carrers i espais públics
		oe.3.1.2 Prevenir i controlar les plagues al municipi
		oe.3.1.3 Continuar el seguiment de la qualitat de l'aigua
	OE3.2 Garantir la seguretat al terme municipal de Santa Coloma	oe.3.2.1 Mantenir la planificació municipal actualitzada
		oe.3.2.2 Millorar la percepció de seguretat als espais públics
	OE3.3 Reduir el risc i els problemes de salut relacionats amb els contaminants atmosfèrics i el soroll	oe.3.3.1 Millorar la qualitat de l'aire i acústica al municipi
OE3.4 Millorar potencial salutogènic de l'espai públic del municipi	oe.3.4.1 Avançar cap a una trama urbana que redueixi els riscos sobre la salut de les persones	
	oe.3.5.1 Definir espais en què els gossos puguin córrer i socialitzar	
OE3.5 Millorar la integració dels animals de companyia en l'espai públic	oe.3.5.2 Establir i consolidar les colònies de gats ferals	
OE3.6 Vetllar per el compliment de les condicions higièniques i sanitàries d'activitats de tercers	oe.3.5.1 Garantir la seguretat, salubritat i higiene en les activitats de tercers	
A4 Mobilitat i urbanisme	OE4.1 Avançar cap a una mobilitat basada en els desplaçaments actius i el transport públic, vetllant per l'accessibilitat i inclusivitat	oe.4.1.1 Promoure una mobilitat quotidiana basada en els modes actius i el transport públic

Àmbits	Objectius estratègic	Objectius específics
		oe.4.1.2 Satisfer les necessitats de mobilitat de tots els col·lectius sense disponibilitat de vehicle privat
A5 Habitatge	OE5.1 Garantir un habitatge digne, accessible i de qualitat per unes condicions de vida benestants i saludables	oe.5.1.1 Garantir l'accés a un habitatge assequible i de qualitat oe.5.1.2 Fomentar el manteniment i l'adaptació dels habitatges per millorar-ne la qualitat i salubritat
A6 Entorn natural saludable	OE6.1 Aconseguir un entorn natural cuidat, de qualitat i que apropi la natura a la població	oe.6.1.1 Promoure el contacte de les persones amb els entorns naturals del municipi
A7 Salut mental, benestar emocional i prevenció d'addiccions	OE7.1 Millorar i enfortir l'estat de salut emocional de la població	oe.7.1.1 Treballar per la salut mental i el benestar emocional
	OE7.2 Millorar el benestar i les condicions de vida de determinats col·lectius	oe.7.2.1 Millorar el benestar de col·lectius amb necessitats especials oe.7.2.2 Foment de l'autoestima i l'autopercepció per trencar amb els estereotips estètics
	OE7.3 Prevenir i reduir les addiccions	oe.7.3.1 Augmentar la sensibilització sobre consums de risc entre la joventut

Àmbits	Objectius estratègic	Objectius específics
A8 Cohesió social i prevenció de la violència	OE8.1 Fomentar el teixit comunitari i associatiu com a eina de cohesió social i de cures	<p>oe.8.1.1 Fomentar les relacions diverses (intergeneracionals, interracials i entre diferents sexes i col·lectius), vetllant per prevenir l'estigmatització</p> <hr/> <p>oe.8.1.2 Treballar per la detecció, el seguiment i el suport per a persones vulnerables o amb problemàtiques de salut específiques</p> <hr/> <p>oe.8.1.3 Treballar per facilitar a la població oportunitats laborals dignes i generadores de benestar</p>
	OE8.2 Prevenir totes les formes de violència	<p>oe.8.2.1 Dur a terme una acció activa contra el masclisme i la violència de gènere</p> <hr/> <p>oe.8.2.2 Dur a terme una acció activa contra qualsevol altra forma de violència</p>
A9 Serveis sanitaris i socials	OE9.1 Millorar contínuament els serveis sanitaris i socials	oe.9.1.1 Assegurar la millor atenció possible per a la població de Santa Coloma de Cervelló
A10 Salut sexual, afectiva i reproductiva	OE10.1 Afavorir la salut sexual i reproductiva	oe.10.1.1 Promoure una sexualitat positiva i responsable

6.2 La salut en les polítiques de l'Ajuntament

El concepte Salut a Totes les Polítiques (Health in All Policies) és una estratègia de política pública promoguda per la Organització Mundial de la Salut (OMS) que busca sinergies entre els sectors i evita els impactes nocius externs que puguin afectar a la salut dels individus o de la població. Aquest concepte estableix que el sector sanitari no és l'únic que determina la salut, també cal considerar els efectes dels aspectes socials, ambientals i econòmics de l'individu i la població.

L'adopció d'aquest mandat de la OMS en l'àmbit local requereix d'un abordatge transversal i holístic que no s'adiu amb la manera tradicional de treballar dins de l'administració local, en forma de Departaments o Serveis estancs. Tanmateix, la salut és un àmbit de treball que permet obrir la porta o seguir avançant cap a la permeabilització i el treball col·laboratiu entre diferents equips, fent èmfasi en la capacitat de treballar per la consecució d'un objectiu comú que és clau en qualsevol agenda local: la millora de la salut i el benestar de les persones.

Tanmateix, l'elaboració d'aquest Pla no parteix de zero sinó que l'Ajuntament fa anys que treballa sectorialment en diferents estratègies, plans i programes que tenen una incidència clara en la salut i que, per tant, han de tenir un reconeixement i espai dins d'aquest document. En aquest sentit, s'ha optat perquè el Pla no reculli de manera exhaustiva totes les accions o iniciatives previstes en d'altres documents sinó que s'hi faci referència i, internament, es vetlli per implementar maneres de treballar que afavoreixin aquesta visió intersectorial.

A continuació es relacionen els diferents instruments de planificació que complementen aquest Pla i als quals fan referència algunes de les accions contemplades. Per cadascun d'aquests instruments es resumeixen els objectius principals i es fa esment a la relació que tenen amb la salut:

Instrument	Breu resum	Relació amb la salut
	El PMUS de Santa Coloma de Cervelló és el document bàsic per configurar l'estratègia de mobilitat al municipi, fixant-se els següents objectius:	
	<ul style="list-style-type: none">• Millorar l'accessibilitat i la seguretat per afavorir la mobilitat dels vianants• Fomentar l'ús racional del vehicle privat, aplicant mesures que facilitin el traspàs de ciutadans a altres modes de transport més sostenibles i que promoguin la intermodalitat	Augment dels nivells d'activitat física i prevenció del sedentarisme (foment de la mobilitat activa, anar a peu i en bicicleta).
Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS)	<ul style="list-style-type: none">• Promoure un transport col·lectiu, públic i privat (taxi)• Garantir una distribució de mercaderies àgil i ordenada• Controlar i disminuir els nivells de contaminació atmosfèrica i acústica provocats pel trànsit• Estendre entre la població la sensibilització i conscienciació ciutadana• Compatibilitzar l'oferta d'aparcament amb la demanda de rotació i residents, amb el dinamisme econòmic de la vila i amb les bones condicions d'accés i mobilitat per als modes més sostenibles• Millorar la seguretat viària.	Prevenció de les afeccions de salut relacionades amb la qualitat de l'aire i el soroll (reducció de les emissions associades a la mobilitat). Prevenció de les lesions derivades d'accidents de trànsit (reducció de l'accidentalitat viària).

Instrument	Breu resum	Relació amb la salut
Pla d'Igualtat	<p>Aquest Pla busca fomentar la igualtat entre homes i dones en tots els sectors. Els seus objectius són:</p> <ul style="list-style-type: none">• Garantir la igualtat efectiva en l'accés a l'ocupació pública i en el desenvolupament de la carrera professional, així com en el tracte i condicions de treball.• Facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, sense que afecti a la promoció professional.• Presència equilibrada en los òrgans de selecció y valoració.• Mesures efectives de protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe. Afrontar de manera integral totes les formes de violència i els actes de caràcter sexista i discriminatori.	<p>Prevenció de les afectacions de salut mental derivades del tracte desigual entre homes i dones.</p> <p>Augmentar la qualitat de vida de les dones (reduint els riscos de mala salut).</p>
Pla Local Joventut Santa Coloma de Cervelló	<p>El pla de joventut de Santa Coloma de Cervelló té els següents objectius:</p> <ul style="list-style-type: none">• Èxit en la trajectòria educativa i laboral dels joves. Formació i ocupació.• Salut i cohesió social fomentant el creixement personal i la participació activa en la ciutadania.• Fomentar l'oci i la cultura (ofertes lúdic-cultural, lleure, etc.)	<p>Prevenció de les afectacions de salut mental en joves derivades de la desocupació i falta de formació.</p> <p>Augmentar l'oci i cultura fomentant una major salut gràcies a l'àmbit social.</p>
Pla d'Acció Local contra el Canvi Climàtic (PALCC)	<p>EL PLACC de Santa Coloma de Cervelló té els següents objectius:</p> <ul style="list-style-type: none">• Augmentar la capacitat adaptativa de sectors i/o sistemes del municipi, mitjançant un recull i proposta de mesures que n'augmentin la seva resiliència, disminueixin l'exposició dels sistemes, infraestructures i dels sectors sota premisses de sostenibilitat ambiental, econòmica i social.• Articular un pla que permeti integrar i coordinar les polítiques i plans locals sectorials per a fer front als riscos específics identificats en el procés de diagnòsi al municipi, i proposar les accions necessàries per gestionar els riscos climàtics que el poden afectar.	<p>Augment de la capacitat d'adaptació i resiliència per prevenir els efectes causats pel canvi climàtic (onades de calor, contaminació atmosfèrica, incendis, inundacions etc.) en la salut dels individus o de la població gràcies a les estratègies desenvolupades.</p>

Instrument	Breu resum	Relació amb la salut
Document únic de Protecció Civil Municipal (DUPROCIM)	<p>Aquest document busca prevenir i controlar els riscos sobre les persones i els béns. Els riscos que consideren són:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pandèmies.• Viatgers en ferrocarril.• Onades de calor.• Onades de fred.• Concentracions de persones.• Accident aeronàutic.• Risc químic en els conductes de matèries perilloses.• Risc químic.• Risc d'incendi forestal.• Risc d'inundacions.• Risc químic en el transport.• Risc per Nevades• Risc sísmic.• Risc per ventades.	Evitar i/o minimitzar la afectació sobre les persones derivada d'emergències naturals i/o antropogèniques.
Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES)	<p>Aquest pla té com a objectiu la millora energètica i reducció de les emissions que permeti obtenir un estalvi del 40 %. Els sectors són:</p> <ul style="list-style-type: none">• Equipaments i serveis.• Transport.• Producció local d'energia.• Planificació.• Adquisició pública de bens i serveis.• Participació ciutadana.• Residus.	Minimitzar l'afectació de la població al reduir la degradació ambiental implementant energies més sostenibles.
Pla Local de Seguretat (PLS)	<p>El PLS és un pla de seguretat ciutadana transversal i participatiu, que també inclou la perspectiva de gènere, en:</p> <ul style="list-style-type: none">• La seguretat ciutadana (policia i seguretat privada).• La protecció civil.• La prevenció d'incendis i els salvaments.• El joc i els espectacles.• El trànsit.	Augmentar la percepció de seguretat i minimitzar les afectacions negatives que té en la salut.

6.3 Les accions

Les accions han estat descrites en fitxes individualitzades on, a part de la seva relació amb els objectius, també s'especifiquen els següents elements:

- **Agent impulsor:** Identifica el principal actor que ha de portar la capdavantera de l'actuació.
- **Agents col·laboradors:** Identifica actors que poden o haurien de col·laborar per tal que l'actuació arribi a bon port.
- **Prioritat:** Explicita la importància de l'acció i el grau de necessitat de la seva implementació. Es consideren tres categories: alta, mitja i baixa.
- **Dificultat d'implementació:** Aproximació de la dificultat que pot suposar dur a terme l'actuació. Es consideren tres categories: alta, mitja i baixa.
- **Termini:** Aproximació de l'espai temporal necessari per dur a terme l'actuació. Es consideren tres categories: curt (1 any), mig (2-3 anys) i llarg (4-5 anys).
- **Indicadors de seguiment:** Recull d'elements estratègics per poder avaluar el grau d'assoliment de les actuacions.

Tot seguit es presenten les fitxes de les 60 accions que conté el Pla, organitzades, tal i com s'ha comentat, en 10 àmbits diferenciats.

6.3.1 Política i salut

1 Adhesió a la “Red Española de Ciudades Saludables” 			
Objectiu estratègic	Incorporar la perspectiva de la salut en els diferents àmbits d'intervenció de l'Ajuntament	Objectiu específic principal	Prioritzar les polítiques amb un impacte positiu sobre la salut
Descripció			

La “Red Espanyola de Ciudades Saludables” (RECS) és una agrupació de municipis que s’han unit sota els principis del programa “Healthy Cities” de l’Organització Mundial de la Salut (OMS), amb la finalitat de crear les condicions i els mecanismes adients per assolir una col·laboració estable per treballar en la millora de la salut i el benestar dels seus ciutadans. Es busca promoure l’enfocament humà del desenvolupament social al prioritzar inversions per la millora de l’equitat i la inclusió i al promoció la participació ciutadana.

Els objectius de la “Red Espanyola de Ciudades Saludables” estan alineats amb el marc estratègic de salut 2020, amb el tretzè Programa General de Treball de l’OMS i amb l’Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible.

L’OMS considera que les administracions locals tenen un paper privilegiat per treballar entorns saludables gràcies a la seva proximitat, al seu coneixement de les diferents realitats socials del territori i a la seva capacitat de comunicació i organització amb la ciutadania.

Adherir-se a la “Red Espanyola de Ciudades Saludables” significarà que Santa Coloma de Cervelló podrà accedir a múltiples recursos i compartir experiències amb tots els municipis de l’Estat Espanyol que desenvolupin polítiques similars en matèria de salut.

Agent impulsor	• Departament de Salut			Agents col·laboradors	-		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d’implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	L’ajuntament s’ha adherit a la RECS (Sí/No)		

2 Atorgament d'ajudes en matèria de salut

Objectiu estratègic

Incorporar la perspectiva de la salut en els diferents àmbits d'intervenció de l'Ajuntament

Objectiu específic principal

Prioritzar les polítiques amb un impacte positiu sobre la salut

Descripció

L'Ajuntament té capacitat per oferir prestacions econòmiques o d'altra tipologia per tal d'atendre determinades situacions de necessitat, que poden ser puntuals, temporals o permanents. En el cas específic de les ajudes o aportacions econòmiques, és important la seva funció com a element per fer front a determinades inequitats en salut.

En aquest sentit, aquesta acció es centra en la necessitat de revisar les ajudes que s'ofereixen a la ciutadania, vetllant perquè la cartera oferta contempli partides que afavoreixin hàbits saludables i, també, que permetin donar cobertura a les despeses relacionades amb la cura de la salut.

En l'actualitat, l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló ja atorga ajudes econòmiques relacionades amb la prevenció i millora de la salut i els seus determinants (menjador escolar, activitats esportives extraescolars, etc.). S'haurà de treballar amb les despeses subvencionades actuals, tenint en compte els resultats de la Diagnosi i el seguiment que es vagi realitzant de la implementació d'aquest Pla. En cas d'identificar necessitats noves d'ajudes, caldrà valorar-ne l'impacte o repercussió.

Es valorarà la possibilitat que les ajudes no es dirigeixin únicament a títol individual o de nucli familiar sinó que també es vetlli per donar suport econòmic a aquelles associacions o entitats del municipi que promouen activitats relacionades amb la salut.

Agent impulsor	• Diversos Departaments			Agents col·laboradors	• Oficina d'Atenció a la Ciutadania		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Despesa anual destinada a ajudes econòmiques que reverteixen en la salut (€) Nombre de persones beneficiàries d'ajudes econòmiques		

3 Municipi cardioprotegit

Objectiu estratègic

Incorporar la perspectiva de la salut en els diferents àmbits d'intervenció de l'Ajuntament

Objectiu específic principal

Prioritzar les polítiques amb un impacte positiu sobre la salut

Descripció

Les malalties cardiovasculars estan àmpliament esteses a la nostra societat degut, sobretot, als mals hàbits alimentaris i al sedentarisme. Aquestes, desemboquen alguns cops en atacs de cor (aturada cardíaca). En aquests casos d'urgència la rapidesa de reacció i actuació és vital per salvar una vida i, és per això, que cal tenir els recursos adequats a l'abast. Actualment, i gràcies a la tecnologia disponible (principalment Desfibril·ladors Externs Automatitzats, DEA), qualsevol persona pot actuar en cas de necessitat.

L'Ajuntament treballarà per dotar el municipi d'una xarxa de DEA i per assegurar la corresponent formació d'ús d'aquests aparells per part dels primers interventors, especialment en edificis de major concurrència. Per una banda, s'estudiaran els equipaments i els punts més estratègics de la població i se'ls equiparà amb DEA. Per altra banda, es formarà el personal considera estratègic en l'ús d'aquesta maquinària.

Així, Santa Coloma esdevindrà un espai cardioprotegit.

Agent impulsor	• Departament de Salut			Agents col·laboradors	• Entitat Aktua		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Número de DEA Número de persones formades		

4 Creació d'un canal de difusió de salut

Objectiu
estratègic

Transversalitzar la salut dins del propi Ajuntament i entre tots els agents que juguen un paper clau en la seva millora

Objectiu
específic
principal

Implementar una estratègia de comunicació en salut

Descripció

Per tal d'optimitzar la comunicació amb la ciutadania, es crearà un canal de difusió emprant la xarxa social WhatsApp, enfocat en la divulgació de notícies, actualitzacions, recomanacions, emergències i altres recursos d'interès per la població. L'ús d'aquest canal permetrà afavorir i simplificar la divulgació d'informació, així com obrir un canal directe de difusió amb aquelles persones que decideixin subscriure-s'hi.

Aquesta eina s'estima que sigui una manera ràpida i senzilla de tenir accés a les notícies, avisos, esdeveniments i agenda del municipi. A més, també inclou la possibilitat d'enviar suggeriments i preguntes sobre quelcom.

La finalitat d'aquest canal és la divulgació ràpida i directa d'informació tan variada com ara l'horari de les farmàcies de guàrdia, actualitzacions de la concentració d'al·lèrgens o notícies sobre els serveis sanitaris del municipi.

Agent impulsor	• Departament de Participació Ciutadana			Agents col·laboradors	• EAP Sant Boi-2 Molí Nou		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	S'ha creat el canal de difusió (Sí/no)		

5 Treball interdepartamental en matèria de salut

Objectiu
estratègic

Transversalitzar la salut dins del propi Ajuntament i entre tots els agents que juguen un paper clau en la seva millora

Objectiu
específic
principal

Fomentar el treball transversal entre les diferents regidories i departaments

Descripció

La salut s'ha d'entendre des d'una mirada ampla i transversal, tenint en compte que aquesta no només depèn de l'activitat que es pugui realitzar des dels equips tradicionalment denominats com de salut o assistència, sinó de tots aquells equips que d'una manera o altra incideixen en els anomenats determinants de salut.

En aquest sentit, serà important anar treballant per implementar aquesta cultura de treball intersectorial en salut dins del propi funcionament de l'Ajuntament, per tal d'impregnar la perspectiva de la salut en totes les polítiques, plans i programes que s'empenguin. Per fer-ho, des del Departament de Salut caldrà realitzar una tasca formativa a nivell intern, que permeti posar en valor el pes dels determinants de salut i la contribució que hi tenen les accions que es realitzen des dels diferents Departaments del municipi. Caldrà cercar mecanismes per afavorir el treball col·laboratiu i una comunicació fluida i enfocada aquest aspecte. En aquest sentit, es proposa que des del Departament de Salut es puguin compartir, per correu electrònic o en determinades reunions en què s'apleguin a les persones responsables d'altres Departaments, notícies o informació rellevant i que tingui un contingut engrescador.

A banda, des del Departament de Salut s'haurà de vetllar per mantenir el contacte que ja es té amb els diferents equips del consistori que aborden determinants de salut que són clau, en el sentit d'identificar iniciatives que aquests puguin engegar i que tinguin una incidència en salut rellevant. En aquests projectes, es vetllarà per crear grups de treball transversals que permetin tractar conjuntament les millors alternatives per tal de revertir positivament en la salut.

Aquesta col·laboració i treball transversal a nivell tècnic s'hauria d'estendre també a l'àmbit polític, de manera que les diferents Regidories siguin conscients del seu impacte potencial en la salut i el benestar de la població del municipi i s'animin a contribuir-hi positivament i de manera activa.

Agent impulsor	• Departament de Salut			Agents col·laboradors	• Resta de Departaments		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de reunions dels grups de treball creats		

6 Elaboració d'un protocol d'anàlisi de plans i programes municipals en matèria de salut

Objectiu
estratègic

Transversalitzar la salut dins del propi Ajuntament i entre tots els agents que juguen un paper clau en la seva millora

Objectiu
específic
principal

Fomentar el treball transversal entre les diferents regidories i departaments

Descripció

Per tal de facilitar la integració de la perspectiva de la salut en l'activitat i operativa de tots els Departaments de l'Ajuntament, es proposa la creació d'un protocol per analitzar de forma senzilla, ràpida i detallada els efectes, positius i negatius, sobre la salut dels plans o programes desenvolupats per l'Ajuntament en qualsevol matèria. Aquesta iniciativa permetrà obtenir un major coneixement dels efectes que totes les polítiques impulsades per l'Ajuntament poden arribar a tenir sobre la salut.

L'objectiu és que aquest protocol sigui de senzilla aplicació i permeti dur a terme una ràpida anàlisi que no suposi una sobrecàrrega de treball per el personal tècnic.

Aquesta acció permetrà que tots els plans i programes desenvolupats per l'Ajuntament, siguin de l'àmbit que siguin, incloguin un apartat que estudiï les repercussions, positives i negatives, sobre el benestar i la salut dels colomins i colomines.

Caldrà treballar aquest protocol atenent a l'evidència científica que relaciona determinades intervencions amb efectes sobre la salut, sense arribar a metodologies complexes com l'avaluació d'impacte en salut però aproximant-s'hi en la mesura del possible.

Agent impulsor	• Departament de Salut			Agents col·laboradors	• Diputació de Barcelona		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	S'ha redactat el protocol (Sí/no)		

6.3.2 Hàbits saludables

7	Organització d'activitats sobre alimentació saludable, donant suport a aquelles promogudes per associacions i entitats			
Objectiu estratègic	Promoure hàbits alimentaris i de consum saludables i responsables		Objectiu específic principal	Promoure una alimentació saludable basada en el consum local i de proximitat
Descripció				

Per tal de fomentar un canvi d'hàbits d'alimentació, prioritzant les dietes saludables, es proposa la organització de diferents activitats enfocades en l'alimentació saludable, sobretot dirigides al jovent i al públic familiar. Aquesta iniciativa estarà basada principalment en la realització de tallers teòrics o pràctics, xerrades (tant d'experts com persones que han viscut una experiència relacionada), divulgació de receptes alternatives a begudes ensucrades i brioxeria industrial, organització de cursos de cuina saludable, interpretació de l'etiquetatge dels aliments que es compren i consumeixen, fomentar el consum de proximitat, equilibrat i de temporada, etc.

Això permetrà una major conscienciació i fomentarà una alimentació més saludable, i per tant, un increment en la salut de la ciutadania de Santa Coloma de Cervelló.

A banda de les activitats que pugui organitzar el propi Ajuntament, caldrà conèixer i potenciar les activitats assimilables que puguin emprendre altres agents, oferint recolzament tècnic, de recursos i, si s'escau, econòmic.

Així mateix, serà important vetllar per la sensibilització i posterior implicació dels comerços locals (especialment en l'àmbit de la restauració), amb els quals caldrà treballar per tal que incorporin a les seves cartes productes saludables i, en la mesura del possible, de proximitat. En aquest sentit, aquesta tasca de sensibilització pot iniciar-se a partir de la celebració d'esdeveniments puntuals en què els restaurants i bars ofereixin una tapa que segueixi criteris de salut i sostenibilitat o bé estudiant la possibilitat de crear un distintiu municipal que reconegui aquells locals on es tenen en compte aquests mateixos criteris.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Escoles i Institut Montpedrós Associacions i entitats 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'activitats realitzades		

8 Foment de l'alimentació saludable als centres educatius

Objectiu
estratègic

Promoure hàbits alimentaris i de consum saludables i responsables

Objectiu
específic
principal

Promoure una alimentació saludable basada en el consum local i de proximitat

Descripció

Aquesta acció està orientada, principalment, a la col·laboració sinèrgica amb les diferents escoles del municipi de Santa Coloma de Cervelló per assumir i incorporar uns criteris d'alimentació més saludable en els menús escolars. A més, aquesta acció també inclouria el foment d'iniciatives d'esmorzar i berenar més saludable que l'actual. Per aconseguir-ho, caldrà que el Departament d'Educació de l'Ajuntament realitzi un contacte amb els centres educatius per tal d'identificar mecanismes que facilitin aquesta transformació dels menús escolars o la promoció de millores en els esmorzars i berenars que preparen les famílies.

Això permetrà una major conscienciació i foment d'una alimentació més saludable, i per tant, un increment en la salut dels joves i infants de Santa Coloma de Cervelló i, possiblement, també de les seves famílies. S'espera també buscar una coordinació amb la família a fi de que els àpats de l'escola i de casa es combinin i complementin perfectament.

Agent impulsor	• Departament d'Educació			Agents col·laboradors	• Escoles i Institut Montpedrós • AFAs • Departament de Salut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	de Nombre de reunions o accions de contacte realitzades		

9	Foment de l'agricultura urbana		
Objectiu estratègic	Promoure hàbits alimentaris i de consum saludables i responsables	Objectiu específic principal	Promoure una alimentació saludable basada en el consum local i de proximitat
Descripció			

L'agricultura urbana és una pràctica que està guanyant camp i que té múltiples beneficis en salut. En primer lloc perquè en general es relaciona amb la producció de productes que, de per sí, són saludables i s'encaminen cap a una dieta sana. A banda, perquè es tracta d'una activitat que, depenent del model amb què s'implanti, pot afavorir les xarxes i relacions comunitàries i donar una ocupació a persones grans.

Aquesta acció s'enfocarà a reforçar i afavorir l'ús de les parcel·les disponibles per agricultura comunitària, a fomentar el cultiu d'altres espais com balcons i terrasses, l'augment i creació d'horts escolars (o reforç en cas que ja existeixin) i la realització d'activitats de promoció, com per exemple formació a la ciutadania, xerrades informatives, etc. De manera estretament relacionada amb la perspectiva de la salut, caldrà alinear aquestes iniciatives d'agricultura urbana amb criteris de sostenibilitat.

Per altra banda, és important afavorir la transversalitat generacional. Això permetrà una major conscienciació i fomentarà una agricultura urbana més sostenible, i per tant, un increment en la salut de la ciutadania de Santa Coloma de Cervelló.

Agent impulsor	• Departament de Medi Ambient			Agents col·laboradors	• Departament Salut • Departament de Gent Gran • Departament de Participació Ciutadana		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de parcel·les d'agricultura urbana comunitària		

10 Implementació de les accions del Pla Local de Joventut de Santa Coloma de Cervelló

Objectiu estratègic	Promoure hàbits alimentaris i de consum saludables i responsables	Objectiu específic principal	Fomentar l'oci saludable
Descripció			

Tal com s'ha comentat, Santa Coloma de Cervelló compta amb un Pla Local de Joventut (PLJ) que recull un ampli ventall d'accions enfocades a aquest grup poblacional. Aquest pla s'estableix com una eina de consens al voltant de la qual s'estructuren diverses polítiques de joventut municipal, convertint-se en el marc de referència per definir i impulsar i coordinar actuacions en aquells àmbits necessaris. Entre les accions contemplades s'inclouen algunes que es relacionen de manera directa o indirecta amb la salut dels i les joves.

Caldrà vetllar per la implementació de les accions previstes i per fer un seguiment de quin és l'efecte que tenen. En especial, cal destacar totes aquelles accions enfocades a un increment de la pràctica esportiva, el foment de l'oci saludable i de relacions i salut afectiva i l'alliberament emocional. També caldrà prestar especial atenció a les qüestions relacionades amb l'oci de la població juvenil, ja que es tracta d'un dels aspectes identificats a la Diagnosi i que, a més a més, comporta determinats problemes de convivència.

Així mateix, els resultats obtinguts també es podran contrastar amb la realització d'enquestes d'hàbits de salut en els joves de 14 anys, un recurs que ofereix la DIBA i que permet obtenir informació rellevant per poder plantejar accions específiques.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Joventut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Resta de Departaments Diputació de Barcelona 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors seguiment	de Grau d'implementació del PLJ		

11 Promoció de l'esport entre la joventut, donant continuïtat a les activitats esportives emmarcades dins del Pla Local de Joventut

Objectiu
estratègic

Promoure l'activitat física per combatre el sedentarisme

Objectiu
específic
principal

Promoure l'exercici físic a totes les edats

Descripció

Aquesta acció s'enfoca a la promoció de l'activitat esportiva entre la joventut incorporant-la en el seu dia a dia, donant continuïtat a aquelles activitats esportives emmarcades dins del Pla Local de Joventut de Santa Coloma de Cervelló. Per a la materialització d'aquesta acció caldrà tenir en compte la oferta de recursos i instal·lacions esportives per a joves però també la posada en marxa d'accions de promoció de l'ús d'aquests (promocions d'abonament, esdeveniments, competicions, campanyes a xarxes socials, etc.).

Això permetrà una major conscienciació, fomentarà l'esport, i per tant, incrementarà la salut de la ciutadania de Santa Coloma de Cervelló ja que es promouran hàbits més saludables i s'evitarà el sedentarisme. És especialment destacable el rol de l'activitat física en termes de salut del cos però també per al benestar emocional dels i les joves, en una edat de canvi i evolució important en la vida.

Agent impulsor	• Departament d'Esports			Agents col·laboradors	• Departament de Joventut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions relacionades amb l'esport juvenil realitzades		

12 Promoció de l'esport entre la gent gran, donant continuïtat a les activitats esportives ofertes i valorant-ne de noves

Objectiu
estratègic

Promoure l'activitat física per combatre el sedentarisme

Objectiu
específic
principal

Promoure l'exercici físic a totes les edats

Descripció

Les persones grans es troben en un període de la seva vida en què cal posar especial atenció a la salut física, mental i socioafectiva. L'activitat física pot actuar sobre les tres vessants permetent viure una vida més sana, feliç i autònoma, sempre i quan es faci amb cura i atenent les característiques i necessitats pròpies de cada persona.

Aquesta acció pretén promoure l'activitat física entre la gent gran, incorporant-la en el seu dia a dia, donant continuïtat a aquelles activitats esportives ofertes a de Santa Coloma de Cervelló i valorant-ne de noves. És especialment destacable el programa "Grans Actius" adreçat a la gent gran del municipi i promogut des de la Regidoria d'Esports. A banda, caldrà treballar amb els responsables d'equipaments per a gent gran (residències, centres de dia, etc.) per tal que s'incorporin activitats esportives en la programació habitual del centre, amb la incorporació de personal qualificat per a tal efecte. Així mateix, aquesta tasca de foment es podrà complementar amb la realització d'esdeveniments puntuals relacionats amb la pràctica esportiva de la gent gran tals com: passejades per la natura, olimpíades per a gent gran, classes magistrals puntuals, etc.

L'objectiu ha de ser potenciar i donar a conèixer els beneficis físics, psicològics i socials que comporta la pràctica d'activitat física, en tots els aspectes relacionats amb la salut i la qualitat de vida de les persones majors de 60 anys. Això permetrà una major conscienciació i salut de la gent gran de Santa Coloma de Cervelló ja que es promouran hàbits més saludables.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Esports • Departament de Gent Gran 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Residències o centres de dia 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'activitats esportives per a gent gran realitzades		

13 Promoció i organització d'activitats que fomentin la pràctica esportiva, especialment si afavoreixen el contacte amb la natura

Objectiu
estratègic

Promoure l'activitat física per
combatre el sedentarisme

Objectiu
específic
principal

Promoure l'exercici físic a totes les
edats

Descripció

En línia amb les dues accions anteriors, que s'enfoquen a dos grups poblacionals molt concrets, i des d'una visió més generalista, aquesta acció està enfocada al foment de l'esport entre la ciutadania en general, com a mesura clau per combatre el sedentarisme.

En aquest sentit, una de les accions a engegar serà donar força al Mapa d'equipaments esportius, una eina en què es poden consultar i ubicar els diferents recursos per a la pràctica esportiva que hi ha al municipi (circuitos de cursa, equipaments de calistènia, circuits d'exercicis). Caldrà treballar per analitzar i recollir valoracions sobre aquests recursos esportius i, progressivament, valorar la conveniència d'incorporar nous elements o espais, assegurant que existeix oferta per a tots els grups d'edat.

A banda de l'àmbit dels recursos o instal·lacions, caldrà treballar en continu per seguir oferint activitats, recurrents o puntuals, relacionades amb l'esport i l'activitat física.

En especial, tenint en compte els beneficis sinèrgics per a la salut de l'esport i el contacte amb la natura, es prioritzaran aquelles intervencions que permetin potenciar aquest binomi, és a dir, la pràctica d'activitat física en entorns naturals propers al municipi.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Esports 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut Departament de Joventut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de recursos al Mapa d'equipaments esportius Nombre d'activitats organitzades relacionades amb l'esport		

14 Promoció i millora dels circuits per caminar i de rutes i senders existents al municipi

Objectiu
estratègic

Promoure l'activitat física per
combatre el sedentarisme

Objectiu
específic
principal

Promoure l'exercici físic a totes les
edats

Descripció

Caminar és una activitat física molt adequada per a gran part de la població i constitueix una manera d'evitar el sedentarisme, tot i no tractar-se d'activitat física intensa. En aquest sentit, aquesta acció pretén maximitzar aquesta pràctica, fonamentalment a través d'oferir unes infraestructures (en aquest cas circuits, rutes o senders) que ho incentivin i ho permetin amb la màxima seguretat, qualitat i gaudi.

Caldrà treballar per promoure els camins o itineraris existents, donant-los a conèixer entre la població (recollir-los a la web municipal, elaborar plànols, organitzar activitats específiques com caminades o marxes) i, a banda, anar-ne millorant de manera continuada les seves característiques.

Es proposa incentivar l'ús del [mapa de recorreguts pel municipi](#), on s'indica la distància, la durada, el desnivell, la dificultat, els col·lectius o edats per als quals és apta, la modalitat del recorregut (a peu o en BTT) i els llocs d'interès per on passa. Caldrà treballar per mantenir actualitzat aquest directori i per fer-ne una difusió que en promogui la utilització, fins i tot des de la vessant turística.

A banda, caldrà revisar la senyalització, el manteniment i els elements complementaris (bancs per descansar a l'anella verda) en aquestes rutes, per tal de millorar l'experiència dels usuaris, tenint en compte la seva diversitat i requeriments. El 2023 està previst que la DIBA implementi la senyalització dels senders turístics al terme municipal i caldria aprofitar-ho per fer-ne difusió i per sensibilitzar sobre la seva vinculació amb la salut.

Agent impulsor	• Departament d'Esports			Agents col·laboradors	• Departament de Medi Ambient		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Km de recorregut (a peu, en bici,...)		

15 Estudi de solucions a curt i mig termini per la manca de piscina municipal

Objectiu
estratègic

Promoure l'activitat física per
combatre el sedentarisme

Objectiu
específic
principal

Promoure l'exercici físic a totes les
edats

Descripció

Comptar amb una piscina municipal és una de les demandes ciutadanes més recurrents en la Diagnosi efectuada, en tant que es tracta d'una instal·lació que afavoriria la pràctica d'aquesta disciplina per a públics molt diversos, però també com un espai lúdic i de joc. A banda, cal tenir en compte que els piscines, en un context de canvi climàtic i de major incidència de les onades de calor, conformen espais de refresc i, per tant, que poden contribuir a mitigar els efectes de les altes temperatures.

En aquest sentit, aquesta acció contempla un estudi de possibles solucions alternatives que puguin donar resposta a aquesta demanda ciutadana. A curt termini, es proposa replicar la experiència ja implementada d'establir un conveni de col·laboració amb el Club de Tennis de Can Via per poder obrir l'ús de la seva piscina a la ciutadania del municipi, durant els mesos d'estiu.

A banda d'aquesta solució temporal, l'Ajuntament està treballant en un Pla de viabilitat per estudiar la possibilitat de construir una piscina municipal descoberta. Caldrà atendre a les conclusions d'aquest estudi, si bé es considera escaient que, en cas de tirar-se endavant, es tinguin en compte criteris de sostenibilitat en el seu disseny i també una correcta previsió d'espais d'ombra i hidratació. També caldrà valorar la complementarietat d'aquesta construcció amb d'altres problemàtiques tals com possibles escenaris futurs de sequera o restriccions en l'ús de l'aigua que podran comportar la necessitat de valorar mesures associades tals com la limitació de piscines privades, etc.

En cas que es concloués que la construcció de la piscina no resulta viable, caldrà estudiar solucions alternatives a banda.

Agent impulsor	• Departament d'Esports			Agents col·laboradors	• Club de Tennis Can Via		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de persones que fan ús del conveni amb el Club de Tennis Can Via per a l'ús de la piscina Construcció piscina municipal descoberta (sí/no)		

16	Promoció de la sensibilització i les bones pràctiques posturals i físiques als centres educatius i als llocs de treball			
Objectiu estratègic	Promoure l'activitat física per combatre el sedentarisme		Objectiu específic principal	Combatre les pràctiques que afavoreixen el sedentarisme
Descripció				

Aquesta acció s'enfoca a una tasca divulgativa centrada en salut postural, amb la voluntat de promoure la sensibilització i les bones pràctiques físiques i posturals als centres educatius i als llocs de treball. Aquesta tasca de promoció també es farà extensiva a gent gran i entitats o associacions del municipi.

Es proposa una campanya de divulgació, principalment a través de xarxes socials, en què es donin consells aplicats relacionats amb com fer més saludable la jornada laboral/acadèmica. Entre d'altres, els consells s'enfocaran a la promoció de les pauses actives als centres educatius i llocs de treball amb petits exercicis físics-motrius per fomentar la pràctica física, la revisió dels llocs de treball o estudi sota criteris d'ergonomia i salut postural, etc.

És important remarcar la importància d'aquesta acció en un nou context laboral en què el teletreball i la no presencialitat han pres força.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Educació Escoles i Institut Montpedrós Departament de Comunicació 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Realització d'una campanya de divulgació sobre salut postural (sí/no)		

17	Potenciació del programa Teixim Educació, incorporant activitats específiques sobre salut familiar i infantil			
Objectiu estratègic	Potenciar i facilitar una criança basada en hàbits saludables		Objectiu específic principal	Promoure la criança saludable
Descripció				

En l'actualitat, el Departament d'Educació té en marxa el programa "Teixim Educació", des del qual s'ofereix tot un seguit de xerrades, activitats i tallers gratuïts sobre l'educació dels fills i filles en qualsevol dels seus cicles, amb la voluntat d'acompanyar a les famílies en l'educació global.

Teixim Educació també ofereix un espai de diàleg, intercanvi d'experiències familiars, reflexió sobre el paper com a pare o mare, informació interessant sobre el tema a tractar i assessorament professional per part d'un expert en educació.

Aprofitant aquesta iniciativa, es proposa estudiar la possibilitat d'incorporar-hi activitats específiques sobre salut familiar i infantil.

Agent impulsor	• Departament d'Educació			Agents col·laboradors	• Departament de Salut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors seguit de	Nombre d'activitats sobre salut familiar i infantil realitzades en el programa		

6.3.3 Entorn urbà saludable

18	Optimització dels serveis de recollida de residus i neteja, per millorar l'estat dels carrers i espais públics			
Objectiu estratègic	Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics		Objectiu específic principal	Mantenir la neteja i la higiene de carrers i espais públics
Descripció				

L'estat dels carrers i espais públics de la vila té una relació molt directa amb les condicions d'higiene i salubritat. En molts casos, per millorar l'estat no és efectiu incrementar les tasques de neteja reactives sinó que cal incidir en els comportaments que generen l'estat de brutícia.

L'acció es realitzaria iniciant un mapeig d'aquells punts del municipi on es detecten abocaments de deixalles de forma incontrolada, tant a la via pública com a l'entorn natural. Un cop detectats aquests "punts negres", s'iniciaria un seguiment del seu estat, de forma periòdica, per tal de planificar-hi accions de sensibilització per conscienciar sobre el bon ús de la recollida selectiva mitjançant el porta a porta i de la utilització de punts verds on es poden dipositar tot tipus de residus. En aquells punts on la problemàtica giri entorn de la higiene dels carrers també es podran aplicar accions de sensibilització enfocades al civisme públic tant per l'entorn veïnal com per els visitants. Al mateix temps, per tal d'acompanyar les campanyes de sensibilització mencionades anteriorment, es reforçaran els serveis de neteja i els serveis de recollida de residus en determinades casuístiques, que ajudaran a millorar l'estat dels "punts negres" i encoratjar a la ciutadania a mantenir un caràcter cívic fer un bon ús dels espais públics.

Agent impulsor	• Departament de Medi Ambient			Agents col·laboradors	• Departament de Salut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de queixes rebudes relacionades amb recollida de residus i neteja viària		

19 Control i seguiment dels animals periurbans

Objectiu
estratègic

Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics

Objectiu
específic
principal

Mantenir la neteja i la higiene de carrers i espais públics

Descripció

Ningú pot negar que gats o coloms, així com d'altres espècies, formen part de la fauna urbana i rural. Al llarg dels anys, l'augment d'aquestes espècies en l'àmbit urbà ha comportat certs problemes amb la salubritat i higiene d'espais públics, al mateix temps han augmentat en aquests animals l'aparició de paràsits o malalties infectocontagioses greus.

Per aquest motiu és vital realitzar un control i un seguiment exhaustiu a l'evolució d'aquests animals en el seu dia a dia a la ciutat, per tal d'aplicar actuacions per la millora de la seva salut i per a la reducció dels exemplars registrats en la ciutat. Algunes d'aquestes mesures consistiran en proves serològiques per a la detecció de malalties en els animals, esterilització, marcatge per a la identificació d'animals ja controlats o desparasitació.

A part d'aquest control, també seran necessàries campanyes de sensibilització, per ser conscients que determinats actes com donar de menjar als gats o coloms de carrer, tenen riscos per a la salubritat i la salut humana.

A banda, cal fer esment al creixement de la població de senglars, que ha provocat un augment en la seva presència en els nuclis urbans on sovint ocasionen danys en parcs i jardins, bolquen els contenidors per buscar aliment o poden ser transmissors de malalties i paràsits. Per aquest motiu és necessària una gestió que dugui a terme tant mesures de control associades a la caça, en col·laboració amb les societats de caçadors, com mesures de caràcter preventiu o de protecció com poden ser la delimitació de zones mitjançant barreres repel·lents per aquesta espècie, barreres físiques, control de fonts d'aliments, o mesures per controlar-ne la natalitat.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Medi Ambient 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats i associacions • Persones voluntàries 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de queixes rebudes relacionades amb animals periurbans		

20 Estratègia per a la reducció de l'incivisme al municipi

Objectiu
estratègic

Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics

Objectiu
específic
principal

Mantenir la neteja i la higiene de carrers i espais públics

Descripció

Existeixen diverses accions incíviques que pateix el municipi com poden ser pintades, “botellots” o abandonament de deixalles en l'espai públic, les quals cal reduir per millorar la convivència entre la ciutadania i, alhora, minimitzar l'impacte en l'estat de l'espai públic.

En primer lloc, per tal de reduir el nombre de “botellots” es proposa desplegar una estratègia contra el consum abusiu d'alcohol i altres drogues en joves i adolescents incloent: sensibilització a comerciants i restauradors per respectar la prohibició de venda d'alcohol a menors d'edat, foment del consum responsable d'alcohol en festes i actes municipals, reforç en l'ordenança de civisme pel que fa a la prohibició de consumir tòxics en l'espai públic, control policial i mesures substitutòries de sanció en cas de menors, consistents en la realització d'activitats socioeducatives.

Per a la resta d'actituds incíviques mencionades anteriorment, es proposen mesures alternatives per combatre-les sense la necessitat d'una sanció o com a alternativa. En aquest sentit, l'Ajuntament té en marxa el projecte MASE, un catàleg d'accions de mesures alternatives, educatives i restauratives, que seria factible oferir a les persones sancionades que es vulguin acollir a les mesures alternatives a la sanció econòmica, com per exemple la neteja d'espais amb deixalles fruit de l'incivisme. Aquestes mesures hauran de tenir relació amb infraccions habituals i estar relacionades amb el fet sancionat. L'execució de les mesures haurà de comptar amb l'acompanyament i supervisió de personal dels serveis o equipaments on es desenvolupi la mesura.

Finalment una de les actituds incíviques més recurrents durant els últims anys, té a veure amb els propietaris de gossos que no recullen els excrements, deixen els animals deslligats o utilitzen zones infantils per passejar-los. A més, s'apunta que moltes mascotes no estan censades. Per tant, la sensibilització per evitar aquestes conductes continua sent necessària, per aquest motiu es proposa realitzar una campanya de conscienciació acompanyada d'un augment de punts de contenidors on dipositar els excrements i d'una millora en la neteja i el manteniment de les àrees d'esbarjo per a gossos.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana (Policia) • Departament de Joventut • Departament d'Educació • Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Medi Ambient • Departament de Cultura 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de sancions per incivisme		

21 Seguiment de les condicions sanitàries dels equipaments i espais públics municipals i vigilància sanitària de centres privats

Objectiu
estratègic

Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics

Objectiu
específic
principal

Mantenir la neteja i la higiene de carrers i espais públics

Descripció

Aquesta acció s'enfoca a donar continuïtat a les tasques que ja es realitzen des de l'Ajuntament en matèria de seguiment de les condicions sanitàries dels equipaments i espais públics municipals mitjançant inspeccions en les diferents instal·lacions per comprovar-ne les condicions sanitàries. En cas de detectar-hi mancances, s'hi posa solució per tal d'assolir el grau de compliment en relació a la normativa.

Al mateix temps, l'acció serà acompanyada d'una actualització del cens d'instal·lacions que poden transmetre legionel·losi i que estan sota la responsabilitat de l'ajuntament (fonts, recs...), supervisant que totes elles disposen i apliquen el corresponent pla d'autocontrol.

Alhora, també es durà a terme un cens municipal per registrar la presència de fibrociment en espais i equipaments que siguin propietat municipal, i en terrenys, parcel·les i edificacions que siguin de propietat privada. Un cop se n'obtinguin els resultats es procedirà a oferir suport a tots els afectats, per efectuar la retirada de tot el fibrociment registrat i d'aquesta forma erradicar aquest material de tot el municipi.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Manteniment Departament de Promoció Econòmica/Activitats 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	<p>Nombre d'incidències relacionades amb condicions sanitàries d'equipaments públics</p> <p>Nombre d'incidències relacionades amb condicions sanitàries de centres privats</p>		

22 Prevenció i control de plagues que tinguin un efecte perjudicial per a la salut

Objectiu
estratègic

Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics

Objectiu
específic
principal

Prevenir i controlar les plagues al municipi

Descripció

L'augment de plagues d'animals en l'àmbit urbà comporta un greu problema en la salubritat tant dels espais públics com de propietats privades, per aquest motiu és important dur a terme accions tant de sensibilització com de control prevenció i tractament, per tal d'intentar reduir o controlar aquests animals.

Actualment les a les espècies que són més presents i han adaptat el seu habitat natural al nucli urbà són principalment ser els rosegadors, mosquits, paneroles o la vespa asiàtica. Per aquest motiu s'iniciarà una campanya informativa a les comunitats de veïns i a la població en general per difondre consells bàsics per evitar la proliferació de plagues en les seves llars i en els espais públics.

Principalment aquestes accions tindran com objectiu conscienciar als ciutadans de la importància de dipositar de forma correcte les deixalles orgàniques als seus contenidors, tenir una bona infraestructura de sanejament a les seves llars, deixar menjar al per animals al carrer o utilitzar verins de forma no regulada.

Sent conscients de la existència d'altres factors perquè les plagues proliferin en les ciutats, l'Ajuntament s'ha encarregat de redactar un document guia per als ciutadans on recull mesures per a la prevenció del mosquit tigre i rosegadors.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Medi Ambient Departament d'Urbanisme 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'incidències relacionades amb plagues		

23 Seguiment i control de l'aigua de xarxa per la millora de les seves propietats organolèptiques

Objectiu
estratègic

Garantir la higiene i la salubritat dels carrers i els serveis públics

Objectiu
específic
principal

Continuar el seguiment de la qualitat de l'aigua

Descripció

Aigua, salut i qualitat de vida es troben totalment relacionades, per aquest motiu cal garantir la qualitat de l'aigua d'abastament i treballar, en la mesura del possible, per millorar les propietats organolèptiques de l'aigua potable de xarxa.

En aquest sentit, des de l'Ajuntament es disposa d'una capacitat d'intervenció reduïda en aquesta matèria, si més no com a agent directe. Es donarà continuïtat a les analítiques anuals que es realitzen de l'aigua de boca, les quals es complementen amb analítiques i controls realitzats per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, amb qui caldrà mantenir un contacte estret i directe.

Com que la distribució de l'aigua depèn d'Aigües de Barcelona i de l'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat, també seria necessari que estiguessin al dia del control i seguiment que es fa, per tal de poder aplicar millores en les propietats de l'aigua quan sigui necessari. Des de l'Ajuntament es pot assumir una tasca de coordinació i contacte amb aquesta entitat, vetllant per instar-los a incorporar mesures que permetin millorar les propietats organolèptiques de l'aigua de boca.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> ASPCAT Departament de Urbanisme 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'incidències relacionades amb la qualitat de l'aigua de boca		

24 Manteniment i actualització del DUPROCIM com a instrument de planificació municipal en emergències

Objectiu
estratègic

Garantir la seguretat al terme municipal de Santa Coloma de Cervelló

Objectiu
específic
principal

Mantenir la planificació municipal actualitzada

Descripció

La pandèmia de la Covid-19 ha posat de manifest que les emergències sanitàries no estan prou previstes en els documents de planificació municipal en matèria de protecció civil (DUPROCIM) ni tampoc el paper que ha de tenir la salut pública en els Comitès d'emergències que aborden aquestes situacions.

Per aquest motiu és necessari treballar en la aplicació efectiva del DUPROCIM en cas d'emergències, principalment a través dels procediments d'implementació que s'hi preveuen (informació a actuants i simulacres) i, en paral·lel, treballar per la seva actualització per tal que inclogui adequadament el risc per pandèmies, seguint els documents publicats com a referència a tal efecte.

Agent impulsor	• Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana			Agents col·laboradors	• Resta de Departaments		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Actualització del DUPROCIM (sí/no)		

25 Elaboració i implementació d'un protocol d'actuació en cas d'onada de calor

Objectiu
estratègic

Garantir la seguretat al terme municipal de Santa Coloma de Cervelló

Objectiu
específic
principal

Mantenir la planificació municipal actualitzada

Descripció

Els efectes del canvi climàtic comportaran situacions climàtiques cada vegada més extremes, entre les quals s'inclouen les onades de calor, cada cop més freqüents i amb episodis de calor més alta i més llarga i perllongada.

Per aquest motiu és convenient i necessari que les administracions estiguin dotades d'un protocol d'actuació per aquests casos, que faciliti la comunicació amb la ciutadania i permeti activar els mecanismes necessaris per minimitzar els efectes nocius sobre la salut i el benestar de la població.

En l'elaboració i implementació del protocol d'actuació per a onades de calor serà necessari incloure: la identificació de la xarxa de refugis climàtics del municipi, mecanismes d'avís i consulta diària de la informació meteorològica, relació de perfils o agents que puguin vehicular el contacte amb persones especialment vulnerables (residències per persones grans, per exemple) i previsió d'un mecanisme d'actualització d'aquests llistats (els quals requereixen d'autorització d'ús pel fet de poder contenir informació confidencial), recomanacions nutricionals davant la onada de calor, restriccions pels treballadors que desenvolupen la feina en la via pública per evitar que s'hi realitzin treballs en els moments de més impacte de calor. Així mateix, des de l'Ajuntament es vetllarà perquè determinades entitats (especialment residències i altres espais que puguin acollir gent gran) elaborin i implementin plans o protocols assimilables, i recollir-los de manera coordinada en el protocol municipal.

Finalment caldria establir la redacció d'una metodologia d'informació i avís, per fer arribar la informació relativa a la situació meteorològica i a les mesures a adoptar en tota la ciutadania de forma ràpida a través d'una comunicació clara i concisa.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana Departament de Gent Gran Departament de Serveis Socials Departament d'Educació Departament d'Esports Departament de Joventut Departament de Medi Ambient 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Redacció del protocol d'actuació en cas d'onada de calor (sí/no)		

26 Implementació del Pla d'Igualtat i el Pla de Seguretat

Objectiu
estratègic

Garantir la seguretat al terme municipal
de Santa Coloma de Cervelló

Objectiu
específic
principal

Millorar la percepció de seguretat als
espais públics

Descripció

Santa Coloma de Cervelló compta amb un Pla d'Igualtat i un Pla de Seguretat en què s'inclouen mesures específicament enfocades a millorar les condicions i la percepció de seguretat de la ciutadania en general i de les dones o altres col·lectius en especial.

Caldrà implementar progressivament les mesures previstes i mantenir actualitzats aquests dos documents un cop arribat el seu venciment. En aquest procés d'actualització, es proposa tenir en compte la identificació de punts conflictius o insegurs per implementar-hi millores.

Així mateix, es proposa incentivar la realització de marxes exploratòries, o iniciatives similars, que permetin avançar en la incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny i gestió dels espais públics però també en un apoderament de les dones en sobre seva apropiació de l'espai públic amb garanties de seguretat.

Tenint en compte la relació d'aquesta acció amb dos plans municipals que ho aborden de manera específica, no s'han fixat prioritats, terminis ni dificultat d'implementació.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none">• Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana• Departament d'Igualtat			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none">• Resta de Departaments		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Grau d'implementació del Pla d'Igualtat Grau d'implementació del Pla de Seguretat		

27 Seguiment de la qualitat de l'aire al municipi i elaboració d'un protocol municipal d'actuació i d'un programa d'accions de sensibilització i comunicació

Objectiu
estratègic

Reduir el risc i els problemes de salut relacionats amb els contaminants atmosfèrics

Objectiu
específic
principal

Millorar la qualitat de l'aire i acústica al municipi

Descripció

Santa Coloma de Cervelló està ubicada en l'anomenada Zona 1 de Qualitat de l'Aire de Barcelona (ZQA 01). En el mapa de les zones de qualitat de l'aire a Catalunya, aquesta zona és de les que té un índex de contaminació més elevat, provocat, sobretot, pel transit. Existeix una evidència científica sòlida que demostra que aquesta contaminació té efectes negatius sobre la salut.

Tot i que les dades específiques del municipi no mostren les mateixes problemàtiques que caracteritzen l'àmbit metropolità, per la seva proximitat convé prendre una posició preventiva i de cautela. Per aquest motiu, cal realitzar un seguiment de la qualitat de l'aire, que permeti disposar d'informació específica sobre la situació al municipi. En aquest sentit, es poden consultar les dades publicades pel Departament d'Acció Climàtica referides als enregistraments de les cabines oficials (Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica). A banda, cal tenir en compte que la mateixa Generalitat de Catalunya o la DIBA ofereixen suport als municipis amb campanyes puntuals d'avaluació de la qualitat de l'aire. Es poden consultar els recursos i procediments disponibles a la [Guia](#) elaborada per la Direcció General de Qualitat de l'Aire i Canvi Climàtic de la Generalitat.

A banda, caldria elaborar un protocol municipal d'actuació en cas d'alertes i episodis de contaminació, que permeti organitzar i planificar la operativa en aquestes situacions excepcionals però amb una elevada incidència en la salut, especialment en persones vulnerables (nadons, infants, persones grans, persones amb malalties cardiorespiratòries, embarassades, etc.). El protocol contindrà les mesures de gestió i seguiment corresponent per avaluar de forma correcta la qualitat de l'aire, un procediment d'avís i notificació dels episodis i material divulgatiu sobre mesures i recomanacions a emprendre en cas d'elevada contaminació. Es podran tenir en compte les directrius i materials elaborats per la Generalitat de Catalunya i l'Àrea Metropolitana de Barcelona al respecte. Com a part del protocol caldrà implementar un programa d'informació i sensibilització sobre la qualitat de l'aire i salut, de manera que la població sigui conscient de la incidència d'aquest aspecte, com actuar en casos d'episodis de contaminació per protegir la seva salut i, alhora, pugui conèixer què està a les seves mans per contribuir a la millora de la qualitat de l'aire i, per tant, a la seva pròpia salut.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Medi Ambient • Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Comunicació
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta Mitja Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	<p>Nombre de campanyes de mesura de la qualitat de l'aire al municipi</p> <p>Elaboració del protocol d'actuació en cas d'episodi de contaminació (sí/no)</p>

28 Estratègia per a la reducció de la contaminació acústica

Objectiu
estratègic

Reduir el risc i els problemes de salut relacionats amb els contaminants atmosfèrics i el soroll

Objectiu
específic
principal

Millorar la qualitat de l'aire i acústica al municipi

Descripció

La contaminació acústica comporta un perjudici per la salut que, segons la intensitat i la durada, pot anar des de molèsties temporals fins a greus conseqüències i afectant directament la qualitat de vida de les persones, però també en un deteriorament dels ecosistemes.

Per tal d'analitzar i aportar solucions a la problemàtica, en primer lloc serà necessari dur a terme un estudi diagnòstic de les principals problemàtiques acústiques al municipi i desenvolupar accions i protocols per actuar en conseqüència. Tenint en compte les característiques del municipi preliminarment es considera que caldrà posar el focus en els problemes de soroll relacionats, principalment, amb l'incivisme (soroll de gossos soroll associat a l'acumulació de persones a la nit a determinades zones), els quals caldrà abordar mitjançant accions de sensibilització, mediació, seguiment i, si s'escau, sanció o mesures alternatives.

A banda, en cas de detectar-se altres focus de soroll rellevants, caldrà estudiar les mesures més efectives per fer-hi front. En aquest sentit cal fer esment a la potencialitat de les pantalles verdes dins de les ciutats per tal de fer front a la contaminació acústica i atmosfèrica de les vies amb elevada circulació de vehicles. Aquesta estratègia es relaciona, a més a més, amb una naturalització del municipi, que presenta altres avantatges de salut i medi ambient.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Medi Ambient • Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Urbanisme 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de queixes per soroll		

29 Disseny i manteniment d'espais públics amb criteris de salut

Objectiu estratègic

Millorar potencial salutogènic de l'espai públic del municipi

Objectiu específic principal

Avançar cap a una trama urbana que potencii la salut i redueixi els riscos

Descripció

Les polítiques sobre els espais públics han tingut diferents prioritats i en molts casos aquestes han girat entorn a qüestions de manteniment, estètica, facilitació del trànsit rodat i dels desplaçaments. Actualment, i especialment en la situació de reestructuració de les vies públiques a causa de les noves demandes de la societat, les prioritats són diferents. És per això que es considera convenient avançar cap a la incorporació de criteris de salut en el disseny dels espais públics, tant en la creació de nous com en la remodelació o millora dels existents.

En aquest sentit, es proposa crear un grup de treball en què, a partir de directrius i recomanacions publicades per organismes de reconeguda trajectòria, s'elabori una instrucció interna que faciliti aquesta incorporació de la perspectiva de la salut en l'espai públic. En especial, es recomana prendre en consideració la [Guia Entorn urbà i salut](#), de la DIBA, que conté un ampli recull d'actuacions i criteris que van en la línia proposada.

Com a mesura addicional, i en cas que es dugui a terme una intervenció especialment emblemàtica o significativa, caldria valorar la oportunitat de realitzar una prova pilot d'implementació de l'[Eina per avaluar els determinants de salut a l'espai públic](#), també elaborada per la DIBA i de la qual es poden extreure aprenentatges d'interès. En qualsevol cas, els criteris a tenir en compte han d'incloure, com a mínim, els següents àmbits:

- Naturalització i increment del verd
- Selecció d'arbrat que no provoqui al·lèrgies
- Presència d'elements que generin ombra
- Presència de punts d'hidratació i descans
- Paviments permeables per prevenir l'efecte d'illa de calor
- Foment de l'activitat física (especialment en zones de joc infantil)
- Mobiliari urbà que incentivi la vida comunitària i les relacions

Agent impulsor	• Departament d'Urbanisme			Agents col·laboradors	• Departament de Medi Ambient • Departament de Salut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'espais públics intervinguts sota criteris de salut		

30 Consolidació d'una xarxa de refugis climàtics municipals inclosa dins de la xarxa de l'AMB

Objectiu
estratègic

Millorar el potencial salutogènic de l'espai públic del municipi

Objectiu
específic
principal

Avançar cap a una trama urbana que potencii la salut i redueixi els riscos.

Descripció

Com ja s'ha mencionat anteriorment en l'acció 25, a Catalunya existeix un risc d'increment i agreujament del fenomen d'onades de calor, les quals tenen una incidència important en la salut de les persones. Davant d'això, l'Ajuntament ha habilitat una xarxa de refugis climàtics, que es compon d'equipaments municipals i espais públics (i privats) climatitzats on la població es pot protegir de la calor en dies de temperatures extremes. Es tracta de posar a disposició de les persones més vulnerables que pateixen de manera més directa els efectes de la calor una sèrie d'espais on puguin passar una estona a temperatura de confort per recuperar-se de les elevades temperatures.

Aquesta xarxa de refugis climàtics inclou equipaments municipals, establiments i també zones verdes del municipi ombrívoles. L'acció pretén consolidar aquesta xarxa, ampliant-la progressivament amb d'altres punts del municipi i vetllant per la seva incorporació a la Xarxa metropolitana de refugis climàtics (XMRC) de l'AMB, que agrupa els equipaments municipals i els espais públics que poden proporcionar condicions de confort tèrmic en episodis de temperatures extremes.

Caldrà acompanyar aquesta acció de consolidació amb un procés de comunicació dirigit a la ciutadania, especialment a aquelles persones més vulnerables de patir els efectes de les onades de calor, per tal d'assegurar que la població és coneixedora d'aquests recursos i, així, maximitzar-ne la seva utilització i el benefici en salut.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Medi Ambient Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana Departament de Serveis Socials Departament de Cultura Departament de Promoció Econòmica 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors seguiment de	Nombre d'espais públics intervinguts sota criteris de salut		

31 Millora de l'oferta d'espais per a gossos

Objectiu
estratègic

Millorar la integració dels animals de companyia en l'espai públic

Objectiu
específic
principal

Definir espais en què els gossos puguin córrer i socialitzar

Descripció

L'augment de mascotes, i més concretament de gossos, en els nuclis urbans els darrers anys és un fet evident. És per això que la morfologia de les ciutats necessita adaptar-se a aquestes noves necessitats que presenten els propietaris d'aquests animals i els propis animals, sota una mirada del benestar i la salut multiespècie, parant també atenció a la convivència amb altres persones.

Per aquest motiu, es proposa la creació d'espais espais d'esbarjo per a gossos, habilitats per l'Ajuntament, permetent als propietaris de gossos disposar de zones adequades dins l'àmbit urbà perquè els gossos puguin fer les seves necessitats i esbargir-se sense pertorbar la convivència amb la resta d'usuaris de la via pública i veïns de la ciutat i sense risc per als propis animals.

Els serveis de neteja i manteniment municipals faran un seguiment específic i programat de l'estat i condicions en què es troben aquests espais, mentre que els usuaris estaran obligats a fer-ne un ús responsable, portar els animals lligats i recollint els seus excrements.

D'altra banda, i també en resposta als suggeriments dels propietaris de gossos, es farà una anàlisi de la viabilitat de permetre la circulació de gossos sense lligar en alguns espais i moments concrets.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana • Departament de Comunicació 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'espais d'esbarjo per a gossos		

32 Programa de control de colònies de gats ferals amb el suport de persones voluntàries

Objectiu
estratègic

Millorar la integració dels animals de companyia en l'espai públic

Objectiu
específic
principal

Establir i consolidar les colònies controlades de gats ferals.

Descripció

L'Ajuntament disposa actualment d'un programa de control de colònies de gats ferals en col·laboració amb persones voluntàries. Des del programa es treballa per: garantir les condicions mínimes de benestar dels gats ferals, que hauran de tenir aliment, aixopluc i tractament veterinari, evitar la superpoblació, mitjançant el programa CER, captura, esterilització i retorn, i retirar els cadells menors de 2 mesos per preparar-los per l'adopció. Finalment, també es garanteix la salubritat a l'espai públic amb el control sanitari de les colònies: tant dels animals com de l'indret que ocupen.

Com ja s'ha mencionat, aquest treball es fa amb col·laboració de persones voluntàries, tal com recomanen les principals entitats animalistes i fan la majoria de municipis, i amb l'associació Gats del carrer. Les persones voluntàries s'ocupen de les seves colònies subministrant aliment als gats, fan un seguiment per comprovar si alguns estan malalts, i controlen si n'apareixen de nous. També duen a terme la captura dels gats que s'han d'esterilitzar o portar al veterinari. Són les persones que millor coneixen les colònies, i els gats els tenen confiança, ja que els alimenten cada dia, per això són els que han d'estar primera línia, sempre amb coordinació amb l'Ajuntament i l'entitat contractada per ajudar a capturar els gats quan s'ha de dur a terme les esterilitzacions i altres tractaments veterinaris. Les captures dels gats es fan amb unes gàbies trampa que permeten capturar els gats de manera segura i sense haver de tocar-los.

Agent impulsor	• Departament de Salut			Agents col·laboradors	• Persones voluntàries		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre colònies de gats ferals Nombre de gats esterilitzats		

33 Manteniment i reforç del control a establiments d'alimentació i d'altres establiments o activitats que poden comportar un risc per la salut

Objectiu
estratègic

Vetllar per el compliment de les condicions higièniques i sanitàries d'activitats de tercers

Objectiu
específic
principal

Garantir la seguretat, salubritat i higiene en les activitats de tercers

Descripció

L'Ajuntament de Santa Coloma compta amb un programa de controls a activitats de tercers que té com a objectiu evitar els riscos per a la salut de les persones que es deriven d'aquestes activitats, vetllant pel compliment de la normativa corresponent. Cal tenir en compte que aquest tipus de vigilància i control és fonamental per evitar toxiinfeccions alimentàries i d'altres tipus d'infeccions.

Una tipologia d'establiments que són especialment objecte de control són els relacionats amb els productes alimentaris (comerç minorista i de restauració), el risc sanitari dels quals depèn del tipus d'activitat i el volum de producció o venda però també de les instal·lacions, de les bones pràctiques de manipulació d'aliments i dels autocontrols sanitaris que portin a terme. Caldrà donar continuïtat a les tasques de control (visites d'inspecció) que ja es realitzen, en funció d'una classificació dels establiments alimentaris en funció del risc sanitari associat. A banda, es farà seguiment d'aquest servei per tal de detectar oportunitats de millora, valorar-les i, si s'escau, implementa-les.

A banda, existeixen d'altres tipus d'establiments que també poden suposar un focus de risc, en els quals cal fonamentalment fer un control i sensibilització en matèria d'higiene: perruqueries, centres d'estètica, centres de tatuatge i/o pírcing.

Finalment també cal que les activitats organitzades per entitats i col·lectius també es facin de forma segura, per la qual cosa l'Ajuntament oferirà formació i assessorament i controlarà que s'adoptin les mesures corresponents.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> ASPCAT Diputació de Barcelona 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de controls realitzats Nombre de denúncies, d>alertes sanitàries i toxiinfeccions Nombre d'accions formatives i campanyes d'informació i sensibilització		

6.3.4 Mobilitat i urbanisme

34 Implementació de les accions del PMUS			
Objectiu estratègic	Avançar cap a una mobilitat basada en els desplaçaments actius i el transport públic, vetllant per l'accessibilitat i inclusivitat	Objectiu específic principal	Promoure una mobilitat quotidiana basada en els modes actius i el transport públic
Descripció			

Els Plans i estudis de Mobilitat Urbana són l'eina dels municipis per complir amb els nous requeriments d'aconseguir una mobilitat sostenible i segura. Tot i no tenir obligació legal de redactar-lo, Santa Coloma de Cervelló compta amb un Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS) aprovat i en vigència.

El PMUS conté una extensa relació de mesures enfocades a millorar la mobilitat del municipi, posant l'accent en la potenciació dels modes més sostenibles. Cal tenir en compte, que des de la perspectiva de la salut, els modes a afavorir són els actius (anar a peu i en bicicleta), tot i que per sostenibilitat també es contemplan destacadament el transport públic col·lectiu o els vehicles més sostenibles.

Aquesta acció pretén recollir les accions del PMUS i reconèixer el seu impacte en la salut de la població, en especialment les dels àmbits de la mobilitat activa, ja que contribueix a millorar la salut de les persones:

- Mobilitat a peu
- Mobilitat en bicicleta

Un cop implementades aquestes mesures, serà important acompanyar-ho d'un procés de comunicació cap a la ciutadania, vetllant per sensibilitzar sobre els efectes positius en salut de la mobilitat activa.

Agent impulsor	• Departament de Medi Ambient			Agents col·laboradors	• Departament de Salut • Departament de Comunicació		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Grau d'implementació del PMUS Quota modal a peu Quota modal en bicicleta		

35 Estudi de viabilitat per a la implantació d'un sistema de transport a la demanda

Objectiu
estratègic

Avançar cap a una mobilitat basada en els desplaçaments actius i el transport públic, vetllant per l'accessibilitat i inclusivitat

Objectiu
específic
principal

Satisfer les necessitats de mobilitat de tots els col·lectius sense disponibilitat de vehicle privat

Descripció

La cobertura i freqüència de la xarxa de transport públic col·lectiu del municipi és un dels aspectes clau en termes de satisfer les necessitats de desplaçament dels col·lectius més sensibles: adolescents, persones grans sense recursos (que en molts casos necessiten fer els desplaçaments per dur a terme funcions vitals com visitar el metge/metgessa, comprar aliments, etc.) o persones sense recursos (que també tenen necessitats de desplaçament clau com anar a comprar aliments, treballar, escola, etc.).

A banda, un bon servei de transport públic afavoreix el transvasament d'usuaris del vehicle privat cap a modes més sostenibles. A més a més, l'ús del transport públic també s'associa a un increment intrínsec de la mobilitat activa (per accés a les parades o nodes de transport públic, pels intercanvis que pot suposar i pel fet de recórrer la darrera milla a peu o en bicicleta).

Tenint en compte la morfologia urbana del municipi, amb zones d'urbanització on les línies regulars no resulten eficients, es proposa realitzar un estudi que permeti analitzar la viabilitat d'implementar un sistema de transport a demanda (TAD), que permeti optimitzar el servei i, alhora, millori la qualitat de cara a la població usuària.

Aquest TAD haurà de permetre satisfer les necessitats de mobilitat, en especial, de les persones amb necessitats específiques de desplaçaments i haurà de ser complementari al servei de transport públic actual.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Promoció Econòmica • Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Serveis Socials • Departament d'Igualtat • Departament de Gent Gran 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Estudi de viabilitat TAD (sí/no)		

36	Millora de l'accessibilitat dels carrers i accessos a equipaments públics que presentin barreres arquitectòniques			
Objectiu estratègic	Avançar cap a una mobilitat basada en els desplaçaments actius i el transport públic, vetllant per l'accessibilitat i inclusivitat		Objectiu específic principal	Promoure una mobilitat quotidiana basada en els modes actius i el transport públic
Descripció				

Alhora de treballar la mobilitat sostenible, és important assegurar una perspectiva d'inclusivitat, és a dir, tenint en compte les necessitats de les persones amb capacitats diverses. Aquest fet és especialment important en la via pública del municipi (voreres principalment) i en l'accés als equipaments municipals.

Per tal de fer front a aquest criteri d'accessibilitat universal, caldrà treballar per identificar els punts en què no s'estan complint els criteris adequats i planificar la seva solució, tenint en compte tot l'espectre de la diversitat funcional.

Aquesta acció també inclou el reacondicionament d'elements ja existents com les escales de la Urbanització Cesalpina. També caldrà valorar l'establiment de contactes amb les companyies d'infraestructures de telecomunicacions i energia per tal d'instar-les a resoldre els elements que redueixen l'accessibilitat de determinades voreres, especialment a Cesalpina, La Pineda, Can Via i Sant Roc.

S'escau apuntar que la DIBA presta suport als municipis en matèria d'accessibilitat mitjançant dos recursos del Catàleg de Serveis: plans d'accessibilitat i estudis d'accessibilitat específics.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Serveis Socials • Departament d'Igualtat 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'actuacions desenvolupades		

6.3.5 Habitatge

37 Redactar un Pla Local d'Habitatge 			
Objectiu estratègic	Garantir un habitatge digne, accessible i de qualitat per unes condicions de vida benestants i saludables		Objectiu específic principal
	Garantir l'accés a un habitatge assequible i de qualitat		
Descripció			

El Pla Local d'Habitatge (PLH) és un instrument de planificació reglada recollit a la Llei 18/2007 del Dret a l'Habitatge que té per objectiu la definició de les polítiques locals d'habitatge. En el document s'estableixen els compromisos municipals en matèria d'habitatge i és el marc de treball de les intervencions en habitatge per un període de 6 anys. Donada l'estreta relació entre l'accés a un habitatge digne es relaciona de manera directa amb qüestions de salut mental i emocional i que, alhora, la qualitat de l'habitatge i els recursos econòmics que s'hi destinen tenen a veure amb determinants de salut, es considera que un PLH pot esdevenir una eina d'interès alhora d'abordar d'una manera holística la problemàtica de l'habitatge al municipi.

Cal tenir en compte, a més a més, que disposar d'un PLH proporciona un tracte preferent per a la concertació d'actuacions amb la Generalitat de Catalunya.

Com a antecedent d'interès, s'escau fer esment a la Comissió d'Habitatge anteriorment creada, que podria valorar de reprendre's com a espai de diàleg per abordar la problemàtica de l'accés a l'habitatge.

S'escau apuntar que la DIBA presta suport als municipis en l'elaboració de PLH.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Promoció Econòmica • Departament d'Igualtat • Departament de Joventut • Departament de Serveis Socials 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Redacció del PLH (sí/no)		

38 Actuacions per afavorir la qualitat dels habitatges

Objectiu
estratègic

Garantir un habitatge digne, accessible i de qualitat per unes condicions de vida benestants i saludables

Objectiu
específic
principal

Fomentar el manteniment i l'adaptació dels habitatges per millorar-ne la qualitat i salubritat

Descripció

Cal treballar per garantir les condicions de qualitat i salubritat dels habitatges del municipi, amb especial atenció a les persones vulnerables, per tal que disposin de l'aïllament necessari, els subministraments bàsics i, en definitiva, els mitjans necessaris per garantir la salubritat i la salut ja que la qualitat dels espais interiors juga un paper determinant en la salut de les persones que hi viuen.

En aquest sentit, caldrà estudiar quina és la situació de partida del parc d'habitatges del municipi en quant a qualitat i salubritat, prestant especial atenció a: materials (fent especial atenció a la presència d'amiant), agents biològics (humitats, especialment, però també plagues), estructura, accessibilitat, ventilació, aïllament i eficiència energètica.

Un cop feta aquesta detecció, caldrà estudiar els mecanismes més adients per posar-hi remei. Entre aquests, caldrà valorar ajudes o subvencions, tècniques i econòmiques, per a la rehabilitació dels edificis, així com per la millora de l'accessibilitat i l'eficiència energètica i, en alguns casos concrets que impliquen un risc per la salut de la col·lectivitat (com l'aminat), valorar la viabilitat d'establir línies pròpies d'ajuts.

Caldrà treballar la millora del parc edificat també des de la vessant urbanística, incorporant requeriments i criteris de salut de l'habitatge i dels equipaments en el planejament urbanístic municipal.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Serveis Socials Departament de Salut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'actuacions implementades		

6.3.6 Entorn natural saludable

39		Desenvolupar i col·laborar amb accions de sensibilització sobre salut i natura		
Objectiu estratègic	Aconseguir un entorn natural cuidat, de qualitat i que apropi la natura a la població		Objectiu específic principal	Promoure el contacte de les persones amb els entorns naturals del municipi
Descripció				

El contacte regular amb la natura millora la salut i el benestar de les persones. Els espais verds (parcs urbans, jardins, boscos...) i els espais blaus (rius, llacs, platges...) són el millor escenari per gaudir del temps de lleure. Permeten fer activitat física, relaxar-se i recuperar-se de l'estrès, aprendre coses noves, compartir temps amb la família i els amics, o fer-ne de nous.

En aquest sentit, aquesta acció es centra en el desenvolupament d'actuacions i campanyes que permetin engrescar a aquesta interacció amb la natura i, alhora, sensibilitzar a la ciutadania des de dues vessants completament lligades entre sí. Per una banda, divulgant els beneficis que aporta el contacte amb la natura sobre la salut de les persones. Per l'altra, promovent comportaments i conductes que siguin responsables amb la conservació d'aquesta natura.

En l'actualitat, es duen a terme activitats esportives i passejades pel medi natural, tallers de descoberta i s'escau destacar l'espai Jugatecambiental situat al Parc de Can Lull, amb activitats, tallers i materials per promoure el joc en família i el respecte per l'entorn.

A banda, aquesta acció també contempla la col·laboració amb entitats de voluntariat ambiental per apropar la natura a col·lectius vulnerables (gent gran, persones amb discapacitats, etc.) i activitats encaminades a fomentar el benestar emocional com els banys de bosc.

L'Ajuntament valorarà l'adhesió a la [Declaració sobre la interdependència entre Salut i Natura a Catalunya](#) i la participació o coneixement d'experiències realitzades en [projectes de la Taula Salut i Natura](#), com a mecanisme per estar al dia de les darreres novetats i tendències en aquest binomi salut-natura.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Medi Ambient • Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats i associacions de l'àmbit social i ambiental • Departament d'Esports • Departament de Cultura • Taula Salut i Natura 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions (sensibilització sobre salut, natura, esports,...) Adhesió a la Declaració (sí/no)		

40 Optimització de l'ús dels espais naturals

Objectiu
estratègic

Aconseguir un entorn natural cuidat, de qualitat i que apropi la natura a la població

Objectiu
específic
principal

Promoure el contacte de les persones amb els entorns naturals del municipi

Descripció

En complement amb l'acció anterior, es proposa treballar per la protecció de la biodiversitat i la regeneració d'alguns espais no urbanitzables del municipi, amb la finalitat d'incrementar les zones en què la ciutadania pot gaudir d'aquest contacte beneficiós amb la natura: riera de Can Via-ca n'Isbert, riera de la Colònia Güell, riera de Can Soler, riera de Can Lluç.

Així mateix, aquesta acció també advoca per l'obertura de Santa Coloma de Cervelló cap al riu, per no viure-hi tant d'esquenes i aprofitar el potencial d'aquest corredor natura. En aquest sentit, es proposa apostar per la seva renaturalització i habilitar circuits saludables a la zona erma prop del riu Llobregat.

Actualment es desenvolupen nombroses activitats esportives, ambientals, culturals, de joc als parcs del municipi però, per optimitzar aquests usos, es proposa elaborar una carta d'ús dels espais verds (parcs i jardins) donant idees que afavoreixin el gaudi d'aquests espais per part de la ciutadania: passeig, jocs infantils, observació d'ocells, coneixement de plantes, esport, meditació, etc.

Finalment, aquesta acció també contempla donar continuïtat al treball que ja s'està realitzant en matèria de camins esportius, com a manera de facilitar i afavorir la utilització de l'entorn natural en la pràctica esportiva.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Medi Ambient 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Urbanisme Departament de Salut Departament d'Esports Departament de Joventut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	<ul style="list-style-type: none"> Nombre d'espais no urbanitzables recuperats Nombre de cartes d'ús dels espais verds Nombre de camins esportius en actiu 		

6.3.7 Salut mental, benestar emocional i prevenció d'addiccions

41 Difusió dels serveis oferts per diferents entitats i organitzacions			
Objectiu estratègic	Millorar i enfortir el benestar emocional i la salut mental de la població		Objectiu específic principal
Descripció	Treballar per la salut mental i el benestar emocional		

Existeixen diferents organitzacions i entitats del municipi que ofereixen serveis relacionats amb la salut mental i el benestar emocional i és important fer-ne difusió per tal que la ciutadania els conegui i, en cas de requerir-los, en pugui fer ús. Disposar d'aquest tipus de recursos és una eina clau per actuar en l'àmbit de la salut mental, tant a mode preventiu com de cura, vetllant per trencar els estigmes que encara existeixen amb aquest tipus de malalties i trastorns.

En l'actualitat, el Centre d'Atenció Primària (CAP) està oferint un servei d'atenció psicològica, prèvia derivació per part del metge o metgessa de referència. Es tracta de sessions grupals. Per la seva banda, des del Departament de Serveis Socials s'ofereix atenció psicològica a persones que presenten alguna situació de vulnerabilitat.

Així mateix, des de l'àmbit comunitari o des d'altres entitats com el Consell Comarcal del Baix Llobregat, es realitzen activitats diverses per a la prevenció del benestar emocional i la salut mental. Serà important recolzar la organització d'aquestes activitats, facilitant la cessió d'espais i donant suport a la difusió.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Serveis Socials 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Centre d'Atenció Primària • Consell Comarcal del Baix Llobregat • Diputació de Barcelona 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'activitats sobre salut mental i benestar emocional realitzades		

42

Treball a les Escoles i Institut Montpedrós en matèria de benestar emocional, educació afectiva i diversa

Objectiu
estratègic

Millorar i enfortir el benestar emocional i la salut mental de la població

Objectiu
específic
principal

Treballar per la salut mental i el benestar emocional

Descripció

Des de l'Ajuntament es treballarà de la mà dels centres educatius per tal d'acompanyar-los en la implementació de programes d'educació emocional, amb la finalitat d'educar en el benestar emocional de tota la comunitat educativa. Aquest treball pot incloure des de formació als representants de la comunitat comunicativa en aspectes de consciència emocional, regulació emocional o competències de vida i benestar, entre d'altres, però també amb accions concretes dirigides a l'alumnat segons el cicle i proporcionant suport i acompanyament.

Des de l'Ajuntament s'ofereixen un gran nombre d'activitats i, a banda, es difondran els [recursos disponibles](#) relacionats amb l'expressió i gestió de les emocions, l'autoconeixement, l'autoestima, l'autoregulació, etc. En aquest sentit, s'escau destacar la tasca del Consell Comarcal del Baix Llobregat amb la posada en marxa del Servei d'Orientació i Acompanyament Emocional i Relacional per Joves Connecta't, un espai de trobada, suport, orientació i acompanyament terapèutic per millorar el benestar integral dels joves del territori des d'una perspectiva preventiva.

També es donarà suport a les iniciatives particulars que puguin sorgir als centres educatius. En aquest sentit, un exemple pràctic seria la iniciativa Moments compartits de l'Escola Pla de les Vinyes, que es podria estendre a la resta de centres escolars.

Finalment, s'escau fer esment als tallers de benestar emocional que s'imparteixen des del Departament de Salut als centres educatius, als quals es donarà continuïtat, així com el conveni de col·laboració amb l'entitat AKua per oferir tallers per a adolescents i famílies sobre benestar emocional i prevenció del suïcidi.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Educació • Departament de Salut • Departament de Serveis Socials 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Joventut • Escoles i Institut Montpedrós • AFAs • Consell Comarcal del Baix Llobregat • Diputació de Barcelona 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'activitats sobre salut mental i benestar emocional realitzades en Escoles i Institut Montpedrós		

43 Valorar la creació d'una taula de salut mental

Objectiu
estratègic

Millorar i enfortir el benestar emocional i la salut mental de la població

Objectiu
específic
principal

Treballar per la salut mental i el benestar emocional

Descripció

La responsabilitat de la promoció i l'atenció a la salut ha de ser compartida entre els individus, els grups comunitaris, els professionals de la salut, les institucions de serveis de salut i els governs.

Per poder abordar les qüestions relacionades amb la salut mental i el benestar emocional des d'una mirada ampla i integradora, es proposa la creació d'una Taula de salut mental (TSM), com a espai participatiu, de reflexió, d'intercanvi de recursos i de treball col·laboratiu per promocionar l'atenció integral de la salut mental al municipi. Aquesta Taula tindria, com a missió primera, treballar en la creació d'una estratègia de salut mental a Santa Coloma de Cervelló.

Tot i que caldrà acabar-ne de concretar la composició, es proposa que hi participin els diferents agents relacionats: les entitats del tercer sector (associacions de famílies i persones amb problemes de salut mental i/o entitats que donen serveis de salut mental), la xarxa de salut mental, agents socials i l'administració pública local.

Caldrà valorar l'acompanyament de la Federació de Salut Mental de Catalunya, que presta suport i assessorament a totes aquelles Taules que ho requereixin.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Participació Ciutadana Entitats i associacions Departament de Serveis Socials Departament de Joventut Departament d'Educació 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Constitució de la Taula de Salut Mental (sí/no)		

44 Crear programes específics de benestar per a col·lectius amb necessitats especials

Objectiu
estratègic

Millorar el benestar i les condicions
de vida de determinats col·lectius

Objectiu
específic
principal

Millorar el benestar de col·lectius amb
necessitats especials

Descripció

Des de l'Ajuntament s'hauria de disposar de competències i recursos per millorar el benestar de la població en general i de les persones que presenten necessitats especials en particular, vetllant per abordar aquestes necessitats específiques mitjançant programes que hi donin resposta. Caldrà treballar de manera transversal dins del consistori per tal d'identificar aquests col·lectius i caracteritzar-ne les necessitats específiques, com a pas previ per tal de poder valorar els serveis o prestacions a incloure en aquests programes, incloent els aspectes relacionats amb la salut i el benestar.

Entre d'altres, caldrà tenir en compte la gent gran, la joventut, les persones amb diversitat funcional, les persones amb malalties de llarga durada i, en general, qualsevol col·lectiu que es consideri que presenta necessitats especials. Aquests programes també hauran de tenir en compte les persones que adopten responsabilitats de cura i vetlla d'aquests col·lectius (especialment en situacions de dependència), a les quals també caldrà prestar una atenció especial, donat l'efecte sobre la salut mental i la càrrega emocional que suposen les cures.

Els programes específics podran incloure accions tals com:

- Serveis d'atenció domiciliària o teleassistència
- Serveis d'orientació i assessorament
- Bonificacions i exempcions fiscals
- Opcions d'activitat física, oci, cultura i lleure

Serà important crear mecanismes de comunicació fluïda i directe amb persones que puguin actuar en representació d'aquests col·lectius, per tal de poder contrastar de primera mà les necessitats existents i valorar conjuntament les millors solucions possibles i factibles.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Serveis Socials • Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Gent Gran • Departament de Joventut • Departament d'Igualtat • Entitats i associacions 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de programes creats per al benestar de col·lectius amb necessitats especials		

45 Desenvolupament d'accions d'educació i sensibilització relacionades amb una visió saludable del cos

Objectiu
estratègic

Millorar el benestar i les condicions de vida de determinats col·lectius

Objectiu
específic
principal

Foment de l'autoestima i l'autopercepció per trencar amb els estereotips estètics

Descripció

La imatge corporal és la representació mental que cada persona té sobre el seu propi aspecte físic. És com la persona es veu a sí mateixa i com es percep quan es mira al mirall, és a dir, com la persona creu que és. Una imatge corporal positiva és clau per a una bona salut mental i emocional, especialment entre determinats col·lectius com la joventut o dones en edat de menopausa, i té molt a veure amb qüestions com l'autoestima. El desenvolupament de la imatge corporal depèn en gran mesura de cadascú, però inevitablement es veu influenciada també per l'entorn i per la societat en general. En aquest sentit, aquesta acció s'encamina a desenvolupar accions de sensibilització i educació que fomentin una percepció positiva de la imatge pròpia i, per tant, amb una visió saludable del cos.

Aquestes accions de sensibilització s'hauran d'enfocar a treballar en l'autoestima i la percepció del cos, tenint en compte la preocupant prevalença de trastorns de conducta alimentaria (TCA) però també d'altres comportaments associats a una imatge corporal negativa i que repercuteixen negativament en la salut i el benestar de les persones que els pateixen: vigorèxia, operacions de cirurgia estètica nombroses, etc. gran part de les quals, a més a més, tenen certa component de gènere.

D'entre les tasques que ja realitza l'Ajuntament en aquesta línia, cal destacar la intervenció anual a l'Institut amb la Fundació imatge i autoestima, adreçada a alumnes de 1r i 3r d'ESO, que inclou la realització de tallers i identificació de persones en risc de patir un TCA.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Serveis Socials Departament de Gent Gran Departament de Joventut Departament d'Igualtat Entitats i associacions 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions de sensibilització sobre visió saludable del cos realitzades		

46 Desenvolupament d'accions d'educació i sensibilització sobre consums no saludables

Objectiu
estratègic

Prevenir i reduir les addiccions

Objectiu
específic
principal

Augmentar la sensibilització sobre
consums de risc entre la joventut

Descripció

Es tracta d'una acció de promoció de la salut que pretén prevenir i reduir les pràctiques i consums que comporten riscos per a la salut de les persones i que generen patrons d'addicció, com:

- Drogues
- Alcohol
- Tabac
- Xarxes socials i eines TIC
- Joc online

En aquest sentit, l'acció suposa el desenvolupament d'accions de sensibilització que permetin evitar aquests consums, donant pes als efectes nocius sobre la salut, l'entorn, etc. Aquestes accions de comunicació poden ser pròpies o bé aprofitar campanyes comunicatives d'altres administracions supramunicipals.

En especial, es considera que la joventut ha de ser un públic especialment diana d'aquest tipus d'accions, donat que es tracta d'una edat en què s'assenten determinats comportaments de futur. En aquest sentit, serà especialment important el treball i coordinació amb Can Carletes i centres educatius, buscant formules o accions que resultin motivadores (evitar l'efecte contrari), cosa que pot venir per la incorporació de noves tecnologies i formats.

D'entre les tasques que ja realitza l'Ajuntament en aquesta línia, cal destacar els tallers que es realitzen a l'Institut en matèria de tabac, alcohol i pantalles i xarxes socials.

Per a la població en general, en el Programa de Promoció de la salut, s'inclouen la celebració del dia sense tabac, dia sense alcohol i caldrà preveure també commemoracions que ajudin a sensibilitzar sobre altres conductes.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Joventut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Comunicació • Servei de Consum • Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana • Departament d'Educació • Centres educatius 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors seguit de	Nombre d'accions de sensibilització sobre prevenció i reducció d'addiccions		

6.3.8 Cohesió social i prevenció de la violència

47	Organització d'activitats que fomentin les relacions diverses, especialment entre associacions i entitats que representen col·lectius diferents		
Objectiu estratègic	Fomentar el teixit comunitari i associatiu com a eina de cohesió social i de cures	Objectiu específic principal	Fomentar les relacions diverses (intergeneracionals, interracial i entre diferents sexes i col·lectius), vetllant per prevenir l'estigmatització
Descripció			

La societat en general tendeix a classificar i posar les persones en compartiments estanc en funció de l'edat, el gènere, indicadors socioculturals i econòmics. Per afavorir un teixit comunitari i unes relacions socials vives i positives cal trencar aquestes barreres i afavorir l'apropament, mitjançant accions que afavoreixin les relacions diverses. En especial, donades les característiques sociodemogràfiques de Santa Coloma de Cervelló, es considera important trencar la barrera de l'edat i, per tant, treballar en espais i mecanismes que teixeixin relacions entre persones de diferents edats.

Per fer-ho, es proposa organitzar campanyes i activitats que fomentin el contacte entre persones (o entitats i associacions que les representin) de col·lectius i generacions diferents, fomentant la pràctica psicoemocional i, bàsicament, propiciant el compartir temps entre els diferents col·lectius (escoltar, ajudar, divertir-se, etc.). Per tal d'assolir l'objectiu que es persegueix, cal comptar amb la col·laboració i implicació de les entitats i associacions.

Serà important vetllar per prevenir l'edatisme, és a dir, erradicar el menysteniment de la gent gran i de la seva vàlua, afavorint, entre d'altres, la transferència de coneixement enriquidora.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Gent Gran Departament de Joventut Departament de Participació Ciutadana 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut Departament de Comunicació Centres educatius Entitats i associacions 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions per afavorir les relacions diverses realitzades		

48 Suport en la creació d'un banc del temps al municipi que permeti intercanviar serveis entre la ciutadania, afavorint la interacció, contacte i coneixença

Objectiu
estratègic

Fomentar el teixit comunitari i associatiu com a eina de cohesió social i de cures

Objectiu
específic
principal

Fomentar les relacions diverses (intergeneracionals, interracials i entre diferents sexes i col·lectius), vetllant per prevenir l'estigmatització

Descripció

Els Bancs del Temps són xarxes d'intercanvi de temps (hora per hora) entre persones que s'inscriuen al projecte amb l'objectiu de donar, rebre i compartir el seu temps amb d'altres persones, generalment del seu entorn més proper. Es tracta, per tant, d'una iniciativa que afavoreix la interacció, contacte i coneixença i, en definitiva, la creació i consolidació de relacions comunitàries d'interès i la cohesió social. A més a més, és una activitat d'economia social alternativa.

Per tal d'afavorir aquesta iniciativa, que prové de demandes de ciutadania, l'Ajuntament pot facilitar recursos que facilitin la definició del projecte i la creació de l'estructura necessària, mitjançant un procés participatiu que permeti assentar-ne les bases i que la iniciativa pugui començar a recórrer. Aquest procés participatiu pot iniciar-se amb una acció que permeti la detecció de les persones interessades i la constitució d'un grup impulsor, seguit d'altres accions de diàleg i consens per vestir la resta del procés de creació.

Tot i que la majoria dels bancs del temps en funcionament són autogestionats a nivell comunitari, un el banc estigui en marxa, l'Ajuntament també pot donar suport amb la difusió de la iniciativa o bé facilitant espais i mecanismes de comunicació. si és el cas.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Solidaritat • Departament de Participació Ciutadana • Departament de Serveis Socials 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats i associacions • Departament de Cultura 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Creació d'un banc del temps (sí/no)		

49 Reforç i potenciació de les xarxes solidàries de persones voluntàries que puguin donar suport social i logístic a les persones que ho necessitin

Objectiu
estratègic

Fomentar el teixit comunitari i associatiu com a eina de cohesió social i de cures

Objectiu
específic
principal

Treballar per la detecció, el seguiment i el suport per a persones vulnerables o amb problemàtiques de salut específiques

Descripció

L'acció comunitària representa suposa un repte i, al mateix temps, té un gran potencial d'impacte. En aquesta acció, en concret, es proposa enfortir l'acció comunitària enfocada a les relacions socials de cooperació i solidaritat entre la ciutadania. Les persones voluntàries amb un component de solidaritat són claus com a agents col·laboradors per arribar allà on les estructures administratives no tenen capacitat d'arribar, tant en la detecció de necessitats o situacions que requereixin d'ajuda, com en la execució d'aquesta ajuda.

En aquest sentit, caldria que des de l'Ajuntament es fes un exercici d'identificació de col·lectius o persones que requereixin o puguin veure's beneficiats de suport social i/o logístic (per exemple: persones amb malalties cròniques o de llarga durada, persones grans que viuen soles, persones grans que necessiten de determinats medicaments, persones amb dificultats de mobilitat que viuen aïllades, famílies en risc d'exclusió social, etc.). Un cop fet aquesta detecció, o en paral·lel, caldria fer un treball amb associacions i entitats per engrescar i llistar a persones que tinguin la voluntat de col·laborar de manera voluntària, sigui a títol individual o com a grup. En cas que sigui necessari, també podran articular-se mecanismes per a la crida de persones voluntàries.

Un exemple concret d'aquest treball seria la posada en marxa d'una acció tipus el programa Radars, enfocat a detectar i pal·liar la soledat no volguda i prevenir situacions de risc de les persones grans.

Així mateix, en el marc d'aquesta acció es considera necessari posar un accent específic en la necessitat de treballar, també, en les persones que s'encarreguen de les cures, vetllant per la seva salut mental i emocional amb accions específicament dirigides a elles.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Serveis Socials • Departament de Solidaritat • Departament de Participació Ciutadana 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Gent Gran • Departament de Joventut • Entitats i associacions 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de grups de voluntariat engegats		

50 Millora contínua dels serveis oferts en matèria d'ocupació i ocupabilitat, especialment per a col·lectius amb major risc d'exclusió

Objectiu
estratègic

Fomentar el teixit comunitari i associatiu com a eina de cohesió social i de cures

Objectiu
específic
principal

Treballar per facilitar a la població oportunitats laborals dignes i generadores de benestar

Descripció

L'atur genera un impacte negatiu sobre la salut, en tant que els estudis demostren que les persones sense feina tenen un risc més elevat de patir un problema de salut mental, especialment en col·lectius vulnerables que tenen major dificultat per accedir al mercat de treball. Per aquest motiu, s'inclou aquesta acció enfocada globalment a abordar les qüestions d'ocupació i ocupabilitat, a fi i efecte de reduir el risc per la salut vinculat a l'atur.

Aquesta acció integra els diferents programes i serveis que ofereix l'Ajuntament en aquesta matèria, tals com: programa Reinventa't Dona, Servei d'orientació juvenil a Can Carletes, Servei d'ocupació local. Partint de l'experiència adquirida i en base al seguiment que es faci de l'impacte d'aquestes accions, caldrà anar treballant en la millora contínua dels programes i serveis oferts, incorporant, per exemple, nous programes per a joves que no han acabat els estudis (formació no reglada, coordinació d'experiències mestre-aprenent, etc.) o bé amb accions d'acompanyament durant els processos de reinserció laboral.

Anant un pas més enllà, l'objectiu d'aquestes accions no ha de ser només abordar l'atur sinó també afavorir les oportunitats laborals dignes per a la ciutadania de Santa Coloma de Cervelló, ja que la relació entre ocupació i salut no només ve per l'atur sinó també per les condicions laborals.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Promoció Econòmica • Departament de Serveis Socials 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Joventut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg		Indicadors de seguiment	Nivell d'atur	
						Nombre de persones beneficiaries dels programes d'ocupació i ocupabilitat	

51 Actualització del Pla Municipal d'Igualtat de Gènere i dur a terme les accions del vigent

Objectiu
estratègic

Prevenir totes les formes de violència

Objectiu
específic
principal

Dur a terme una acció activa contra el
masclisme i la violència de gènere

Descripció

Ja fa uns anys que l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló aposta fermament per la defensa de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, i l'any 2007 es va constituir el Consell Municipal de les Dones, on es va posar de manifest la necessitat d'elaborar un Pla d'Igualtat.

El 2016 es va aprovar el segon Pla d'Igualtat de gènere de Santa Coloma de Cervelló (2016-2020), document que esdevé el marc de referència bàsic de les polítiques d'igualtat efectiva entre dones i homes a la ciutat durant aquest període. Es tracta d'un instrument clau de planificació i prioritització de les actuacions en matèria d'igualtat de gènere, una eina de treball transversal que incorpora com a primer objectiu el compromís polític d'incorporar la igualtat en tots els plans, programes i projectes municipals, potenciant un model de treball institucional que posa l'accent en la transversalitat, la coordinació i la presa de decisions conjuntes. En l'actualitat, aquest Pla es troba prorrogat fins a l'elaboració d'un de nou.

Tenint en compte el període de vigència, aquesta acció s'enfoca a l'actualització d'aquest Pla i, en especial, a la implementació de les accions que s'hi prevegin.

Agent impulsor	• Departament d'Igualtat			Agents col·laboradors	• Departament de Serveis Socials • Departament de Salut		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg		Indicadors de seguiment	Pla d'Igualtat actualitzat (sí/no) Grau d'implementació del Pla d'Igualtat	

52 Impuls de programes i eines per a la prevenció, detecció i abordatge de situacions de violència, conflictes i exclusió, especialment als centres educatius

Objectiu
estratègic

Prevenir totes les formes de violència

Objectiu
específic
principal

Dur a terme una acció activa contra
qualsevol altra forma de violència

Descripció

Aquesta acció pretén impulsar programes i eines per a la prevenció, detecció i abordatge de situacions de violència (o apologia de la violència), conflictes i exclusió, incloent qualsevol forma de discriminació (bullying, racisme, xenofòbia, LGBTIfòbia, etc.).

En aquest sentit, l'Ajuntament treballa de manera activa en la prevenció de la violència de gènere i fa difusió dels recursos i serveis que ofereixen d'altres administracions per altres formes de violència (per exemple, el programa d'atenció psicològica LGBTI que ofereix el Servei d'Atenció Integral Baix Llobregat). Caldrà treballar per reforçar i consolidar aquestes eines des de la vessant de la prevenció (sensibilització i formació), la detecció (punts de denúncia segura i acompanyada, xarxes comunitàries, etc.) i, per descomptat, l'abordatge un cop es produeix la situació de violència (protecció, acompanyament emocional, suport juridicoadministratiu, etc.).

Aquesta acció haurà de posar un focus en la població infantil i juvenil, treballant-ho especialment amb els centres educatius, on caldrà realitzar accions formatives, de sensibilització i detecció de les violències, en general, i del bullying i la violència masclista, en particular. En aquest àmbit també es treballarà contra el micromasclisme i per promoure una nova masculinitat, més empàtica i col·laborativa.

A banda, es donarà continuïtat a les accions puntuals de manifestacions o concentracions de rebuig a qualsevol forma de violència, com a accions que reforcen la sensibilització i la denúncia pública d'aquesta problemàtica.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Igualtat 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Serveis Socials Departament de Salut Departament d'Educació Departament de Joventut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre de casos denunciats de violència de qualsevol tipus Nombre d'actuacions desenvolupades		

6.3.9 Serveis sanitaris i socials

53	Establiment d'un marc de col·laboració i de contacte constant amb l'Institut Català de la Salut			
Objectiu estratègic	Millorar contínuament els serveis sanitaris i socials		Objectiu específic principal	Assegurar la millor atenció possible per a la població de Santa Coloma de Cervelló
Descripció				

Es proposa crear un espai de diàleg i coordinació entre l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló, l'EAP Sant Boi-2 Molí Nou i l'Hospital de Sant Boi de Llobregat amb la finalitat de mantenir una connexió constant i fluïda que permeti la senzilla compartició d'informació.

A través d'aquest canal, l'Ajuntament traspasarà les demandes i necessitats que cregui convenients i, per altra banda, els serveis sanitaris podran facilitar informació i actualitzacions, de forma senzilla i ràpida, sobre qualsevol temàtica que ho requereixi.

Un dels aspectes que es podrà abordar en el marc d'aquestes converses és la definició d'accions que permetin millorar l'eficiència dels serveis i recursos sanitaris disponibles, afavorint l'ús de recursos digitals i traslladant recomanacions i informació pràctica que millori el funcionament.

També es canalitzarà la col·laboració entre les entitats i, des de l'Ajuntament, es posaran mitjans per informar la ciutadania sobre el funcionament del servei d'atenció primària, el servei d'urgències d'atenció primària i les urgències hospitalàries.

A banda, s'ha detectat cert desconeixement entre els habitants de Santa Coloma de Cervelló sobre alguns dels serveis que ofereix el CAP de la població ja que en certs casos són infrautilitzats o reclamats quan ja existeixen. És per això que es durà a terme un esforç de promoció i difusió d'aquests programes amb la finalitat que el conjunt de colomins i colomines coneguin quins serveis té a la seva disposició en cas de necessitat. Alguns exemples són el programa de Salut i Escola, el servei de psicologia i el de nutricionista, els dos últims comunitaris i amb resultats molt positius.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Alcaldia L'EAP Sant Boi - 2 Molí Nou Departament de Serveis Socials 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Inici de les converses entre els serveis sanitaris i l'Ajuntament (Sí/no)		

54 Reobertura del Consultori mèdic de la Colònia Güell

Objectiu
estratègic

Millorar contínuament els serveis
sanitaris i socials

Objectiu
específic
principal

Assegurar la millor atenció possible per
a la població de Santa Coloma de
Cervelló

Descripció

La pèrdua del consultori mèdic a la Colònia Güell va significar un fort impacte per als residents d'aquest nucli de Santa Coloma de Cervelló ja que, tal i com s'especificava a la Diagnosi, aquest és el nucli del municipi amb una mitjana d'edat més elevada, 63,4 anys. Aquests rangs més elevats d'edat són els que presenten més dificultats de mobilitat i el fet d'haver de desplaçar-se fins al Centre d'Atenció Primària de Santa Coloma suposa una dificultat d'accessibilitat, en alguns casos.

Per tal de tornar a oferir aquest servei mèdic a la Colònia és imperatiu recuperar l'operativitat del Consultori. Per assolir aquesta fita l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló condicionarà l'espai perquè pugui ser usat i l'Institut Català de la Salut el dotarà de personal.

Aquesta acció col·laborarà a solucionar un dels problemes més rellevants detectats durant la Diagnosi, el de la mobilitat per motius mèdics.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament d'Urbanisme 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Institut Català de Salut 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Reobertura del Consultori mèdic de la Colònia Güell (sí/no)		

55 Implementació de la prescripció social als centres de salut

Objectiu
estratègic

Millorar contínuament els serveis
sanitaris i socials

Objectiu
específic
principal

Assegurar la millor atenció possible per
a la població de Santa Coloma de
Cervelló

Descripció

Per tal de fomentar la millora de la salut, l'apoderament dels pacients, l'actitud responsable front la pròpia salut i desmedicalitzar l'atenció primària, s'impulsarà un Programa de prescripcions socials des del CAP i l'Ajuntament de Santa Coloma. La prescripció social consisteix en receptar al pacient la realització d'activitats i tasques que suposin una interacció amb l'entorn i la gent pròxima. Alguns exemples d'aquestes prescripcions poden ser la col·laboració en associacions locals, la realització d'exercici físic individual o col·lectiu, la participació en activitats de lleure, culturals, de coneixement de l'entorn...

Molts dels problemes de salut de la població (com dolors posturals, sobrepès i obesitat, hipertensió i altres problemes circulatoris, etc.) són conseqüència, entre d'altres factors, de la manca d'activitat física i l'excés de sedentarisme. Per altra banda, de la mateixa forma que succeeix al conjunt de la societat catalana, el benestar emocional i la salut mental són elements que cada cop preocupen més als colomins i colomines. Les constants crisis econòmiques, l'empitjorament de les condicions de vida i la pandèmia de la Covid-19 són les principals causes d'aquesta preocupació, però també cal tenir en compte l'augment de la conscienciació de la població i el trencament del tabú de la salut mental que s'està començant a produir. Durant l'elaboració de la Diagnosi de salut de Santa Coloma i durant les sessions participatives desenvolupades durant la redacció d'aquest Pla d'Acció s'han recollit nombroses evidències sobre l'existència d'aquesta preocupació i sobre els problemes que presenta la població en relació a la matèria.

L'objectiu principal d'aquesta iniciativa és la millora de l'estat físic i la salut mental i emocional de la població de forma senzilla, col·lectiva i sense haver de recórrer a la medicació convencional, o bé reduint la dependència dels medicaments. En el cas del benestar emocional és rellevant ja que, per una banda, aquesta acostuma a ser una medicació força agressiva i, per l'altra banda, a la Diagnosi de salut elaborada el 2021 es va detectar que quasi un 23% de la població consumeix psicofàrmacs.

Per canalitzar el programa d'actius susceptibles de ser prescrits pel sistema sanitari s'utilitzarà l'aplicació de l'Agència de Salut Pública (ASPCAT) d'actius i salut. Es duran a terme actuacions per informar i col·laborar amb tots els agents del municipi que ofereixen activitats o recursos que són susceptibles de ser prescrits per informar-los del funcionament del programa i com introduir els actius a l'aplicació.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> EAP Sant Boi 2 - Molí Nou Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> Departament d'Esports Departament de Cultura Departament de Medi Ambient Departament de Joventut ASPCAT 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Prescripció social en marxa (sí/no) Nombre d'actius de salut disponibles per a prescripció		

Objectiu
estratègic

Millorar contínuament els serveis
sanitaris i socials

Objectiu
específic
principal

Assegurar la millor atenció possible per
a la població de Santa Coloma de
Cervelló

Descripció

El projecte Agents de la Salut consisteix en formar i conscienciar un grup de joves voluntaris en els àmbits de la prevenció i la promoció de la salut, i més específicament en els temes següents:

- Sexualitat i afectivitat
- Consums de drogues, incloent-hi el tabac i l'alcohol
- Alimentació saludable i cura del cos
- Habilitats socials
- Us de dispositius mòbils i xarxes socials
- El sexisme en els entorns de festa
- Primers auxilis

L'objectiu és que aquest grup de joves siguin referents positius entre els seus iguals i actuïn com a Agents de Salut en situacions diverses com oci nocturn, festes locals, entorn escolar,...

Els beneficis d'aquest programa tenen un doble vessant ja que, d'una banda els joves Agents de Salut assumeixen un rol actiu en l'adquisició de coneixements (amb l'assistència a tallers formatius) i, d'altra, en la transmissió i, per tant, en el rol de referència als seus cercles de pertinença, assumint una important responsabilitat amb si mateixos i amb la seva comunitat.

Per tal d'implementar aquest programa caldrà treballar amb el jovent associat i amb la comunitat educativa per oferir recursos de capacitació i formació continuada i per establir un espai de contacte i coordinació en què es puguin consensuar les temàtiques, discursos o accions específiques a engegar i definir els entorns en què es faria la formació (lectiu, de lleure,...).

Així mateix, aquesta iniciativa també suposarà disposar d'un canal que permeti la detecció de demandes i necessitats específiques d'aquest col·lectiu.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Joventut • Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament d'Educació • Institut Montpedrós 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Creació del programa (sí/no) Nombre de Joves Agents de salut		

57 Suport a entitats que promouen activitats que són actius en salut

Objectiu
estratègic

Millorar contínuament els serveis
sanitaris i socials

Objectiu
específic
principal

Assegurar la millor atenció possible
per a la població de Santa Coloma de
Cervelló

Descripció

Aquesta acció persegueix enfortir i potenciar el treball de les diferents entitats i associacions del municipi que promouen diverses activitats que es consideren que són actius en salut i que, per tant, complementen la tasca que pot realitzar el propi Ajuntament amb els recursos disponibles.

En aquest sentit, s'escau destacar la identificació d'activitats susceptibles d'ésser objecte de prescripció social que s'ha treballat des de l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló, el qual suposa una primera fotografia d'activitats i iniciatives desenvolupades per diferents agents i que reverteixen positivament sobre la salut de la població. Caldrà treballar per mantenir i millorar, si s'escau, aquestes activitats donant suport tècnic, econòmic i del que es requereixi als agents que en són promotors.

Per altra banda, s'aprofitarà aquesta relació amb les entitats i associacions per tal d'informar-les sobre el Registre d'actius de salut de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), engrescant-les a introduir-hi les seves activitats i anar complementant, així, la informació disponible en aquest recurs obert.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats i associacions • ASPCAT • CAP 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'actius de salut al Registre de l'ASPCAT		

58 Promoció dels programes oferts per els serveis socials municipals

Objectiu
estratègic

Millorar contínuament els serveis
sanitaris i socials

Objectiu
específic
principal

Assegurar la millor atenció possible per
a la població de Santa Coloma de
Cervelló

Descripció

Tot i que el Departament de Serveis Socials realitza una tasca important amb una oferta de serveis molt necessaris, durant la Diagnosi de salut elaborada l'any 2021 es va detectar que, ja fos per desconeixença o vergonya, part dels serveis oferts eren infrautilitzats.

Amb la finalitat de donar el millor servei possible al conjunt de la població es desenvoluparà una campanya de difusió per donar a conèixer els programes oferts des de l'Ajuntament en matèria de serveis socials i per trencar l'estigma que suposa l'ús d'aquests.

Alguns dels programes oferts des de l'Ajuntament són: el Grup de Suport Emocional per a persones cuidadores, l'Assistència Social Psicològica, el Programa de Teleassistència.

Agent impulsor	• Departament de Serveis Socials			Agents col·laboradors	• Departament de Comunicació		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg		Indicadors de seguiment	Campanya de difusió dels serveis socials oferts (sí/no) Nombre de consultes/demandes ateses	

6.3.10 Salut sexual, afectiva i reproductiva

59	Educació sexual i afectiva			
Objectiu estratègic	Afavorir la salut sexual i reproductiva		Objectiu específic principal	Promoure una sexualitat positiva i responsable
Descripció				

Des de l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló es creu fermament en la importància de l'educació sexual i és per això que es vol apostar per desenvolupar un complet programa de tallers, jornades i xerrades, dins i fora dels centres educatius.

L'objectiu és divulgar coneixements i informació múltiple i diversa: Mètodes de prevenció de l'embaràs i de malalties de transmissió sexual, models de parella, diversitat de la sexualitat, autoconeixement, cures dins les parelles sexuals...

Per altra banda, es busca que aquests recursos no estiguin disponibles només per la gent jove, sinó que hi hagi sessions enfocades per a tots els diferents grups d'edat i procedències per tal que la informació arribi al conjunt de la població, sobretot a aquella que, independentment de l'edat que tinguï, no va rebre una educació sexual adequada al seu moment i per tan, segurament, actualment no gaudeixi de la vida i de salut sexual que es mereix.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Joventut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • EAP Sant Boi-2 Molí Nou • Departament d'Educació • Departament de Comunicació • Departament d'Igualtat 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions de sensibilització realitzades		

60 Major control de les malalties de transmissió sexual

Objectiu
estratègic

Afavorir la salut sexual i reproductiva

Objectiu
específic
principal

Promoure una sexualitat positiva i responsable

Descripció

Les malalties de transmissió sexual són un problema de salut que, amb dades de Catalunya, van en augment, sobretot entre la població més jove, que són els que presenten o poden presentar, majoritàriament, els comportaments de risc. Cal tenir en compte que la detecció precoç de les patologies associades a la transmissió sexual, i el tractament dels contactes, és un aspecte clau, si bé la competència directa no recau sobre l'Ajuntament sinó que es treballa des de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i els serveis sanitaris, especialment des dels equips d'atenció primària.

Per aquest motiu aquesta actuació preveu una campanya de promoció entre els colomins i colomines joves per tal que coneguin els recursos que tenen a la seva disposició i encoratjar-los, així, a fer-se anàlitzes de malalties de transmissió sexual de forma periòdica o en cas de situació no desitjada.

Així mateix, es podrà valorar l'organització de punts de cribratge en alguna festa que tingui com a públic objectiu el jovent, com a iniciatives puntuals per sensibilitzar en aquesta matèria.

En el programa de promoció de salut s'inclouen actuacions de sensibilització envers de la SIDA, hepatitis i altres malalties de transmissió sexual, sempre enfocades a la prevenció del contagi i la transmissió.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Joventut 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • EAP Sant Boi-2 Molí Nou • Departament d'Educació • Departament de Comunicació 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions de sensibilització/difusió realitzades		

61 Promoció de la salut menstrual

Objectiu
estratègic

Afavorir la salut sexual i reproductiva

Objectiu
específic
principal

Promoure una sexualitat positiva i responsable

Descripció

Malgrat que més de la meitat de la població viu la menstruació durant la major part de la seva vida, encara avui en dia la menstruació és un fenomen biològic ple de mites i tabús. El dret a l'educació menstrual és essencial per al desenvolupament de la vida social, cultural i econòmica de la societat. Aquesta educació ha d'incloure també a la població no menstruant, per tal d'erradicar l'estigma existent i iniciar un exercici col·lectiu de redefinició de la menstruació.

En aquest marc, els Departaments de Salut, Medi Ambient i Igualtat han creat un programa de salut menstrual i sostenibilitat que inclou la realització de tallers, xerrades, i promoció de productes a centres educatius (Institut i 6è de primària d'escoles), per tal d'aportar a les alumnes els coneixements i els recursos necessaris per afrontar aquesta etapa d'una manera saludable, sense tabús i també fomentar l'ús de productes d'higiene femenina més saludables i sostenibles com les calces i les copes menstruals.

Agent impulsor	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Salut • Departament de Medi Ambient • Departament d'Igualtat 			Agents col·laboradors	<ul style="list-style-type: none"> • Departament de Comunicació • Departament d'Educació • Escoles i Institut Montpedrós 		
Prioritat	Alta	Mitja	Baixa	Dificultat d'implantació	Alta	Mitja	Baixa
Termini	Curt	Mig	Llarg	Indicadors de seguiment	Nombre d'accions de sensibilització realitzades		

6.4 Resum del Pla d'acció

El present Pla d'acció es compon d'un total de 61 accions distribuïdes en 10 àmbits temàtics que responen als principals focus d'atenció que s'han identificat en la Diagnosi realitzada i en el procés de socialització que s'ha treballat. Es tracta d'una bateria d'accions amplia i transversal que pretén desplegar les competències de l'Ajuntament, des dels diferents serveis i equips, per tal d'acomplir la missió plantejada, que és avançar per la millora de la salut de les colomines i els colomins.

La taula que segueix conté un llistat resum de les accions que conté el Pla:

Àmbit	Número acció	Títol acció
A1 Política i salut	1	Adhesió a la "Red Española de Ciudades Saludables"
	2	Atorgament d'ajudes en matèria de salut
	3	Municipi cardioprotegit
	4	Creació d'un canal de difusió de salut
	5	Treball interdepartamental en matèria de salut
	6	Elaboració d'un protocol d'anàlisi de plans i programes municipals en matèria de salut
A2 Hàbits saludables	7	Organització d'activitats sobre alimentació saludable, donant suport a aquelles promogudes per associacions i entitats
	8	Foment de l'alimentació saludable als centres educatius
	9	Foment de l'agricultura urbana
	10	Implementació de les accions del Pla Local de Joventut de Santa Coloma de Cervelló
	11	Promoció de l'esport entre la joventut, donant continuïtat a les activitats esportives emmarcades dins del Pla Local de Joventut
	12	Promoció de l'esport entre la gent gran, donant continuïtat a les activitats esportives ofertes i valorant-ne de noves
	13	Promoció i organització d'activitats que fomentin la pràctica esportiva, especialment si afavoreixen el contacte amb la natura
	14	Promoció i millora dels circuits per caminar i de rutes i senders existents al municipi
	15	Estudi de solucions a curt i mig termini per la manca de piscina municipal
	16	Promoció de la sensibilització i les bones pràctiques posturals i físiques als centres educatius i als llocs de treball
	17	Potenciació del programa Teixim Educació, incorporant activitats específiques sobre salut familiar i infantil

Àmbit	Número acció	Títol acció
A3 Entorn urbà saludable	18	Optimització dels serveis de recollida de residus i neteja, per millorar l'estat dels carrers i espais públics
	19	Control i seguiment dels animals periurbans
	20	Estratègia per a la reducció de l'incivisme al municipi
	21	Seguiment de les condicions sanitàries dels equipaments i espais públics municipals i vigilància sanitària de centres privats
	22	Prevenió i control de plagues que tinguin un efecte perjudicial per a la salut
	23	Seguiment i control de l'aigua de xarxa per la millora de les seves propietats organolèptiques
	24	Manteniment i actualització del DUPROCI com a instrument de planificació municipal en emergències
	25	Elaboració i implementació d'un protocol d'actuació en cas d'onada de calor
	26	Implementació del Pla d'Igualtat i el Pla de Seguretat
	27	Seguiment de la qualitat de l'aire al municipi i elaboració d'un protocol municipal d'actuació i d'un programa d'accions de sensibilització i comunicació
	28	Estratègia per a la reducció de la contaminació acústica
	29	Disseny i manteniment d'espais públics amb criteris de salut
	30	Consolidació d'una xarxa de refugis climàtics municipals inclosa dins de la xarxa de l'AMB
31	Millora de l'oferta d'espais per a gossos	
32	Programa de control de colònies de gats ferals amb el suport de persones voluntàries	
33	Manteniment i reforç del control a establiments d'alimentació i d'altres establiments o activitats que poden comportar un risc per la salut	
A4 Mobilitat i urbanisme	34	Implementació de les accions del PMUS
	35	Estudi de viabilitat per a la implantació d'un sistema de transport a la demanda
	36	Millora de l'accessibilitat dels carrers i accessos a equipaments públics que presentin barreres arquitectòniques
A5 Habitatge	37	Redactar un Pla Local d'Habitatge

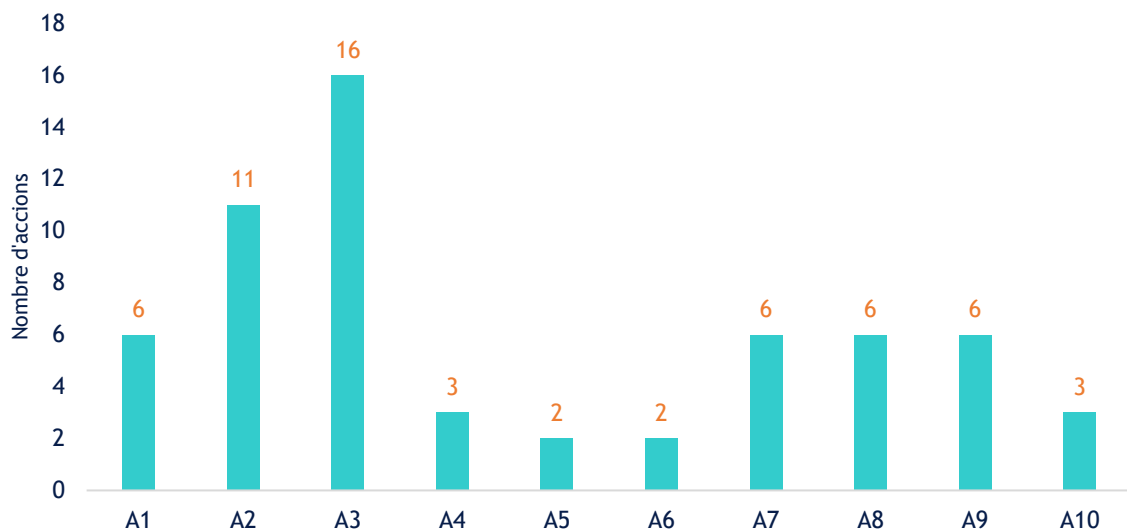

Àmbit	Número acció	Títol acció
	38	Actuacions per afavorir la qualitat dels habitatges
A6 Entorn natural saludable	39	Desenvolupar i col·laborar amb accions de sensibilització sobre salut i natura
	40	Optimització de l'ús dels espais naturals
A7 Salut mental, benestar emocional i prevenció d'addiccions	41	Difusió dels serveis oferts per diferents entitats i organitzacions
	42	Treball a les Escoles i Institut Montpedrós en matèria de benestar emocional, educació afectiva i diversa
	43	Valorar la creació d'una taula de salut mental
	44	Crear programes específics de benestar per a col·lectius amb necessitats especials
	45	Desenvolupament d'accions d'educació i sensibilització relacionades amb una visió saludable del cos
	46	Desenvolupament d'accions d'educació i sensibilització sobre consums no saludables
A8 Cohesió social i prevenció de la violència	47	Organització d'activitats que fomentin les relacions diverses, especialment entre associacions i entitats que representen col·lectius diferents
	48	Suport en la creació d'un banc del temps al municipi que permeti intercanviar serveis entre la ciutadania, afavorint la interacció, contacte i coneixença
	49	Reforç i potenciació de les xarxes solidàries de persones voluntàries que puguin donar suport social i logístic a les persones que ho necessitin
	50	Millora contínua dels serveis oferts en matèria d'ocupació i ocupabilitat, especialment per a col·lectius amb major risc d'exclusió
	51	Actualització del Pla Municipal d'Igualtat de Gènere i dur a terme les accions del vigent
	52	Impuls de programes i eines per a la prevenció, detecció i abordatge de situacions de violència, conflictes i exclusió, especialment als centres educatius
A9 Serveis sanitaris i socials	53	Establiment d'un marc de col·laboració i de contacte constant amb l'Institut Català de la Salut
	54	Reobertura del Consultori mèdic de la Colònia Güell
	55	Implementació de la prescripció social als centres de salut
	56	Joves agents de salut

Àmbit	Número acció	Títol acció
	57	Suport a entitats que promouen activitats que són actius en salut
	58	Promoció dels programes oferts per els serveis socials municipals
A10 Salut sexual, afectiva i reproductiva	59	Educació sexual i afectiva
	60	Major control de les malalties de transmissió sexual
	61	Promoció de la salut menstrual

Tal i com es pot observar al gràfic següent, el Pla ha tingut en compte i aborda la major part dels determinants de salut sobre els que l'Ajuntament, com a ens local, té capacitat d'incidir. Destaca un nombre important d'accions en els àmbits relacionats amb l'entorn urbà, la mobilitat i l'urbanisme (A2 i A3), en consonància amb l'estreta relació entre l'entorn construït i natural i el model urbà sobre la salut de les persones.

Gràfic 38 Nombre d'accions per àmbits. Font: Elaboració pròpia.

A banda d'aquesta configuració transversal en quant a les temàtiques o determinants abordats, el Pla esdevé una eina que aposta decididament per una implicació i col·laboració interdepartamental, vetllant per fer efectiu el mandat de la OMS d'integrar la salut en totes les polítiques. Així doncs, amb un repartiment divers i variat de responsabilitats, aquest Pla ha comptat amb la participació i implica a agents diversos:

1. Departaments de l'Ajuntament
 - Departament de Salut
 - Departament de Medi Ambient

- Departament d'Esports
 - Departament de Joventut
 - Departament d'Educació
 - Departament de Gent Gran
 - Departament de Serveis Socials
 - Departament d'Igualtat
 - Departament de Solidaritat
 - Departament de Convivència i Seguretat Ciutadana
 - Departament d'Urbanisme
 - Departament de Promoció Econòmica
 - Departament de Cultura
 - Departament de Comunicació
 - Departament de Manteniment
 - Oficina d'Atenció Ciutadana
2. Altres administracions
- Institut Català de la Salut
 - EAP Sant Boi 2 - Molí Nou
 - Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)
 - Diputació de Barcelona
 - Escoles i Institut
3. Entitats del municipi
- Residències o centres de dia
 - Entitats i associacions
 - AFAs
 - Persones voluntàries

Aquesta multilateralitat és un gran valor del Pla, però també un repte complex que cal assumir i treballar per tal que no esdevingui un fre per a la consecució de tots els objectius marcats. És per això que el capítol que segueix pretén assentar les bases per a un seguiment continuat del Pla.

7. IMPLEMENTACIÓ I SEGUIMENT

Un cop aprovat el present Pla pel Ple Municipal és important consolidar una estructura d'implementació i seguiment que permeti vetllar pel desenvolupament de les accions previstes i per fer un seguiment general de l'assoliment dels objectius perseguits.

Aquest Pla ha definit un conjunt d'accions amb el compromís de tirar-les endavant i, sobretot, per avançar en la consecució dels objectius fixats. Malgrat aquest fet, s'adopta una perspectiva flexible d'aprenentatge continu ja que serà necessari anar comprovant l'acompliment i la disponibilitat de recursos per, si s'escau, ajustar o reformular algunes actuacions.

El **Departament de Salut** serà responsable del Pla Local de Salut, ja que s'ha encarregat d'impulsar i coordinar la seva elaboració .

Tanmateix, tal i com ja s'ha exposat, és clau comptar amb una implicació corresponsable d'agents diversos i, en aquest sentit, el **Grup d'Acció Multiplicadora (GAM)** es mantindrà com a mecanisme de coordinació. Les funcions que s'assignen al GAM són:

- A l'inici, difondre els treballs realitzats i planificar el desplegament de les accions previstes.
- Anualment, conèixer els resultats del seguiment previst, valorar qualitativament l'impacte de les passes donades i debatre conjuntament accions complementàries o l'ajustament de les accions previstes, si s'escau.
- Si s'escau, creació de grups de treball específics per tractar temàtiques concretes que puguin derivar-se del desplegament del Pla.
- Identificar temes a traslladar o sol·licitar a d'altres administracions o entitats.

Un cop definida l'estructura d'implementació, **la presa de decisions ha de basar-se en dades de seguiment**, que permeti disposar d'elements de valoració i debat. Per tal de mesurar el grau d'execució del Pla, es proposa un indicador paramètric de seguiment de les accions proposades. Atès que les mesures que estableix el Pla són de tipus molt divers i àmbits temàtics diferents, és oportú establir un procediment sistematitzat per al càlcul d'un indicador integrat del grau d'execució.

El procés es basa en l'avaluació durant el període de temps considerat del grau d'implantació de cadascuna de les accions i assignant-li una categoria específica:

- Pendent d'inici (P)
- En curs (EC)
- Completada (C)
- No previst (NP)

A partir de la distribució en percentatge de les mesures segons categories i la seva ponderació amb el valor assignat s'obté un indicador de grau d'implantació global del Pla d'Acció (%) d'acord amb l'expressió següent:

$$\text{Grau d'execució del Pla d'Acció} = \left[\frac{(NP \times 0) + (P \times 0) + (EC \times 0,5) + (C \times 1)}{\text{nombre total d'accions}} \right] \times 100$$

A més a més, la valoració del grau d'execució es complementarà amb el càlcul periòdic dels indicadors de seguiment proposats per a cadascuna de les accions del Pla de la manera següent.

- Indicadors d'accions de curt termini, càlcul anual
- Indicadors d'accions de termini mig , càlcul bianual
- Indicadors d'accions de termini llarg, càlcul a final del pla

AJUNTAMENT DE SANTA
COLOMA DE CERVELLÓ
Regidoria de Salut

SANTA COLOMA
DE CERVELLÓ
SANA I SALUDABLE